

Innkalling
av
Eldrerådet

Møtedato: 20.11.2018
Møtestad: Formannskapssalen, rådhuset
Møtetid: 10:00 -

Eventuelle forfall må meldast til Tove Mette Arnø Fyllingen per tlf. 474 64 145, sms til 474 64 145 eller per epost til ftm@lindas.kommune.no

Varamedlemmer møter berre etter nærare avtale.

Sakliste

Saknr	Tittel
027/18	Godkjenning av innkalling og sakliste
028/18	Godkjenning av møteprotokoll
029/18	Ny 1. gangs handsaming av reguleringsplan for Fv. 57 med gang- og sykkelveg Lindås tettstad-Mongstad - planID 1263-201407
030/18	Økonomiplan 2019 - 2022
031/18	Uttale politisk styringsstruktur for Alver kommune - ungdomsråd, råd for menneske med nedsett funksjonsevne og eldreråd.
032/18	Melding/orientering til eldrerådet 20.11.2018

12. november 2018

Terje Fjellanger
møteleiar

Tove Mette Arnø Fyllingen
møtesekretær

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
027/18	Eldrerådet	PS	20.11.2018

Saksbehandlar	ArkivsakID
Tove Mette Arnø Fyllingen	18/3456

Godkjenning av innkalling og saksliste

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:
Innkalling og saksliste vert godkjent

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
028/18	Eldrerådet	PS	20.11.2018

Saksbehandlar	ArkivsakID
Tove Mette Arnø Fyllingen	18/3456

Godkjenning av møteprotokoll

Vedlegg:

Protokoll 28.08.2018

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Møteprotokollen vert godkjent

Møteprotokoll for Eldrerådet

Møtedato: 28.08.2018
Møtestad: Formannskapssalen, rådhuset
Møtetid: 10:00 - 11:30

Frammøtte medlemmer	Parti	Rolle
Anna K.Valle	SP	Medlem
Svanhild Eknes		Medlem
Alf Sætran		Medlem
Magnhild Marie Haugen		Nestleiar
Terje Fjellanger		Utvalsleiar

Følgjande frå administrasjonen møtte:

Hans Kristian Dolmen-rådgjevar plan, Leni Dale-kommunalsjef, Tove Mette Arnø Fyllingen-sekretær

---

Sakliste

Saknr	Tittel
022/18	Godkjenning av innkalling og saksliste
023/18	Godkjenning av møteprotokoll
024/18	Høyringsuttale til Nasjonal beredskapsplan mot utbrudd av alvorlige smittsomme sjukdommar
025/18	Høyringsuttale til Utviklingsplan HDS 2018-2035
026/18	Reguleringsplan FV57 Gang- og sykkelveg Skodvin - Vågseidet - Framlegg til 1. gongs handsaming.

022/18: Godkjenning av innkalling og saksliste

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Innkalling og saksliste vert godkjent

28.08.2018 ELDRERÅDET

Ingen merknader, samrøystes.

ER - 022/18 VEDTAK:

Innkalling og saksliste er godkjent

023/18: Godkjenning av møteprotokoll

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Møteprotokollen vert godkjent

28.08.2018 Eldrerådet

Ingen merknader, samrøystes.

ER - 023/18 VEDTAK:

Møteprotokollen er godkjent

024/18: Høyringsuttale til Nasjonal beredskapsplan mot utbrudd av alvorlige smittsomme sjukdommar

Rådmannen sitt framlegg til vedtak

Lindås kommune gir uttale i samsvar med vurderingane gitt i saksutgreiinga

27.08.2018 Råd for menneske med nedsett funksjonsevne

Orientering til saka v/Leni Dale-kommunalsjef Helse og omsorg

Ingen merknader, samrøystes.

RMNF - 030/18 UTTALE:

Ingen merknader.

28.08.2018 ELDRERÅDET

Kommunalsjef Leni Dale orienterte til saka.

Rådmannen sitt framlegg vart samrøystes vedteke.

ER - 024/18 UTTALE:

Lindås kommune gir uttale i samsvar med vurderingane gitt i saksutgreiinga

---

025/18: Høyringsuttale til Utviklingsplan HDS 2018-2035

Rådmannen sitt framlegg til vedtak

Lindås kommune gir uttale i samsvar med vurderingane gitt i saksutgreiinga

27.08.2018 RÅD FOR MENNESKE MED NEDSETT FUNKSJONSEVNE

Orientering til saka v/Leni Dale-kommunalsjef Helse og omsorg

Ingen merknader, samrøystes.

RMNF - 031/18 UTTALE:

Ingen merknader.

28.08.2018 ELDRERÅDET

Kommunalsjef Leni Dale orienterte til saka.

Rådmannen sitt framlegg med tillegg:
Eldrerådet meiner det er positivt med det geriatriske tilbodet og etablering av ortogeriatri.

Framlegget vart samrøystes vedteke.

ER - 025/18 UTTALE:

Lindås kommune gir uttale i samsvar med vurderingane gitt i saksutgreiinga
Eldrerådet meiner det er positivt med det geriatriske tilbodet og etablering av ortogeriatri.

026/18: Reguleringsplan FV57 Gang- og sykkelveg Skodvin - Vågseidet - Framlegg til 1. gongs handsaming.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak

I medhald av plan- og bygningslova § 12-10, vedtek Plan- og miljøutvalet å leggje framlegg til reguleringsplan for FV57 Gang-og sykkelveg Skodvin Vågseidet, planID 1263-, ut til høyring og offentleg ettersyn.

1. Plandokumnetta kan leggjast ut utan særkilte vilkår.
2. Perioden for høyring og offentleg ettersyn i perioden 20.6.2018 – 20.8.2018.

13.06.2018 Plan- og miljøutvalet

Prosjektleder Kjersti Myre frå Statens vegvesen orienterte i saka.
Rådmannen sitt framlegg vart samrøystes vedteke.

PM - 082/18 VEDTAK:

I medhald av plan- og bygningslova § 12-10, vedtek Plan- og miljøutvalet å leggje framlegg til reguleringsplan for FV57 Gang-og sykkelveg Skodvin Vågseidet, planID 1263-, ut til høyring og offentleg ettersyn.

1. Plandokumnetta kan leggjast ut utan særkilte vilkår.
2. Perioden for høyring og offentleg ettersyn i perioden 20.6.2018 – 20.8.2018.

27.08.2018 Råd for menneske med nedsett funksjonsevne

Orientering til saka v/Hans Kristian Dolmen-rådgjevar Plan
Ingen merknader, samrøystes.

RMNF - 032/18 UTTALE:

Ingen merknader.

28.08.2018 ELDRERÅDET

Rådgjevar plan Hans Kristian Dolmen orienterte til saka.
Eldrerådet peikar på at dersom FV 389 skal nyttast som sykkel/gangveg må den opprustast.
Ellers ingen merknader.
Framlegget vart samrøystes vedteke.

ER - 026/18 UTTALE:

Eldrerådet peikar på at dersom FV 389 skal nyttast som sykkel/gangveg må den opprustast. Ellers ingen merknader.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
115/18	Plan- og miljøutvalet	PS	17.10.2018
029/18	Eldrerådet	PS	20.11.2018
	Levekårsutvalet	PS	
042/18	Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	PS	19.11.2018
040/18	Ungdomsrådet	PS	14.11.2018

Saksbehandlar	ArkivsakID
Kristin Nielsen	14/7379

Ny 1. gangs handsaming av reguleringsplan for Fv. 57 med gang- og sykkelveg Lindås tettstad-Mongstad - planID 1263-201407

Vedlegg (ligg på heimesida til kommunen)

Utgreiing og vurdering av nytt kryss og vegløyising som avsett i kommunedelplan Lindåsneset med MongstadPlankartPlanskildringFøresegnerVedlegg 01 - Tekniske teikningar – del 1 av 4Vedlegg 01 - Tekniske teikningar – del 2 av 4Vedlegg 01 - Tekniske teikningar – del 3 av 4Vedlegg 01 - Tekniske teikningar – del 4 av 4Vedlegg 02 - ROS-analyseVedlegg 03 - StøyrapportVedlegg 03 - Støysonekart vedlegg til støyrapportVedlegg 04 - VA-rammeplanVedlegg 05 - Fagrapport naturmiljøVedlegg 06 - Rapport 257 ferskvannVedlegg 07 - Rapport marin kartleggingVedlegg 08 - Fagrapport naturressursarVedlegg 09 - Fagrapport KulturmiljøVedlegg 10 - Fagrapport nærmiljø og friluftslivVedlegg 11 - Geoteknisk rapportVedlegg 12 - Ingeniørgeologisk rapport – del 1 av 2Vedlegg 12 - Ingeniørgeologisk rapport – del 2 av 2Vedlegg 13 - Notat innspill til YM-planLandbruksfagleg uttale knytt spesifikt til areal på Hellestveit - juni 2016Landbruksfagleg uttale til heile planframlegget - april 2018Merknadar - oppstart 2015Merknadar - utvida plangrense 2017

Rådmannen sitt framlegg til vedtak

I medhald av plan- og bygningslova § 12-10, vedtek Plan- og miljøutvalet å legge reguleringsplan for Fv. 57 med gang- og sykkelveg Lindås tettstad – Mongstad, med planID 1263-201407, ut til offentleg ettersyn.

Plan- og miljøutvalet - 115/18

PM - behandling:

Jørgen Herland-Sp stilte spørsmål om eigen habilitet grunna grunneigarforhold i området, og utvalet vurderte han som inhabil. Han gjekk difor frå under handsaming av denne saka.

Rådmannen sitt framlegg vart samrøystes vedteke.

PM - vedtak:

I medhald av plan- og bygningslova § 12-10, vedtek Plan- og miljøutvalet å legge reguleringsplan for Fv. 57 med gang- og sykkelveg Lindås tettstad – Mongstad, med planID 1263-201407, ut til offentleg ettersyn.

Saksopplysningar:

POLITISK HANDSAMING

Reguleringsplanen var oppe til 1. gangs handsaming i Plan- og miljøutvalet 13.06.2018, der utvalet fatta dette vedtaket:

«Plan sendes tilbake forslagstiller. PMU ber om nærare utgreiing av planens forhold og moglege løysingar til overordna plan for industriområde og vegløsningar i KDP Lindåsneset med Mongstad.»

Statens vegvesen har svart på denne bestillinga gjennom notatet *Utgreiing og vurdering av nytt kryss og vegløyning som avsett i kommunedelplan Lindåsneset med Mongstad* (sjå vedlegg). Etter administrasjonen si vurdering støttar innhaldet i notatet opp om vurderingane som ligg i saksframlegget frå handsaminga 13.06.2018. Med bakgrunn i dette fastheld administrasjonen tilrådinga til vedtak.

Planen er med dette klar for ny 1. gangs handsaming. Saksframlegget frå handsaminga 13.06.2018 ligg i sin heilskap under her, og alle tidlegare vedlegg følgjer saka i tillegg til det nye notatet.

Sakspapir

Saksnr	Utval	Type	Dato
Saksbehandlar		ArkivsakID	
Kristin Nielsen			

1. gangs handsaming av reguleringsplan for Fv 57 med gang- og sykkelveg Lindås tettstad-Mongstad - planID 1263-201407

Vedlegg :

PlankartFøresegnerPlanskildringVedlegg 01 - Tekniske teikningar – del 1 av 4Vedlegg 01 - Tekniske teikningar – del 2 av 4Vedlegg 01 - Tekniske teikningar – del 3 av 4Vedlegg 01 - Tekniske teikningar – del 4 av 4Vedlegg 02 - ROS-analyseVedlegg 03 - StøyrappportVedlegg 03 - Støysonekart vedlegg til støyrappportVedlegg 04 - VA-rammeplanVedlegg 05 - Fagrappport naturmiljøVedlegg 06 - Rapport 257 ferskvannVedlegg 07 - Rapport marin kartleggingVedlegg 08 - Fagrappport naturressursarVedlegg 09 - Fagrappport KulturmiljøVedlegg 10 - Fagrappport nærmiljø og friluftslivVedlegg 11 - Geoteknisk rapportVedlegg 12 - Ingeniørgeologisk rapport – del 1 av 2Vedlegg 12 - Ingeniørgeologisk rapport – del 2 av 2Vedlegg 13 - Notat innspill til YM-planLandbruksfagleg uttale knytt spesifikt til areal på Hellestveit - juni 2016Landbruksfagleg uttale til heile planframlegget - april 2018Merknadar - oppstart 2015Merknadar - utvida plangrense 2017

Rådmannen sitt framlegg til vedtak

I medhald av plan- og bygningslova § 12-10, vedtek Plan- og miljøutvalet å legge reguleringsplan for Fv. 57 med gang- og sykkelveg Lindås tettstad – Mongstad, med planID 1263-201407, ut til offentlig ettersyn.

.....

Plan- og miljøutvalet - 080/18

PM - behandling:

Jørgen Herland-Sp stilte spørsmål om gildskap og utvalet vurderte han som ugild, han gjekk difor frå under handsaming av denne saka.

Prosjektlear Kjersti Myre frå Statens vegvesen orienterte i saka.

Fellesframlegg v/Ståle Hauge-Ap:

Plan sendes tilbake forslagstillar. PMU ber om nærare utgreiing av planens forhold og moglege løysingar til overordna plan for industriområde og vegløsningar i KDP Lindåsneset med Mongstad.

Framlegget vart samrøystes vedteke.

PM - vedtak:

Plan sendes tilbake forslagstillar. PMU ber om nærare utgreiing av planens forhold og moglege løysingar til overordna plan for industriområde og vegløyninger i KDP Lindåsneset med Mongstad.

Saksopplysningar:

POLITISK HANDSAMING

Plan- og miljøutvalet avgjer om planframlegget skal leggast ut til offentleg ettersyn.

Saka skal til uttale i Eldreråd, Råd for menneske med nedsett funksjonsevne, Levekårsutvalet og Ungdområdet.

BAKGRUNN

Bakgrunnen for planarbeidet er at det i dag manglar tilbod til mjuke trafikantar langs fylkesveg 57 på heile strekinga mellom Lindås tettstad og dei sentrale næringsområda på Mongstad, og gåande og syklande må forflytte seg langs bilvegen. Fv. 57 er ein del av det overordna fylkesvegnettet i Hordaland og har ein viktig regional funksjon. Den eksisterande vegen har ein relativt låg vegstandard og høg trafikkbelastning. Det er registrert mange trafikkulykker her.

Hovudføremålet med reguleringsplanen er å fastsette plassering og utforming av gang- og sykkelveg langs fylkesveg 57 på strekinga mellom Lindås tettstad og Mongstad. Ein ønskjer samstundes å utbetre standarden og trafikktryggleiken på fylkesvegen til U-H4-standard.

Hovudtrekka i planen er:

Etablere eit separat tilbod for gåande og syklande.

Vegen skal verte trafiksikker gjennom at den vert utforma etter krav i handbok N100. Dette inneber m.a. utviding og utretting av veglina fleire plassar.

Fleire avkøyrslar skal sanerast for å auke trafikktryggleiken.

Vegkryss skal utbetrast.

Utbetring/nye kulvertar for gåande/syklande og køyrande, og auke i dimensjonane på landbrukskulvert for å passe til dagens landbruksmaskinar.

Sikre areal til gjennomføring av prosjektet.

Strekinga er ca. 10 km lang, og planområdet er på ca. 1 011 daa.

Dagens situasjon

Planområdet strekk seg frå Lindås tettstad i sør til Mongstad i nord, ved kommunegrensa mellom Lindås og Austrheim. Planområdet fylgjer stort sett dagens fv. 57 og omfattar oppgradering av kryss ved Lindås tettstad (Kolås sør), nytt kryss til framtidig bustadområdet rett nord for Lindås tettstad (Kolås nord), oppgradering av kryss på Lauvås, Mongstad sør og Hope. Vegen er ei viktig ferdselsåre som bind saman viktige næringsområde, senterområde og bustadområde. Det er i hovudsak spreidd busetnad langs fylkesvegen. Ved Lindås tettstad, som har funksjon som lokalt sentrumsområde, er busetnaden meir konsentrert med fleire større bustadfelt. I nord, ved Mongstad, er det eit stort næringsområde som er forsyningsbase for olje- og gassindustrien (Mongstad sør) og oljeraffineri (Mongstad nord). Utover dette er dagens arealbruk stort sett landbruks-, natur- og friluftsområde. Dagens veglinje ligg nære Tjukketlevatnet som i dag forsyner Mongstadorområdet med industrivatn. Tjukketlevatnet skal nyttast som framtidig drikkevasskjelde.

Mange av bustadene langs fylkesvegen har dårlege avkøyrslar og vegen er ein vesentleg barriere for ferdsel i og mellom grendene langs vegen. Det er også eit stort tal på landbruksavkøyrslar frå fylkesvegen. Dei som bur i grendene nordover har skuleskyss til barne- og ungdomsskule på Lindås, og i barnetråkkregistreringa er både Lauvås-kryss, Knarvik nord-kryss og Hope nemnd som utrygge punkt. Vidaregåande skule ligg i kommunesenteret Knarvik, men mange vel også å gå på vidaregåande skule i nabokommunen Austrheim. Det går skuleskyss begge vegar. Trygg tilkomst til busshaldeplassar er viktig for ferdselen i nærmiljøa langs vegen.

Fartsgrensa er 70 km/t mellom Lindås tettstad og Lauvås, og 80 km/t frå Lauvås til Mongstad, med unntak av 60 km/t ved Lauvås og på Hope. Store delar av dagens veg har ein breidde på under 7,5 meter, og vegen har dermed ikkje tilfredsstillande breidde etter regelverket («Veg- og gateutforming, Håndbok N100», utgitt av Statens vegvesen.) Årsdøgntrafikken (ÅDT) er registret i tre tellepunkt:

Rett nord for Lindås tettstad:	4 000, der 11% er tungtrafikk
Rett sør for Mongstad:	4 600, der 11% er tungtrafikk
(Skodvin, sør for Lindås tettstad:	6 200, der 12% er tungtrafikk)

I perioden 2006-2015 vart det registrert totalt 27 trafikkulykker på strekninga. Det var 38 personskader, der 4 vart drepne, 6 hard skadd og 28 lettare skadd.

Det er i hovudsak spreidd busetnad langs vegen, og ein høg andel av desse har eigen avkøyrling. I tillegg er det mange landbruksavkøyrslar langs vegen.

Strekninga er på om lag 10 km og har varierende breidde frå ca. 6,8 m til over 8 m. Vegen har ei asfaltet skulder på ca. 30 cm, og utanfor dette ei uasfaltet skulder med varierende breidde.

Terrenget er lett kuppert og vegen er delvis tilpassa terrenget. Enkelte plassar er kurvaturen på vegen knapp, noko som gjer at vegen ikkje har den standarden den bør ha i høve til funksjonen vegen har.

Langs eksisterande fv. 57 frå Lindås tettstad til Rossnesvågen går i dag hovudvassleidninga til industriområda på Mongstad og i tillegg vidare ut i Nordsjøen på båt. På strekninga mellom Hellestveit til sør for Hope går høgspenteleidning 132 kV og 420 kV tett i vestsida av fv. 57 i luftspenn. På strekninga mellom Lindås tettstad og til Mongstad går høgspenteleidning 22 kV i luftspenn. Mellom Hellestveit og Hope er linja lagt i kabel. Med unntak av den kabla strekninga ligg denne høgspenteleidninga i god avstand til

eksisterande fv. 57.

Prosess

Det vart varsla oppstart av planarbeidet i januar 2015, og det vart varsla utvida plangrense i januar 2017. I samband med oppstartsvarselet, vart det halde folkemøte i Lindåshallen 29.01.2015.

Det kom inn til saman 25 merknader til oppstartsvarselet: 5 frå offentlege høyringspartar og 20 frå private. Ved varsling av utvida plangrense kom det samla inn 24 merknader: 6 frå offentlege høyringspartar og 18 frå private. Alle merknadene er lagt ved og kommentert av planfremjar i planskildringa.

Planframlegget er utarbeidd av Multiconsult på oppdrag frå Statens vegvesen Region Vest, i samarbeid med Lindås kommune. Statens vegvesen, Asplan Viak, Rambøll, Sweco og Uni Miljø har bidrege til planmaterialet.

Overordna planar og konsekvensutgreiing

Kommunen har vurdert at tiltaket ikkje fell inn under forskrift om konsekvensutgreiing. Detaljreguleringa er i tråd med overordna planar. Traséen for gang- og sykkelveg ligg inne både i kommunedelplan for Lindåsneset med Mongstad, og i kommuneplanen sin arealdel. Nordre del av gang- og sykkelvegen vart konsekvensutgreidd under utarbeidinga av kommunedelplanen. Og den sørlege delen vart konsekvensutgreidd under arbeidet med kommuneplanen.

Planframlegget

Planframlegget skal betre trafikktryggleiken for alle, både harde og mjuke trafikantar, innanfor heile planområdet.

Planområdet har sitt sørlegaste punkt ved Lindås tettstad, ca. 330 meter sør for Kolåskrysset. Gang- og sykkelvegen (gs-vegen) vil verte 3 meter brei, vere separert frå fylkesvegen, og ha plassering på vestsida av fylkesveg 57 frå det sørlegaste punktet av planområdet ved Lindås kyrkje. Her ligg det også i dag ei kort, eksisterande gs-strekning som knyt saman skule-/idrettsområdet på Lindås med bustadfeltet på Kolås. Rett nord for kyrkja og sør for Kolåskrysset, kryssar gs-vegen i kulvert under og til austsida av fylkesvegen, og fortset på austsida nordover gjennom resten av planområdet.

Kolåskrysset vil verte utbetra m.a. med avkøyringsfelt frå sør, forskyving av fotgjengarkryss vekk frå fylkesvegen for å betre trafikktryggleiken, og etablering av gang- og sykkelveg på alle kantar vidare inn i neste kryss mot Lindås senter og bustadfeltet på Kolås. Eksisterande snuplass som ligg ved starten av vegarmen som går opp mot Kolåsfeltet er ikkje lenger naudsynt for busstrafikken, og vil verte stengt av for å betre tryggleiken for mjuke trafikantar og leie dei kortaste veg ned mot fotgjengarfeltet og legge til rette for at dei ikkje kryssar vegen på andre plassar.

Veglina ligg i dagens trasé fram til pel 700 (sjå vedlagte *Tekniske teikningar* for pel-nr). Her vert lina retta opp fram til pel 1650. Ved Tjukketvatnet er veglinja blitt heva og gjeve ein mjukare kurvatur. Ved Gjervågstraumen er veglina flytta mot vest. Dette gjev høve til å nytte eksisterande bru til gang- og sykkelveg. Stort sett vil veglina gå langs dagens trase, med den breiddeutvidinga som er lagt til grunn for bygging. Det er planlagt nye T-kryss, full kanalisert, ved Kolåskrysset, på Lauvås, Mongstad sør og Hope. I tillegg er det planlagt eit nytt kryss til framtidig næringsområdet og bustadområdet nord for Lindås tettstad. Avkøyrslar er blitt sanert og samla i fellesavkøyrslar der dette er funne tenleg.

Busslommer er plassert i tilknytning til bustadområda ved kryss/avkøyrslar. Det har vore stor fokus på å sikre god tilgjenge til desse ved å leggje til rette for undergangar der

dette har vore tenleg.

Høg trafikk og høg fart i dag gjer strekninga lite attraktivt for mjuke trafikantar. Ferdsele for mjuke trafikantar skjer i hovudsak lang fylkesvegen og på lokalvegane der dette er mogeleg. Ein har i planarbeidet vurdert kvar gang- og sykkelvegen bør gå og det er gjort vurderingar ut frå trafikktryggleik, tilgjenge, transportfunksjon, landskap, oppleving, nærmiljø og friluftsliv, avstand til kraftlinjer, terrenginngrep, naturmiljø, naturressursar og kulturmiljø. Trafikktryggleik har vore særleg vektlagt og at ein ikkje skal kome i konflikt med miljøverdiar og høgspenteledning. Ut frå alle desse kriteria er ny gang- og sykkelveg planlagt på austsida av fv. 57 gjennom heile planområdet, med unntak av ved kyrkjeområdet på Lindås.

Det er lagt til rette for offentleg parkering sør for Gjerdvågstraumen for å sikre ein trafiksikker tilgang til friluftsområdet ved Gjerdvågen og Rossnes.

Det er regulert inn areal til renovasjonspunkt ved Gjerdvågstraumen og sør for Hope. Samle-/hentepunkt for private bossdunkar er planlagt ved busshaldeplassar. Det er også avsett areal til seks framtidig nettstasjonar i planforslaget.

Det er sju konstruksjonar i planframlegget:

G/S-kulvert ved Kolås sør

G/S-kulvert ved Kolås nord

Ny bru over Gjerdvågstraumen

Køyrbar kulvert Lauvås sør

G/S-kulvert Lauvås nord

Landbruks kulvert ved Hellestveit

Køyrbar kulvert ved Hope

Det er elles utarbeidd prinsipp-teikningar for andre betong- og natursteinsmurar. Det vert vist til konstruksjonsteikningar for ytterlegare detaljar (sjå vedlegg 01 – *Tekniske teikningar*). Mellom Tjukketlevatnet og Rossnesvågen går i dag eit røyr der Tjukketlevatnet renn ut i sjøen. Dette røyret må forlengast ved bygging av ny veg. Det skal ved bygging av ny veg leggest til rette for fiskevandring mellom sjø og Tjukketlevatnet.

Det er regulert inn mellombelse rigg-, anleggs- og deponiområde. Generelt er det lagt til eit anleggsbelt på 30 meter langs fylkesvegen. Arealet skal m.a. nyttas til anleggsvegane, ranking av massar for revegetering og reetablering av landbruksareal. Det er i tillegg sett av fire andre større rigg- og anleggsområde for å sikre anleggsgjennomføring i fleire utbyggingsfasar. Mellombelse rigg-, anleggs- og deponiområde vert tilbakeført til opphavleg arealføremål etter at anlegget er ferdigstilt.

Det er sanert ei rekke landbruksavkøyrslar i planforslaget for å betre trafikktryggleiken. Ein opprettheld tilkomst til landbruksområda, men med færre tilkomstar. Det skal etablerast stiar for tilkomst til naust og turområde. Dette gjeld under brua ved Gjerdvågstraumen og stiar ned til naust ved pel 3150 (sjå vedlegg 01 – *Tekniske teikningar*).

Rett sør for Kolåskrysset er det i dag planskilt kryssing (tidlegare kalla planfri kryssing), og denne vil verte erstatta med ein ny og breiare kulvert. På Lauvås og Hope vil det verte etablert planskilt kryssing.

Tre plassar på austsida av strekning er det lagt opp til å kunne gå og sykle av frå hovudgang- og sykkelvegen via trafikksikker kryssing i kulvert under fylkesvegen, og kople seg på framtidig gs-veg som går på tvers av fv. 57, eller som koplar seg på andre tversgåande vegar. Dette gjeld like nord for Kolåskrysset (sjå teikningsutsnitt 002 av plankartet), der det gjennom kommuneplanen sin arealdel er sett av eit næringsområde som så langt ikkje er utbygd. Her har reguleringsplanen innarbeidd tilknytning til framtidig, tversgåande gang- og sykkelveg, i tråd eit av krava i kommuneplanen. § 2.8: «Før utbygging av B21 på Lindås skal det byggjast nytt vegsamband mellom FV 57 og FV 415 og gang- og sykkelveg.» Den andre plassen der det er lagt opp til ein gs-vegarm er på Lauvås, ved avkøyrsla til Risasjøen (sjå teikningsutsnitt 007 av plankartet). Den tredje og siste plassen der hovudgang- og sykkelvegen får ein arm som kryssar under fylkesvegen og over til vestsida, er på Hope. Gjennom dette vil det verte etablert ein trygg, universelt utforma kryssing under fylkesvegen fram til både nord- og sørgåande busstopp. Det er samstundes lagt til rette for etablering av trappar som snarvegar for dei som kan og ønskjer å benytte seg av desse.

Det vil verte naudsynt å innløyse tre bygningar i samband med vegprosjektet. Statens vegvesen har vore i kontakt med eigarane av eigedomane som er tenkt innløyst. Dette gjeld ein driftsbygning på gbnr. 118/10, ein einebustad på gbnr. 116/23 og ein einebustad på gbnr. 117/8. I tillegg vert det naudsynt å fjerne ein bod på 117/8, ein garasje på 118/10, ein garasje på 116/17, ein garasje på 116/3, og eit lagerskur eigd av fylkesvegen Lindås-Fonnes på 116/24. Parkeringsplassar som går bort vert etablert på nye plassar. Det er lagt opp til at ingen skal miste moglegheit for å parkere i nærleiken av fritidsbustaden sin, uavhengig av om ein har parkeringsplass på eigen grunn eller ikkje.

Den nye vegprofilen vil verte breiare enn i dag, då det vert lagt inn gs-veg og bilvegen vert utvida og linjeføringa endra. Når det gjeld grunnerv, er det førebels ikkje rekna ut i kva grad den einskilde eigedomen vert råka ved gjennomføring av anlegget. Det skal regulerast og ervervast naudsynt grunn til vegformål for å etablere tryggingssone i samsvar med krava i Statens vegvesen si «Håndbok 231 Rekkverk». I tillegg skal 2 meter utover tryggingssona regulerast til vegformål og ervervast. Dette tillegget skal normalt vere rydda for trær. Eventuelle skjeringar og fyllingar ut over dette skal normalt også regulerast til vegformål og ervervast. Langs fylkesvegen vil Statens vegvesen kjøpe grunn for vegen ut til 1 meter frå topp skjering/botn fylling.

Landskapet i planområdet er verdivurdert til vanleg førekommande landskap ved ei verdivurdering av landskapet i Hordaland fylke utført av Aurland Naturverkstad for Hordaland fylkeskommune. Det er utført geologiske vurderingar og grunnboringar på strekninga. Rapportane er vedlegg til reguleringsplanen (sjå vedlegg 11 og 12). I tillegg er det utarbeidd rapportar for støy, naturmiljø, ferskvann, marin kartlegging, naturressursar, kulturmiljø og nærmiljø og friluftsliv. Det er også utarbeidd innspel til YM-plan (ytte miljø), samt VA-rammeplan som skildrar system for vegdrenering, handtering av terrengvatn, kryssande bekker og elver. Desse to siste planane dannar grunnlag for vidare detaljprosjektering. Alle dokumenta er ein del av planframlegget.

Lindås kommune har fått godkjend konsesjon for nytt uttak av drikkevatn og industrivatn til Mongstad. Dagens vassforsyning skal då supplerast med ei alternativ løysing. Industrivatn og drikkevatn skal då kombinerast frå Sjursetvatnet, krysse Hopsvatnet og vidare inn mot Mongstad og ut i Nordsjøen. Tjukketlevatnet som ligg tett i fv. 57 vil då verte nytta til drikkevatn. Ein skal då etablere ein ny terskel ved utløpet av Tjukketlevatnet.

Geometrisk utforming av vegsystemet er henta frå Statens vegvesen sine handbøker. Kriteria som er styrande for val av vegstandard er vegen sin funksjon, fartsgrense og trafikkmengde i prognoseåret 2050, det vil seie 20 år fram i tid etter forventa opningsår.

Bakgrunn- og grunnlagsinformasjon
Statens vegvesen sine handbøker
Trafikktal

Den aktuelle parsellen er ein viktig hovudveg som knyt store næringsområde saman med stamvegen E39. Fartsgrensa er i dag stort sett 70 km/t eller 80 km/t og ein kort strekning med 60 km/t ved Lauvås. Trafikkmengda 20 år etter forventa opningsår i 2050 vil vere om lag 4600-6200. Med dette som utgangspunkt blir U-H4 med ÅDT 4000 – 6000 og fartsgrense 80 km/t standardval. Standard for gang- og sykkelvegen er 3 meter breidde + 0,25 meter skulder på begge sider. Rabatten mellom kjøreveg og gang- og sykkelveg er 3 meter ved dimensjonerande fartsgrense 80 km/t og 1,5 meter ved dimensjonerande fartsgrense på 60 km/t.

Fylkesvegen mellom Lindås og Mongstad kan verte utbygd i tre trinn:
Lindås tettstad til Lauvås
Lauvås til Hope
Hope til Mongstad (til grensa til Austrheim)

Verknadar av planframlegget

Helse, miljø og tryggleik

Det er lagt vekt på å finne gode og sikre løysingar slik at alle trafikantgrupper vert utsett for minst mogleg risiko i det ferdig utbygde systemet. Utforming og dimensjonering er i samsvar med Statens vegvesen sine handbøker.

Ved bygging og seinare drift av anlegget skal det utarbeidast ein plan for ytre miljø (YM-plan). Ulike miljøkrav, aktuelle tiltak og krav til undersøking og oppfølging av miljøtiltaka vil inngå i denne planen. Vatn og vassdrag vil ha ein sentral plass her.

Folkehelse

Etablering av ein universelt utforma gang- og sykkelveg langs fv. 57 gir innbyggjarane moglegheit til å kome seg ut i naturen, forflytte seg til og frå jobb og til fritidsaktivitetar utan å måtte transporterast av køyretøy. Dette er i tråd med folkehelseloven og bidreg til auka aktivitet.

Barn og unge

Planen gir barn og unge moglegheit til å bevege seg over lengre strekningar på eigen hand, utan at ein treng å køyrast eller ta buss. Dei får moglegheita til å gå eller sykle til skule, venter, fritidsaktiviteter og friluftsområde på ein trygg måte, og barrieren som vegen skapar i dag vil verte mindre.

Krysset ved Kolåsfeltet ligg inne i barnetråkkregistreringar som eit område der barn og unge føler seg utrygge. Gjennom reguleringsplanen vert krysset utbetra og mjuke trafikantar si kryssing av dette vert tryggare.

Nærmiljø og friluftsliv

Positive verknader:

Ein samanhengande gang- og sykkelveg frå Lindås til Mongstad vil knyte grendene i området saman i eit trygt alternativ for gåande og syklende på dette strekket der det i hovudsak er spreidd busetnad.

Planskilte kryssingar ved Kolåskrysset, på Lauvås og Hope vil føre til redusert barriereverknad og legge til rette for trygg kryssing av vegen for alle gåande – uavhengig av funksjonsnivå – og syklende. Dette vil særleg vere viktig for skulebarn på veg til skulebuss og skule.

Negative verknader:

Ein breiare vegprofil, som inneheld både køyreveg og gs-veg inngår, gjev auka barriereverknad på tvers av vegen.

Det vil verte auka støy i nærområda langs vegen, som følgje av at vegutbetringa legg til rette for auka fartsnivå.

Utbetra bilveg og gang- og sykkelveg vil legge beslag på areal langs fylkesvegen på heile strekninga. Tre hus vert direkte råka og må innløyast. Desse har betydeleg støy og nærføring i dag.

Tiltaka påverkar i liten grad friluftsområde. Auka trafikktryggleik og tilgjenge til innfallsportar til friluft- og turområde lang fv. 57 er positive verknader for friluftsliv. Det vert også etablert parkeringsplassar i tilknytning til friluftsområdet Gjerdvågstraumen. Negative verkander er at støygrensa vert utvida, samt mindre arealbeslag langs Gjerdvågstraumen.

Naturressursar

Jordbruk

Totalt er det 51 eigedomar (gnr/bnr) med jordbruksareal som vert direkte påverka av tiltaket. Samla arealbeslag (permanent) er om lag 65,0 daa, fordelt på 31,4 daa fulldyrka jord, 19,6 daa overflatedyrka jord og 14,0 daa innmarksbeite. For eit stort fleirtal av desse eigedomane er arealbeslaget svært lite. Heile 34 av dei 51 eigedomane mister under 1 daa med jordbruksareal, medan berre tre eigedomar mister over 5 daa jordbruksareal. I snitt mister kvar eigedom 1,28 daa jordbruksareal. Det aller meste av arealbeslag vil bestå av relativt smale striper langs eksisterande veg og det vert difor ikkje vurdert som sannsynleg at dette vil ha nemneverdige negative verknader (oppsplitting av teigar, barriereverknader, etc.) utover sjølve arealbeslaget. Fleire landbruksavkøyrslar er sanert i planforslaget. Ein har i planforslaget lagt opp til at ein må køyre mellom landbruksteigane internt via dei landbruksavkøyrslene som er oppretthalde. På eit fåtal stader kan ein risikere at noko meir jordbruksareal går ut av drift som følgje av endra arrondering av teigane, men

dette er unntaksvis og difor ikkje nokon vesentleg problemstilling.

I tillegg vil til saman 93,8 daa jordbruksareal bli midlertidig påverka i anleggsfasen. Dette utgjer i snitt 2,84 daa per eigedom. Dette arealet vil bli tilbakeført til jordbruksareal med naudsynt jorddjupne når anleggsarbeidet er avslutta.

Totalt sett er tiltaket vurdert å ha middels negativ konsekvens for jordbruket i planområdet i anleggsfasen, og liten til middels negativ konsekvens etter at dei midlertidig råka areala er tilbakeført til jordbruksareal.

Skogbruk

Totalt er det 97 eigedomar (gnr/bnr) med skogsmark som vert direkte råka av tiltaket. Samla arealbeslag er berekna til 149,2 daa, fordelt på 52,3 daa skog av svært høg bonitet, 82,5 daa av høg bonitet, 2,6 daa av middels bonitet og 11,9 daa impediment. For 63 av eigedomane blir arealbeslaget mindre enn 1 daa, medan ni av eigedomane mister meir enn 5 daa. I snitt mister kvar eigedom 1,54 daa skogsmark. Som for jordbruksarealet er det i hovudsak smale striper med skog langs eksisterande veg som går tapt, og det vert difor ikkje vurdert som sannsynleg at dette vil ha nemneverdige negative verknader for skogbruk utover sjølve arealbeslaget. Ein har i planforslaget lagt opp til at ein må køyre mellom landbruksteigane internt via dei landbruksavkøyrslene som er oppretthalde.

I tillegg vil til saman 185,7 daa skogsmark bli midlertidig påverka i anleggsfasen. Dette utgjer i snitt 2,35 daa per eigedom. Dette arealet vil bli tilbakeført til skogsmark når anleggsarbeidet er avslutta.

Totalt sett er tiltaket vurdert å ha middels negativ konsekvens for skogbruket i planområdet i anleggsfasen, og liten til middels negativ konsekvens etter at dei midlertidig råka areala er tilbakeført til skogsmark.

Utmarksbeite

I planområdet er det registrert attgroing og dels låg utnyttingsgrad innanfor fleire innmarksbeite. Under synfaring av planområdet vart det ikkje gjort observasjonar som tyda på aktiv bruk av utmarksbeite. Tiltaket er difor vurdert å ikkje å ha nokon konsekvens for utmarksbeite.

Ferskvassressursar

Tiltaket vil kunne medføre konsekvensar for eit fåtal grunnvassbrønner, og avbøtande tiltak må vurderast. Når det gjeld Tjukketlevatnet, som er planlagt som framtidig drikkevasskjelde for Litlås vassbehandlingsanlegg, så kan det konkluderast med at det planlagde tiltaket (dvs. føre overflatevatnet frå vegen i lukka leidning til sjøen) vil minimere faren for negativ verknad på drikkevasskjelda.

Samla sett er tiltaket vurdert å ha liten negativ konsekvens for vassressursane i området.

Støy

Det skal oppførast støyskjerm for å skjerma kyrkjegard på nordsida av fv. 57. Ytterlegare støyskjerming langs veg er ikkje funnen kostnadssvarande. Bustader innanfor gul og raud støysone frå ny veg skal vurderast med omsyn på naudsynt tiltak for å oppnå tilfredsstillande lydnivå på lokal uteplass og innandørs lydnivå i opphaldsrom. Fritidsbustader innanfor gul og raud støysone frå ny veg skal vurderast med omsyn på naudsynt tiltak for å oppnå tilfredsstillande lydnivå på lokal uteplass.

Utbygginga vil ikkje endra støytilhøva vesentleg, og busetnad oppført etter 1997 (10 år etter at krav til innandørs lydnivå kom i byggeforskriftene) vil difor ikkje få tilbod om støyreducerande tiltak som angitt over.

Ytre miljøplan (YM-plan)

Det skal utarbeidast ytre miljøplan til byggeplan. Det er til reguleringsplan utarbeida eit notat med innspel til YM-plan (sjå vedlegg 13).

Kulturminne

Planframlegget vil ikkje medføre konsekvensar for automatisk freda kulturminne, SEFRAK-registrerte bygg eller jordkjellarar. Enkelte stader, t.d. på Kolås og Hope, vil vegen kome nærare gardstun og jordkjellarar. På Tjukketla vil ein ta vare på den delen av den eldre kommunale vegen som er synleg i dag. Denne er planlagt nytta til gangveg til næraste busshaldeplass. Vegen vil få omsynssone og muren og dekket som er der i dag, skal i størst mogleg grad oppretthaldast.

På Hellestveit er det planlagt ny tilkomstveg til bruket via Stormyravegen som vil gå i same trasé som den eldre gardsvegen. Den eldre gardsvegen vil i stor grad verte øydelagt. Det er registrert ei rekke steingardar på strekinga som i noko grad vert råka av ny gang- og sykkelveg og vegutviding. I dei fleste tilfella vil berre ein mindre del av steingardane måtte fjernast på grunn av tiltaket og ein kan i stor grad bevare resten steingarden.

Ny gang- og sykkelveg og oppgradering av fv. 57 til dimensjoneringsklasse U-H4 standard vil i noko grad forringe opplevinga av kulturmiljø ved arealbeslaget av kulturlandskap og ved tap av enkelte steingardar og eit vegfar. Totalt sett er tiltaket sett å ha liten negativ konsekvens for kulturminner og kulturmiljø.

ROS-analyse

Etter risikovurderinga kjem 11 hendingar i raud og 17 i gul sone. Analysen summerer opp aktuelle hendingar i gul og raud sone med skildring om det er naudsynt med avbøtande tiltak. Planen tek omsyn til dei aktuelle hendingane, særskilde tiltak er innarbeida i planen for å førebyggje moglege negative konsekvensar for liv og helse, miljø og økonomi.

Merknader

Sjå vedlagte merknadar frå 2015 og 2017. Merknadane er kommentert av planfremjar under kapittel 12 i planskildringa.

VURDERING

Administrasjonen har gått gjennom framlegget til reguleringsplan for Fv. 57 gang- og sykkelveg Lindås tettstad – Mongstad, og administrasjonen sine vurderingar kjem fram under.

Landbruksareal ved Hellestveit

Under utarbeiding av plandokumenta vart Landbruksavdelinga i kommunen bede, etter ønske frå Statens vegvesen, om å uttale seg om landbruksarealet ved Hellestveit. Det var gjennomført ei synfaring 31.01.2017 med grunneigar, Statens vegvesen, Landbruksavdelinga og Planavdelinga.

Grunneigar krevjer at trasèen til fylkesvegen vert flytta slik at den kjem i konflikt med plasseringa av driftsbygninga på garden, og at denne difor må rivast og erstattast for å kunne førast opp på nytt på den andre sida av fylkesvegen, der hovuddelen av landbruksarealet ligg.

Det går i dag ein gamal kulvert under fylkesvegen som knyt saman driftsbygning og gardstunet på den eine sida av fylkesvegen med landbruksareala på den andre sida. Dagens kulvert er ikkje stor nok til at dagens landbruksmaskiner kan køyre gjennom. Garden består av 83 dekar full- og overflatedyrka mark og 117 dekar innmarksbeite. Det er 32 dekar produktiv skog, og det er sau- og storfekald på garden.

I den første uttalen frå Landbruksavdelinga, datert 01.06.2016, vert det m.a. vist til at det er 78 dekar full- og overflatedyrka mark og 93 dekar beite på vestsida av fylkesvegen. På austsida er det opplyst at det er 23 dekar innmarksbeite og 5 dekar fulldyrka mark. Av uttalen er det vist eit mogleg reknestykke som viser at dersom gang- og sykkelvegen vert lagt på vestsida av fv. 57, vil det gå med langt meir jordbruksareal enn om denne vert lagt på austsida. Det er vidare opplyst at driftsbygninga består av fjøs og silo, og at det er krevjande å ha desse på den eine sida av fylkesvegen og slåttemarka på den andre sida, då det er mykje kryssing av vegen med innhausta gras den eine vegen og husdyrgjødsel den andre vegen. Uttalen konkluderer med at det vil gå tapt mest matjord, både i areal og kvalitet, ved å legge gang- og sykkelvegen på vestsida, og at denne bør leggest på austsida. Landbruksavdelinga meiner også at det vil vere best å bygge ny driftsbygning på vestsida av vegen.

I den andre uttalen frå Landbruksavdelinga, datert 18.04.2018, som er gitt under den

generelle, interne innspelsrunden, er det opplyst at landbruksdrifta langs heile vegstrekket frå Lindås til Mongstad står relativt svakt, med mykje jordbruksareal som er i ferd med å gå ut av produksjon. Eit unntak er strekninga Hellestveit – Hope, der det er god jordbruksjord og to gardar med mjølkekvote. Det er vidare opplyst at den største utfordringa ved planframlegget er fjerninga av dagens avkøyrsløysing frå fylkesvegen til tunet. Det er informert om at gbnr. 122/2 driftar 40 dekar fulldyrka jord på gbnr. 126/9 på Hope for ein annan grunneigar, i tillegg til sitt eige areal, og at det er omfattande transport mellom desse areala. Den nye avkøyrsløysinga frå tunet på gbnr. 122/2 til fylkesvegen går over gbnr. 122/3 og gamal, lengre veg inn tunet. For å korte ned på avstanden for å drifte jordbruksarealet på gbnr. 126/9 på Hope, og for å korte ned den tilkomstvegen frå fylkesvegen til tunet, føreslår Landbruksavdelinga å lage ein ny, felles tilkomstveg til både gbnr. 122/2 og 3. Då vil ein også unngå gjennomgangstrafikk på gbnr. 122/3. Landbruksavdelinga vil til slutt minne om den første uttalen, og meiner at det ville ha vore ei betre løysing å legge utvidinga av fylkesvegen til austsida og sanere den eldste driftsbygninga på gbnr. 122/2. Begge uttalene frå Landbruksavdelinga er lagt ved.

Gjennom heile planarbeidet har Statens vegvesen og konsulenten gjennomført grundige vurderingar, og teke omsyn både til heilskapen og den enkelte eigedom så langt det har vore mogleg. Ei lang og omfattande rekke med vurderingar ligg til grunn for val av kva side av fylkesvegen skal ligge på. Vurderingskriteria har i hovudsak vore trafikktryggleik, tilgjenge, transportfunksjon, landskap, oppleving, nærmiljø og friluftsliv, avstand til kraftlinjer, terrenginngrep, naturmiljø, naturressursar og kulturmiljø. Med særleg vektlegging av trafikktryggleik og at ein ikkje skal kome i konflikt med miljøverdiar og høgspenteledning er ny gang- og sykkelveg planlagt på austsida av fv. 57 gjennom heile planområdet, med unntak av ved senterområdet på Lindås.

På Hellestveit er fartsgrensa 80 km/t, og gjennom planarbeidet har det vore teikna ut to vegliner i tråd med handbok N100. Løysinga der den nye veglina ligg mot aust, og rårer driftsbygninga på gbnr. 122/2, vil gi store skjeringar inn i det bratte terrenget nord for gardstunet og beslaglegge store delar av gardsbruket på austsida av fylkesvegen. Det vil også vere krevjande både areal- og høgdemessig å legge til rette for kulvert under fylkesvegen, då terrenget stig raskt på austsida. Ved å legge veglina mot vest, vil ein unngå kontrakurver og få god lineføring på strekninga, men vil legge beslag på meir jordbruksareal. Når lineføringa til fylkesvegen har vore lagt, har ein heller ikkje berre kunne sjå isolert på korleis tilhøva vil bli på gbnr. 122/2. Ein har også måtte sjå eit langt større strekk under eitt, pga. fartsgrensa og krava dette stiller til lineføring og kurvatur. Å legge lina mot aust på denne plassen, ville ført til at lina måtte endrast også sør og nord for gbnr. 122/2, og fått negative følgekonskvensar for bygningar på andre plassar. Ein har søkt så langt som det har vore mogleg å ikkje måtte rive bygningar for å kunne realisere dette prosjektet. Det ville ha vore eit uvanleg prinsipp å velje plassering av vegline ut frå éin grunneigars ønskje om riving av eit eksisterande bygg for å få dekt oppføring av nytt bygg på ein annan plass, då dette gir større ulemper enn føremoner både for resten av planområdet og ut frå totalvurderinga i plassering av kva side gang- og sykkelvegen skal ligge på. Plasseringa skal best mogleg skal dekke behovet for alle som bur langs denne 10 km lange strekninga. Tilkomsten rundt driftsbygninga vert også vesentleg betre slik det er vist i planframlegget enn i dag, sidan den nye veglina er flytta lengre vekk frå driftsbygninga. Dette forenkler etter Statens vegvesen og administrasjonen sitt syn drifta av den eksisterande bygninga.

Ein har gjennom planarbeidet heller ikkje funne det forsvarleg å kunne fjerne kulvert ved gbnr. 122/2 under fylkesvegen. Den gamle kulverten vil skiftast ut med ein ny og større landbrukskulvert med innvendig høgde på 4,9 meter. Denne vil dagens traktorar og landbrukskøretøy kunne nytte, i tillegg til storfe og sau som i dag. Administrasjonen forstår ønsket om plassering av driftsbygning på vestsida av veggen, men støttar Statens

vegvesen sine vurderingar som er gjort i val av plassering av gang- og sykkelvegen og vegline.

Til framlegget frå Landbruksavdelinga om at det vil kunne opnast for traktorkøyring på gang- og sykkelvegen, har Statens vegvesen informert om at dei frarår det. Dette har bakgrunn m.a. i trafikktryggleik for mjuke trafikantar, og at ein ikkje ønskjer gjødselnedfall på gang- og sykkelarealet.

Når det gjeld framlegget frå Landbruksavdelinga om endra tilkomstveg frå fylkesvegen til gardstunet på gbnr. 122/2, er denne moglegheita ikkje vurdert så langt i planarbeidet. Ein har søkt å nytte seg av eksisterande moglegheit. Administrasjonen er samd i at dette ville ha korta ned køyrelengda med traktor frå gbnr. 122/2 til 126/9. Nedkortinga ville då truleg vore om lag 200 meter, av ei total lengde på om lag 1800 meter. Dette kan leggast inn som eit vurderingspunkt om det er politisk ønske om det.

Når det gjeld tap av jordbruksareal, er administrasjonen eining i at dette er negativt. Etablering av gang- og sykkelveg vil ta areal ein ikkje ønskjer at skal gå tapt. Som eit avbøtande tiltak er det lagt opp til at jordbruksareal som ligg inn mot veganlegget vil verte påfylt med jord med naudsynt djupne og nyttbar helling, slik at ein skal kunne dyrke marka så tett som mogleg inn mot fylkesvegen når prosjektet er ferdigstilt. På denne måten vil ein ta vare på så mykje jordbruksareal som mogleg. Dette er eit prinsipp som er nytta generelt gjennom heile planområdet.

Merknader

Det har kome inn ein stor mengde merknadar, og administrasjonen er einig i Statens vegvesen sine vurderingar. Sjå oppsummering og svar på merknader og innspel i kapittel 12 i planskildringa.

Oppsummering og tilråding

Gang- og sykkelveg langs fv. 57 frå Lindås tettstad til Mongstad er eit trafikktryggingstiltak som vil vere viktig for heile nærområdet, og særleg for barn, unge og eldre. Det vil opne for at langt fleire kan bevege seg her på eigenhand, og gi barn- og ungdommar trygg skuleveg og trygg tilkomst til busstopp. Endringar i sjølve fylkesvegen, for å oppnå tryggare veg og motverke ulykkesstatistikken, er den andre, viktige delen i dette arbeidet. Hovudutfordringa er at vegen, inkludert gang- og sykkelveg, vil få ein breiare profil enn i dag, og at dette vil få innverknad i større eller mindre grad på ein stor del av eigedomane som ligg langs fylkesvegen.

Gjennom planarbeidet har det vore gjort grundige vurderingar av føremoner og ulemper for valet av plassering av kva side av fylkesvegen gang- og sykkelvegen skal ligge på. Det same gjeld for linjeføringa til sjølve fylkesvegen. Vurderingane er gjort ut frå kriteria trafikktryggleik, tilgjenge, transportfunksjon, landskap, oppleving, nærmiljø og friluftsliv, avstand til kraftlinjer, terrenginngrep, naturmiljø, naturressursar og kulturmiljø. Med særleg vektlegging av trafikktryggleik og at ein ikkje skal kome i konflikt med miljøverdiar og høgspenteleidning, er ny gang- og sykkelveg planlagt på austsida av fv. 57 gjennom heile planområdet, med unntak av ved Lindås kyrkje.

Administrasjonen har vurdert planframlegget, og meiner at planen er godt gjennomarbeidd og klar for å verte lagt ut til offentleg ettersyn.

.....

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
041/18	Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	PS	19.11.2018
030/18	Eldrerådet	PS	20.11.2018
	Levekårsutvalet	PS	
	Administrasjonsutvalet	PS	
	Arbeidsmiljøutvalet	PS	
	Formannskapet	PS	
	Kommunestyret	PS	

Saksbehandlar	ArkivsakID
Janne Sund	18/1664

Økonomiplan 2019 - 2022

Vedlegg:

Økonomiplan 2019 - 2022

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

1. Investeringsbudsjettet for 2019 er basert på forventet framdrift på tidlegare vedtekte prosjekt i tillegg til nokre nye prosjekt og rammer. Ut frå framdriftsplanen tar Lindås kommune opp 282 320 000 kr i lån på generelle investeringar i 2019 og 71 500 000 kr i lån på sjølvkostområdet (vann og avløp). Låna har flytande rente og 30 års nedbetalingstid.
2. Økonomiplan for 2019-2022 og årsbudsjett for 2019 blir vedteke. Årsbudsjettet for 2019 blir vedteke på sum netto driftsrammer for dei seks tenesteområda, jf. eigen tabell.
3. Rådmannen får fullmakt til å fordele sentralt avsett lønsauke og sentralt budsjettert innsparing til tenesteområda.
4. For 2019 nyttar Lindås kommune utskrivningsalternativ i eigedomsskattelova § 3 første ledd bokstav c, «berre på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum», slik bestemmelsen lyder fra 1. januar 2019.

Lindås kommune vil i 2019 skrive ut eigedomsskatt på «et særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eigedomsskattelova §§ 3 og 4, første ledd, slik at verdien av produksjonsutstyr og -installasjoner fases ut med 1/7 for verk og bruk som fra og med 2019 blir ansett som næringseiendom. Det særskilte grunnlaget skal i 2019

være lik 6/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaket av at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget.

Lindås kommune vil i 2019 skrive ut eiendomsskatt på bygninger og grunnareal for anlegg nevnt i punktet over i henhold til overgangsregelen til eignedomsskattelova §§ 3 og 4, andre ledd.

5. Formannskapet får fullmakt til å avgjera einskildsaker om skattefritak og nedsetting-/ettergjeving.

6. Det vert gjeve ei ramme på 950 000 kr til kontrollutvalet.

7. Det vert gjeve eit driftstilskot til Lindås kyrkjelege fellesråd på 11 600 000 kr og 2 685 000 kr for å dekkje renter og avdrag på lånet for Kyrkja i Knarvik.

8. Skatteøre vert sett lik maksimal sats i samsvar med Stortinget sitt vedtak om kommunalt skatteøre.

9. Godtgjersle til ordførar blir sett til 1 157 320 kr og til varaordførar 462 930 kr for 2019. Løna regulerast per mai 2019 i samsvar med endringar i løn til stortingsrepresentantar.

.....

Saksopplysningar:

Saka skal til uttale i administrasjonsutvalet, AMU, eldreråd, råd for menneske med nedsett funksjonsevne og levekårsutvalet.

Saka skal til innstilling i formannskapet

Saka skal avgjerast i kommunestyret

.....

LINDÅS KOMMUNE

ØKONOMIPLAN 2019 - 2022

FRAMLEGG FRÅ RÅDMANNEN 9. NOVEMBER 2018

DER DRØMMAR BLIR RØYNDOM

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:	4
Rådmannen sine vurderingar og prioriteringar for økonomiplan 2019 – 2022	5
Disponible inntekter	7
Disposisjonsfond.....	11
Økonomiplan for tenesteområda.....	13
Skjema 1B, netto driftsutgifter.....	13
Innsparingstiltak 2019 - 2022	13
Strategiske satsingsområder	14
Politisk styring.....	15
Administrativ styring, andre støttefunksjonar	16
Budsjett og økonomiplanperiode.....	16
Oppvekst.....	17
Budsjett og økonomiplanperiode.....	17
Barnehagar	18
Lindås vaksenopplæring	19
Læringscenteret	19
PPT.....	19
Helsestasjon for born og unge.....	19
Ungdomskontakten Salto	19
Barnevern	19
Den kommunale grunnskulen i Lindås kommune.....	20
Pleie og omsorg	21
Budsjett og økonomiplanperiode.....	21
Forvaltningskontor	21
Sjukeheimar	21
Heimetenesta	21
Tenester for funksjonshemma	22
Helse og sosial	23
Budsjett og økonomiplanperiode.....	23
Helsetenesta.....	23
NAV.....	23
Samfunnsutvikling og kommunalteknikk	24
Budsjett og økonomiplanperiode.....	24
Næring..	24
Kultur og aktivitetar	24

Plan og arealforvaltning.....	25
Teknisk drift.....	25
Brann og redning	25
Eigedom	25
Investeringsbudsjett	26
Finansiering	28
Kommentarar til prosjekta	28

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

1. Investeringsbudsjettet for 2019 er basert på forventta framdrift på tidlegare vedtekte prosjekt i tillegg til nokre nye prosjekt og rammer. Ut frå framdriftsplanen tar Lindås kommune opp 282 320 000 kr i lån på generelle investeringar i 2019 og 71 500 000 kr i lån på sjølvkostområdet (vann og avløp). Låna har flytande rente og 30 års nedbetalingstid.
2. Økonomiplan for 2019-2022 og årsbudsjett for 2019 blir vedteke. Årsbudsjettet for 2019 blir vedteke på sum netto driftsrammer for dei seks tenesteområda, jf. eigen tabell.
3. Rådmannen får fullmakt til å fordele sentralt avsett lønsauke og sentralt budsjettert innsparing til tenesteområda.
4. For 2019 nyttar Lindås kommune utskrivningsalternativ i eigedomsskattelova § 3 første ledd bokstav c, «berre på kraftverk, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum», slik bestemmelsen lyder fra 1. januar 2019.

Lindås kommune vil i 2019 skrive ut eigedomsskatt på «et særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eigedomsskattelova §§ 3 og 4, første ledd, slik at verdien av produksjonsutstyr og -installasjoner fases ut med 1/7 for verk og bruk som fra og med 2019 blir ansett som næringseiendom. Det særskilte grunnlaget skal i 2019 være lik 6/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaket av at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget.

Lindås kommune vil i 2019 skrive ut eiendomsskatt på bygninger og grunnareal for anlegg nevnt i punktet over i henhold til overgangsregelen til eigedomsskattelova §§ 3 og 4, andre ledd.
5. Formannskapet får fullmakt til å avgjera einskildsaker om skattefritak og nedsetting-/ettergjeving.
6. Det vert gjeve ei ramme på 950 000 kr til kontrollutvalet.
7. Det vert gjeve eit driftstilskot til Lindås kyrkjelege fellesråd på 11 600 000 kr og 2 685 000 kr for å dekkje renter og avdrag på lånet for Kyrkja i Knarvik.
8. Skatteøre vert sett lik maksimal sats i samsvar med Stortinget sitt vedtak om kommunalt skatteøre.
9. Godtgjersle til ordførar blir sett til 1 157 320 kr og til varaordførar 462 930 kr for 2019. Løna regulerast per mai 2019 i samsvar med endringar i løn til stortingsrepresentantar.

Rådmannen sine vurderingar og prioriteringar for økonomiplan 2019 – 2022

Manglar økonomisk handlingsrom

Lindås kommune har dei siste åra hatt ein offensiv utviklingsstrategi knytt til utvikling av tenester, organisasjon og samfunn. Hovudmålet er å ha eit økonomisk handlingsrom til å investere i strategisk prioriterte tenester og attraktiv samfunnsutvikling. Nøkkelen til eit slikt handlingsrom er riktig balanse mellom driftsnivå og investeringar. For å kunne gjennomføre eit ambisiøst investeringsbudsjett, blir det lagt inn årlege innsparingstiltak i drifta. I økonomiplanen for 2019 – 2022 ligg det inne innsparingstiltak på totalt kr 57,4 mill. kr i perioden. Det er avgjerande å klare innsparingsmåla for å få ein økonomiplan i balanse.

Det er den vedtekne økonomiplanen og andre politiske vedtak som ligg til grunn når rådmannen utarbeider sitt framlegg til budsjett for 2019.

Med blikket mot Alver kommune

Arbeidet med å bygge Alver kommune er starta, og i denne byggeprosessen ønskjer rådmannen å ta med seg dei hovudmåla som har vore grunnlaget for utviklinga i Lindås dei seinare åra:

- Skape eit økonomisk handlingsrom til å investere i strategisk prioriterte tenester og attraktiv samfunnsutvikling
- Sikre god styring og kvalitet i tenesteproduksjonen
- Utvikle effektive og moderne arbeidsprosesser som har meirverdi for kunde og brukarar

Det er intensjonsavtalen som legg grunnlaget for korleis den nye kommunen skal utvikle seg, og mange av dei strategiske satsingsområda som har vore sentrale i Lindås vil også vere aktuelle inn i Alver kommune. Dette gjeld mellom anna:

- Utvikle eit plansystem som sikrar ein «raud tråd» mellom overordna planar, økonomiske prioriteringar og verksemdsplanar ute i organisasjonen
- Vidareutvikle Mongstad som industriområde og Knarvik som regionsenter
- Utvikle ein kultur for kundeorientert forvaltning og god kundeservice
- Digitalisering av tenester

Siste året som Lindås kommune

I det siste året som Lindås kommune vil naturlig nok arbeidet med Alver kommune ha stort fokus i

organisasjonen. Men det er også viktig å avvike Lindås kommune på ein god og forsvarlig måte, og sikre at politiske vedtak blir fulgt opp. Dette gjeld mellom anna å ferdigstille planarbeid som ligg i planstrategien og starte opp prosjekt som ligg i investeringsbudsjettet. Alt utviklingsarbeid i organisasjonen, som tidligare har lagt under utviklingsprogrammet Lindås 2019, vil bli retta inn mot behov som gjeld for Alver kommune.

Økonomiplanarbeid fram mot Alver kommune

I 2020 er Lindås, Radøy og Meland kommune slått saman til Alver kommune. Tala for 2020 – 2022 i økonomiplanane i dei tre kommunane representerer derfor ein tenkt situasjon der kvar kommune held fram som sjølvstendig kommune. Dette fører til at ein del tal, til dømes for eigedomsskatt som er budsjettet i Meland og Radøy, ikkje er realistiske. Økonomiplanane er likevel i samsvar med kommunelova. Tilsvarande er til dømes kostnadene til politisk nivå heller ikkje realistiske. Ved konsolidering av økonomiplanane for Lindås Meland og Radøy til Alver, vert det korrigert for slike «urealistiske» tal.

Fellesnemnda gav i møte 15.01.2018 følgjande uttale om arbeidet med økonomiplanen:

- Fellesnemnda meiner at kommunane sine investeringar i perioden fram til 2020 er i samsvar med dei avtalte målsetjingane for den nye kommunen
- Fellesnemnda meiner at dei vedtekne investeringane fram til 2020 er i samsvar med framtidige behov for tenester og at investeringane er på eit økonomisk forsvareleg nivå for den nye kommunen.
- Fellesnemnda ønskjer at kommunane bruker felles og like føresetnader for økonomiplanarbeidet for 2019-2022. Dette gjeld mellom anna folketalsvekst, renteutvikling og eigedomsskatt frå 2020.
- Fellesnemnda ønskjer at kommunane i størst mogleg grad koordinerer arbeidet med økonomiplanane med omsyn på:
  - Investeringar og behov i Alver kommune
  - Gebyr- og betalingsassar
  - Fellesnemnda ønskjer at kommunane avgrensar bruken av uspesifiserte innsparingar.

Rådmennene i Lindås, Meland og Radøy har samkjørt føresetnadene for økonomiplanen så langt det let seg gjera. Dette inneber:

- Folketalsvekst vert føresett å følgja landsnivå. Mogelege avvik skal gå direkte fram av kvar kommune sin økonomiplan.
- Framtidig rentenivå er det same i dei tre kommunane, og i samsvar med Kommunalbanken sitt framlegg til førebels budsjettrente av 7. mai 2018
- Avdragsprofilane i kommunane er ikkje like. Radøy følgjer fylkesmannen sitt tilrådde nivå på 3,5%, Lindås nyttar 30 års nedbetalingstid (tilsvarer 5,5%, og er dermed over det tilrådde minstenivået). Meland nyttar minimumsberekning ved avdrag.
- Skatt og rammetilskot er basert på siste utgåve av KS sin modell for utrekning av skatt og rammetilskot.
- Gebyrsatsane vert føresett vidareført for kvar kommune, med sitt utgangspunkt. Samordning av gebyr blir eit eige prosjekt.
- Eigedomsskatt vert vidareført med kvar kommune sine føresetnader for åra 20-22. For Meland og Radøy skal det gå fram av økonomiplanen kor stor del av eigedomsskatten som gjeld bustader.

- Det skal gå fram av økonomiplanen for kvar kommune kor store innsparingar som må til for å levera tilfredsstillande økonomisk resultat i økonomiplanperioden, dvs minst 1,7% netto driftsresultat. Kvar kommune arbeider vidare for å spesifisera aktuelle innsparingar på tenestnivå, fram til endeleg budsjetthandsaming.
- Konsolidering av økonomiplanane til ein plan for Alver vert gjort etter at kvar kommune har vedteke sin økonomiplan. Konsolidert økonomiplan for Alver skal vera klar før ordinær handsaming av budsjett for 2019 i kvar kommune.

Opptakt til budsjettprosessen

Rådmannen gjorde greie for budsjettutfordringane i 2019 og i økonomiplanperioden på formannskapsmøte 30 og 31 mai, og økonomiplan for 2019 – 2022 var oppe til politisk handsaming 14. juni (FO) og 21. juni (kommunestyret). Det vidare arbeidet med dei vedtekne budsjetttrammene blei gjort greie for i formannskapet 18. oktober. I tillegg var økonomiplanen gjennomgått på ekstramøte i Formannskapet 08.11.2018.

Informasjon om rådmannens budsjettforslag vart gjeve i HTV-møte 29. oktober 2018.

Disponible inntekter

Rammene for drifta av dei kommunale tenestene vert lagt ut frå kor mykje midlar kommunen har tilgjengeleg, eller det vi gjerne refererer til som netto disponible sentrale inntekter (skjema 1A).

Rådmannen vil her kommentera utviklinga i vesentlege sentrale inntekter og utgifter. Fleire av desse postane har kommunen liten påverknad på –

men det er viktig å estimera desse så godt det let seg gjera sidan det er desse som er med å setja dei økonomiske rammene for drifta av kommunen. Når det gjeld kolonne for budsjett 2018, inneheld den generelt i heile dokumentet justert budsjett per 2. tertial (pr. 30. august). 2. tertialrapport er per 9. nov ikkje vedtatt i kommunestyret.

DRIFTSBUDSJETT	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Skatt på inntekt og formue	-396 279	-422 279	-430 400	-430 391	-430 391	-430 391
Ordinært rammetilskot	-435 520	-422 300	-440 000	-440 046	-440 046	-440 046
Eigedomsskatt	-166 018	-169 090	-169 100	-166 100	-163 100	-161 100
Andre generelle statstilskot	-47 756	-59 263	-35 393	-36 970	-26 737	-29 732
Konsesjonskraft, avgift	-170	-90	-90	-90	-90	-90
Frie disponible inntekter	-1 045 743	-1 073 022	-1 074 983	-1 073 597	-1 060 364	-1 061 359
Renteinntekter og utbytte	-24 196	-25 974	-27 553	-32 218	-37 335	-36 965
Renteutgifter	19 975	21 804	35 921	49 471	60 967	58 031
Avdragsinntekter (VA)	-4 249	-10 138	-12 304	-14 867	-17 362	-18 533
Avdrag på lån	40 527	44 086	60 899	68 732	72 230	72 662
Netto finansutgifter	32 057	29 778	56 963	71 118	78 500	75 195
Premieavvik pensjon	10 699	6 950	-36 800	-50 295	-40 354	-36 260
Bruk av premiefond	-16 577	-44 650	-10 611			
Avsett til disposisjonsfond	68 388	43 456	12 155	5 298		17 507
Bruk overskot tidlegare år	-32 081	-14 066				
Bruk av disposisjonsfond	-13 249	-2 012			-7 724	
Bruk av bundne fond						
Netto avsetningar	17 180	-10 322	-35 256	-44 997	-48 078	-18 753
Overført til investeringsrekneskap 1)	31 379	45 445	31 379	31 379	29 945	20 420
Til fordeling drift	-965 119	-1 008 121	-1 021 897	-1 016 097	-999 997	-984 497
Motpost avskrivningar	-47 273					
Sum til fordeling drift	-1 012 392	-1 008 121	-1 021 897	-1 016 097	-999 997	-984 497
Netto driftsutgifter tenesteområda	998 327	1 008 121	1 021 897	1 016 097	999 997	984 497
Meirforbruk/mindreforbruk	-14 065	0	0	0	0	0

Det er ein auke i dei frie inntektene frå 2018 til 2019 på 0,18%. Sett bort frå utbetalinga frå havbruksfondet på 15,3 mill. kr i 2018 er auken 1,6%. Auken i skatt og rammetilskot er på om lag 3%. Det er lagt opp til at Lindås kommune skal ha same prosentvise skatteinngang i 2019 som i 2018 samanlikna med landsgjennomsnittet. Deflatoren det er lagt opp til i statsbudsjettet (landgjennomsnittet) er 2,8%.

Reglane for eigedomsskatt på verk og bruk er endra, og det er vedteken ein overgangsordning og ein kompensasjon for bortfall av eigedomsskatt. Fordelinga av kompensasjonen er ikkje kjent og vi veit derfor ikkje korleis dette vil slå ut for

Lindås kommune. I budsjettet for 2019 og i økonomiplanperioden er det tatt høgde for at bortfall av eigedomsskatt fullt ut vert kompensert. Der som behandlinga av statsbudsjettet i stortinget synar ein anna fordeling, vil Lindås kommune måtte revidere budsjettet per 1. kvartal 2019, eller når fordelinga er kjent. På kort sikt er det naturleg å løyse bortfall av eigedomsskatt med midlar frå disposisjonsfond eller lågare overføring av midlar til investeringsbudsjettet. På lengre sikt er det naudsynt å gjennomføre auka innsparingar for å ha balanse mellom inntekter og utgifter. Per i dag nyttar Lindås kommune 138 mill. kr av eigedomsskatten til drift.

Netto driftsresultat:	Rekneskap 2017	Revidert budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Driftsinntekter	-1 440 918	-1 338 260	-1 360 495	-1 354 109	-1 345 876	-1 341 871
Netto driftsresultat	-107 112	-67 114	-35 619	-28 763	-14 307	-30 013
Netto driftsresultat i %	7,4 %	5,0 %	2,6 %	2,1 %	1,1 %	2,2 %
Korrigert netto driftsresultat						
Brutto driftsresultat	-101 193	-68 630	-67 801	-80 768	-70 231	-83 663
Avskrivninger	-47 273	-45 474	-45 528	-45 474	-45 474	-45 474
Netto renteutgift	691	2 754	16 661	28 651	39 072	36 366
Netto avdrag på lån	39 793	43 686	60 499	68 332	71 830	72 262
Netto driftsresultat:						
Netto driftsresultat	-107 982	-67 664	-36 169	-29 259	-14 803	-30 509
Premieavvik	2 011	-4 938	31 860			
Bruk av bundet fond	-11 174	-5 746	-7 351	-7 351	-7 351	-7 351
Bruk av disposisjonsfond	-15 804	-2 012	-600	-600	-600	-600
Bruk av tidlegare års overskot	-32 081	-14 066				
Avsetning til bundet fond	52 338	37	37	37	37	37
Korrigert netto driftsresultat	-112 692	-94 389	-12 223	-37 173	-22 717	-38 423
Korrigert netto driftsresultat	7,8 %	7,1 %	0,9 %	2,7 %	1,7 %	2,9 %

Lindås kommune har tidligare hatt som målsetnad å setje av 2% til disposisjonsfond, noko som aleine gjev eit netto driftsresultat om lag på same nivå som tilrådinga på 1,75%. Dei siste åra har kommunestyret vedtatt å nytte disposisjonsfond og ikkje setje av midlar. Lindås kommune har likevel eit positivt netto driftsresultat fordi det kvart år vert overført driftsmilder til investeringsbudsjettet på om lag 31 mill. kr.

I kommunestyret juni 2018 ble det vedtatt følgjande netto bruk:

DISPOSISJONSFOND	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
1.1.	78 760	64 949	57 870	42 112
Netto bruk av disposisjonsfond	-13 811	-7 079	-15 758	5 622
31.12	64 949	57 870	42 112	47 734

I rådmannens framlegg til budsjett 2019 og økonomiplanperioden (les meir om disposisjonsfond side 11) er det lagt inn følgjande avsetnad/ bruk av disposisjonsfond:

DISPOSISJONSFOND	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
1.1.	109 516	118 171	119 969	108 745
Netto endring	8 655	1 798	-11 224	14 007
31.12	118 171	119 969	108 745	122 752

Hovudårsaken til endring frå vedtaket i juni til rådmannens framlegg er bruk av premiefond som er lagt inn per 2. tertial 2018. I tillegg er det lagt inn at Lindås kommune går over til 7 års amortisering av premieavvik i 2020, noko som slår kort-siktig positivt ut på resultatet, men i realiteten betyr at vi skyver ein større del av pensjonsforpliktingane framfor oss. Lindås kommune har gjort opp premieavviket i året etter at det er oppstått, men i samband med at vi vert Alver kommune legg vi opp til 7 år på lik linje som Radøy og Meland.

Det er svært viktig at Lindås kommune held fram med å ha målsetnad om høg avsetnad til disposisjonsfond og høgt netto driftsresultat. Det vert anbefalt at Norske kommunar har eit netto driftsresultat på over 1,75%, men grunna høg inntekt frå eigedomsskatt bør Lindås kommune ligge langt høgare enn dette. I rådmannens framlegg er det lagt inn Netto driftsresultat på 2,6% i 2019, 2,1% i 2020 og 1,1% i 2021 og 2,2 i 2022.

RAMMETILSKOT, SKATT	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Innbyggertilsk. (likt beløp pr innb)	-365 614	-372 947	-391 426	-391 426	-391 426	-391 426
Utgiftsutjevning	-8 013	-9 480	-8 793	-8 793	-8 793	-8 793
Overgangsordn./INGAR (fra 2009)	-7 320	1 127	843	843	843	843
Saker med særskilt fordeling	-3 085	-2 952	-3 392	-3 392	-3 392	-3 392
Overgangsordning - kommuner som slås saman	-1 082	-1 110	-3 654	-3 654	-3 654	-3 654
Regionsentertilskudd	-1 385	-2 759	-2 757	-2 757	-2 757	-2 757
Veksttilskudd	-3 032	-391				
Diverse	109	-3 530				
Sum ramme utan inntektsutj.	-389 422	-392 042	-409 179	-409 179	-409 179	-409 179
Netto inntektsutjamning	-46 119	-30 258	-30 867	-30 867	-30 867	-30 867
Sum rammetilskot	-435 541	-422 300	-440 000	-440 046	-440 046	-440 046
Skatt på formue og inntekt	-396 271	-422 279	-430 400	-430 391	-430 391	-430 391
Sum skatt og ramme (avrunda)	-831 800	-844 600	-870 400	-870 400	-870 400	-870 400

Lindås kommune sine samla budsjetterte frie inntekter (skatt og rammetilskot) for 2019 samsvarar med dei utrekningar som ligg i Kommunal- og regionaldepartementet sin dokumentasjon til statsbudsjettet ("grønt hefte"), justert for lokale skatteanslag.

Generelle statstilskot

Kommunen mottar følgjande generelle statstilskot:

Generelle statstilskot	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Introduksjonstilskot	-43 493	-38 953	-30 393	-26 970	-21 737	-19 732
Kompensasjonstilskot	-3 596	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Andre statlege overføringar	-667	-15 310		-5 000		-5 000
SUM	-47 756	-59 263	-35 393	-36 970	-26 737	-29 732

I 2019 er det budsjettert med busetting av 15 nye flykningar i samsvar med skriv frå IMDI. Dette er ein halvering av talet på busettingar som er vedteken i plan for busetting av flykningar. Det er budsjettert med same tal nye busettingar i 2020, 2021 og 22. Ein reduksjon eller auke i tal nyt busettingar

vil gje redusert/ auka utgifter og tilsvarende reduksjon/ auke i generelle statstilskot. Det er lagt inn ein forventning om utbetaling frå havbruksfondet i 2020 og 2022 på 5 mill. kr, da det vert gjennomført auksjon for konsesjonane desse åra.

Renteinntekter og utbytte

Lindås kommune har plassert midlar i bank og mottek utbytte frå selskap. For økonomiplanperioden er det lagt til grunn følgjande inntekter:

RENTEINNTEKTER, UTBYTTE	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Interne overføringar	-5 267	-7 219	-8 588	-11 693	-15 735	-15 595
Renteinntekter bankinnskot/ plasseringar	-6 020	-6 090	-6 300	-7 860	-8 935	-8 705
Renteinntekter på utlån	-3 051	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Utbytte frå selskap	-9 857	-9 165	-9 165	-9 165	-9 165	-9 165
Sum renteinntekter, utbytte	-24 195	-25 974	-27 553	-32 218	-37 335	-36 965

Det vart i 2018 plassert 100 mill. kr i samsvar med finansreglement for Lindås kommune, kapittel om langsiktig finansforvaltning. Forventa avkastning på plasseringa er i 2019 lagt inn med 3,5%. Ein eventuell meiravkastning bør setjast av til fond for mindreakstning. Ein eventuell mindreakstning skal finansierast av fond for mindreakstning.

Interne overføringar

Vatn og avløp skal vera sjølvfinansierande. Desse tenestene vert belasta ei kalkulatorisk renteutgift,

og det vert tilsvarende budsjettert ei kalkulatorisk renteinntekt sentralt.

Utbytte frå BKK

Utbytte frå selskap (BKK) er budsjetter med 9,1 mill. kr i 2019.

Rente- og avdragsutgifter

Renteutgifter

RENTEUTGIFTER	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Investeringar og formidlingslån	19 975	21 804	35 921	49 471	60 967	58 031

Rådmannen har i økonomiplanperioden lagt til grunn eit estimat frå Kommunalbanken basert på renteberekingar frå Norges Bank, SSB og marknadsrente. Følgjande gjennomsnittlege rentenivå er lagt til grunn i økonomiplanperioden:

- Budsjettåret 2019 2,04%
- Budsjettåret 2020 2,49 %
- Budsjettåret 2021 2,92 %
- Budsjettåret 2022 2,84 %

Avdragsutgifter

AVDRAGSUTGIFTER	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Investeringar 1)	40 527	44 086	60 899	68 732	72 230	72 662
Interne overføringar	-4 249	-10 138	-12 304	-14 867	-17 362	-18 533
Sum avdragsutgifter	36 278	33 948	48 595	53 865	54 868	54 129

1) Avdraga er deflatert med 3,0 % (2018 prisar)

Som følgje av lånefinansierte investeringar vil avdrag i økonomiplanperioden auka. Generelt er økonomiplanen utarbeidd i 2019-prisar. Avdraga er gjort om til faste 2019-kroner. Når det gjeld renteutgifter og renteinntekter, så er desse ikkje omgjort til 2019-prisar fordi det er lagt inn forventta rentenivå i dei ulike åra, som er høgare enn

rentenivået i 2019. VA vert belasta sin del av lånegjelda gjennom avskrivningar (inntekt inngår som del av motpost avskrivningar i skjema 1B). Det er forventa auka investeringar innan sektoren – auka refunderte kapitalkostnader/avdrag vert her teke inn gjennom å auka interne overføringar.

LÅNEGJELD	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Lånegjeld 1.1. utan formidlingslån	969 272	1 033 509	1 300 706	1 593 627	1 770 397	1 779 803
avdrag investeringar	-40 527	-44 086	-60 899	-70 794	-76 294	-78 830
Låneopptak*	104 764	311 283	353 820	247 564	85 700	122 300
Lånegjeld 31.12.	1 033 509	1 300 706	1 593 627	1 770 397	1 779 803	1 823 273
Lånegjeld 31.12 formidlingslån	219 981	230 381	227 381	224 381	221 381	218 381

*Etter korreksjon rådmannen sitt framlegg 2. tertialrapport

Som ein illustrasjon på korleis lånegjelda veks – er det utarbeidd ein tabell som syner gjeld pr innbyggjar:

LÅNEGJELD PR. INNBYGGJAR	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Innbyggjarar pr. 1.1.*	15 731	15 789	16 105	16 427	16 755	17 091
Netto lånegjeld pr. innbyggjar	65 699	82 381	98 954	107 774	106 223	106 683

*Tal pr. 1.1.2018, auke med 2 % pr år

Disposisjonsfond

Status for disposisjonsfondet er som følger:

DISPOSISJONSFOND	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
1.1.	109 516	118 171	119 969	108 745
Avsett disposisjonsfond	12 155	5 298	0	17 507
Bruk av disposisjonsfond (KLP)	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Bruk av disposisjonsfond			-7 724	
31.12	118 171	119 969	108 745	122 752

Rådmannen vurderer det som naudsynt at kommunen bygger opp eit betydeleg disposisjonsfond. Dette for på kortare sikt å sikra kommunen mot svingingar i rentenivå, pensjonsutgifter og eventuelle endringar i reglementet for eigedomsskatt. Knytt til uvisse rundt eigedomsskatt og

kompensasjon for bortfall av eigedomsskatt på verk og bruk, bør dette ligge på eit nivå på om lag 100 mill. i økonomiplanperioden. Overskot utover dette kan nyttast til å driftfinansiera investeringar, eller plasserast langsiktig.

DISPOSISJONSFOND - Fond for å handtere svingningar i avkastning, langsiktig plassering	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
1.1.	20 000	20 000	20 000	20 000
Endringar i året	0	0	0	0
31.12	20 000	20 000	20 000	20 000

Midlar plassert langsiktig, jfr finansreglement	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
31.12	100 000	100 000	100 000	100 000

Det vart i 2018 plassert 100 mill. kr i samsvar med finansreglement for Lindås kommune, kapittel om langsiktig finansforvaltning. Vedtak om langsiktig plassering er fatta i sak 62/17. Fondet et oppretta for å kunne handtere svingingar i forventa avkast-

ning, utan at det skal gå ut over drifta dei åra avkastninga vert lågare enn forventa. Tilsvarende skal det settast av til fond dersom avkastninga på dei langsiktige plasseringane er høgare enn budsjettert.

DISPOSISJONSFOND - PREMIEAVVIK	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
31.12	0	0	0	0

Det vert frå 2019 ikkje lagt opp til å setje av midlar tilsvarende årets premieavvik, då amortiseringa er

budsjettert i dei ulike åra. Amortiseringa går i 2020 over frå 1 år til 7 år.

DISPOSISJONSFOND - INFRASTRUKTUR	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
1.1.	4 040	4 040	4 040	4 040
Overført frå disposisjonsfond				
Bruk infrastrukturfond				
31.12	4 040	4 040	4 040	4 040

Det vart i 2015 oppretta eit infrastrukturfond. Dette for å sikre at kommunen kan vere ein aktiv samarbeidspart i infrastrukturbygging. Saldo på fondet per 01.01.2019 er 4 mill. kr og det er ikkje

per i dag planlagt konkrete tiltak knytt til dei avsette midlane. Eigne retningslinjer for fondet vedtatt i økonomiplanen 2015 – 2018.

DISPOSISJONSFOND - TRAFIKKSIKRINGSFOND	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
1.1.	4 693	4 343	4 343	4 343
Bruk av trafikksikringsfond	-350			
31.12	4 343	4 343	4 343	4 343

Saldo på fondet per 01.01.2019 er 4,7 mill kr. I vedtekte økonomiplan (jun2018) vart det lagt inn bruk av 350 000 kr i 2019 knytt til trafikkordinator. Det er tidligare gjort vedtak på tiltak på til saman 4,8 mill. kr til regionale tiltak, og dette er forankra i tidligare vedtak (kommunestyresak frå 15.03.2012).

DISPOSISJONSFOND - NÆRMILJØ OG FRILUFTSANLEGG	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
1.1.	2 000	2 000	2 000	2 000
Bruk fond nærmiljø og friluftsanlegg				
31.12	2 000	2 000	2 000	2 000

Fondet er oppretta basert på vedteken idrettsplan. Vedtekter for fondet blei vedtatt i kommunestyret 21.06.17 (Sak 60/17)

Næringsfond	
Fond pr. 1.1.2018	2 787
Overført frå disposisjonsfond	2 000
Vedtatte tilskot i 2016 og 2017 som ikkje er utbeta	-2 216
Vedtatte tilskot i 2018	-1 460
Budsjettert fond pr 31.12.18	1 111

Saldo på næringsfondet er per 01.01.2019 1,1 mill. kr. I tillegg er det fatta vedtak til utbetaling i perioden 2019-2021 på 0,7 mill. kr. Dette inneber at ubunde midlar i perioden er 0,4 mill. kr. Overføring til næringsfondet vert tatt stilling til i 2. tertialrapport 2018.

Økonomiplan for tenesteområda

Skjema 1B, netto driftsutgifter

Rådmannen gjer framlegg om følgjande netto driftsrammer for dei 6 tenesteområda (skjema 1B):

Tenesteområda sine netto driftsutgifter	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
1 Politisk styring	24 112	23 550	24 854	24 254	24 854	24 254
2 Administrativ styring, støttefunksj.	57 011	73 305	73 728	73 728	63 728	63 728
3 Oppvekst	405 008	412 547	422 356	420 956	420 956	418 356
4 Pleie og omsorg	264 490	279 559	283 910	280 010	272 210	259 910
5 Helse og sosial	93 439	100 188	103 261	103 661	103 261	103 261
6 Samfunnsutvikling og kommunalteknikk	154 267	118 972	113 788	113 488	114 988	114 988
Sum tenesteområda	998 327	1 008 121	1 021 897	1 016 097	999 997	984 497

Når det gjeld kolonne for budsjett 2018, inneheld den generelt i heile dokumentet justert budsjett pr. 30.august og har med endringane etter 2. tertialrapport. 2. tertialrapport er per 9. november ikkje handsama i kommunestyret.

og omfang, og rådmannen har lagt til grunn innsparingstiltaka som vart vedtatt i økonomiplanen for 2019 – 2022 i juni 2018. Tala er korrigert i 2020 og 2021 grunna lågare behov for auke i 2019 knytt til konsekvensjustert budsjett.

Innsparingstiltaka som vart lagt inn i førre økonomiplanperiode er revidert med omsyn til framdrift

Innsparingstiltak 2019 - 2022

Alle tall i millioner nok	Nye tiltak i 2019	Total årseffekt	Nye tiltak i 2020	Total akkumulert årseffekt	Nye tiltak i 2021	Total akkumulert årseffekt	Nye tiltak i 2022	Total akkumulert årseffekt
Tenesteområde								
Uspesifisert					10,0	10,0		10,0
Administrasjon, styring og støttefunksjonar	2,5	2,5		2,5		2,5		2,5
Oppvekst	2,6	2,6	1,4	6,1		6,1	2,6	8,7
Pleie og omsorg			5,0	5,0	7,8	12,8	12,3	25,1
Helse og sosial	0,1	0,1	0,3	0,4	0,4	0,8		0,8
Samfunnsutvikling og kommunalteknikk	6,8	6,8	2,3	9,1	1,2	10,3		10,3
Sum	12,0	12,0	9,0	23,1	19,4	42,5	14,9	57,4

Tala er oppgitt i NOK mill

Beskriving av detaljerte innsparingstiltak vart lagt fram i økonomiplan for 2019 – 2020 som vart vedteken juni 2018. Det er ikkje lagt inn forslag til konkrete innsparingstiltak for auken innen pleie og

omsorg i 2020 og 2021, og den uspesifiserte innsparinga på 10 mill i 2021. Dei konkrete innsparingstiltaka som er lagt inn i budsjett 2019 er som følgjer:

Innsparingstiltak budsjett 2019		
Teneste	Sum	Tiltak
Eigedom	2,1	Effektivisere eigedomsdrifta (reduisert vikarbudsjett, reduserte driftskostandar, auka inntekter på utleigebustadar, effektivisere brøyting og strøying, avhende bygg ein ikkje nyttar, unngå leige av bygg)
Eigedom	1,4	Reduksjon årsverk (Einingsleiar, gartnar og reinhald)
Arealforvaltning	0,7	Innsparing ledige stillingar interkommunalt byggetilsyn og landbruk
Teknisk drift	1,7	Føre ingeniør 100% på VA og prosjekt. Innsparing merkantil stilling 30%. Reforhandle avtale på vintervedlikehald - reduserte kostnader.
Brann og redning	0,8	Redusere tal på service-opdrag eller andre oppdrag som ikkje er akutt eller ein naturleg del av brann - det vil spare driftskostnader. Sette i gang tiltak som kan gi auka inntekt.
Planavdeling	0,2	Innsparing planmidlar
Delsum samfunnsutvikling og kommunalteknikk		7
Teneste		Tiltak
Helse og sosial	0,1	Tiltak i flyktingetenesta som gir same standard som i Meland og Radøy. Heilskapleg rusomsorg
Delsum Pleie og omsorg, Helse og sosial		0
Teneste		Tiltak
Skule	0,8	Seim gard - avvikle drift, 1 årsverk + drift
Skule	1,3	Redusere med 1,5 årsverk merkantile
Helsestasjon	0,5	Kutte 1 stilling sekretær
Delsum oppvekst		3
Teneste		Tiltak
Rådmann, stab/støtte	1,0	Ikke tilsette ny Leankoordinator når prosjektstilling går ut, løse ved omdisponering av eksisterende ressurser ved vidare satsing
Rådmann, stab/støtte	0,5	Redusere bemanning på kundesenter, er det mulig å "låne" kapasitet fra post/ arkiv eller annen avdeling i de tidene på dagen det normalt er størst trykk?
Rådmann, stab/støtte	1,0	Ikke tilsette controller som i hovedsak skal jobbe med sektor pleie og omsorg, men se controlling samlet når vi blir Alver og vurdere behov da.
Delsum administrativ styring og støttefunksjoner		3
Totalsum alle tenesteområder		12

Strategiske satsingsområder

Dei budsjetterte innsparingsprosjekta skal i tillegg til å sikre ein berekraftig økonomisk utvikling, bidra til å skape det naudsynte handlingsrommet for å skape ønska utvikling i Lindås kommune. Dei prioriterte satsingsområda er i all hovudsak for-

ankra i vedtekne planar eller planar som vert å leggje fram for kommunestyret. Tiltaka blir også omtalt under beskrivinga av dei ulike tenesteområda i de påfølgjande sidene, men er i hovudsak:

Tiltak/ prosjektportefølge i økonomiplanperioden	Effekt i 2019	Effekt i 2020	Effekt i 2021	Effekt i 2022
Husleige helsehus		2,0	2,7	
BSHP - kartlegging av behov Omsorgsbustadpluss for eldre		0,3		
Legeheimel 60% + 50% helsesekretær		0,7		
KP: Program for reduksjon av mobbing/ krenking	0,1			
HSOP: Terskelfri samtale med psykolog eller psykiatrisk sjukepleiar	0,3			
HSOP: Ergoterapeut	0,5			
HSOP: Fysioterapeut	0,3			
HSOP: Koordinator for frivilligarbeide	0,2	0,4		
HSOP: Etablere demensteam	0,3	0,4		
Sum	1,7	3,8	2,7	-

Beskriving:

- Satsingane er i tråd med vedtekne planar
- Aktuelle planar er
  - KP = Kommunedelplan oppvekst
  - IP = kommunedelplan idrett, friluftsliv og nærmiljø

FP = Plan for auka busetting av flyktingar i Lindås kommune
 HSOP = Kommunedelplan helse, sosial og omsorgsplan.

Politisk styring

Rådmannen gjer framlegg om følgjande nettoutgift for tenesteområdet:

1 POLITISK STYRING	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Politisk styring	24 112	23 550	24 854	24 254	24 854	24 254
Endring i % frå budsjett 2018			5,5 %			

Endringa i nettoramme frå 2018 til 2019 er spesielt knytt til følgjande:

- Val i 2019 og ikkje i 2018
- Tilskot kyrkjeleg fellesråd er prisjustert med kostnadsdeflator i statsbudsjettet som er 2,8%. Dette gjev tilskot på 11,6 mill. kr i 2019, ein auke med 0,3 mill. kr frå 2018. Det er i tillegg lagt inn 2,685 mill kr til å dekkje renter/ avdrag for kyrkja i 2019.
- Det er i 2019 ikkje lagt inn at Lindås kommune skal motta momsrefusjon for kyrkjeleg fellesråd sine investeringar.

varaordføraren får 40 % av godtgjersla til ordførar. Per 01.06.2018 er stortingsrepresentant lønn satt til 956 463 kr. Godtgjersle til ordførar blir med dette 1 157 320 kr og 462 928 kr til varaordførar i 2018, med regulering frå 01.05.2019.

Kontrollutvalet

Det er i budsjettet lagt inn 950 000 kr til kontrollutvalet i 2019, ei vidareføring av ramma som vart sett i 2018.

Godtgjersle til ordføraren og varaordføraren

I følgje vedteken styringsstruktur og reglement skal ordføraren sin godtgjersle vera ein faktor av godtgjersla til stortingsrepresentantane = 1,21.

Administrativ styring, andre støttefunksjonar

Området administrativ styring og andre støttefunksjonar omfattar rådmannen og hans leiargruppe, rådgjevarar på økonomi, innkjøp, IKT og

prosjekt, i tillegg til stabsavdelingane som personal, rekneskap og lønn, post, dokumentcenter og kundesenter.

Budsjett og økonomiplanperiode

Rådmannen gjer framlegg om følgjande nettoutgift for tenesteområdet:

2 ADMINISTRATIV STYRING, STØTTEFUNKSJONAR	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Rådmann inkl stab	55 483	71 038	71 384	71 384	61 384	61 384
Nhl. Kemnerkontor	1 528	2 267	2 344	2 344	2 344	2 344
Sum tenesteområdet	57 011	73 305	73 728	73 728	63 728	63 728
Endring i % frå budsjett 2018			0,6 %			

Det er i budsjettet for 2019 avsett 16,7 mill. kr til lønsauke inkludert sosiale kostnader for heile organisasjonen. Det er lagt til grunn ein lønsauke som i statsbudsjettet (3,25 %) frå 2018 til 2019.

I 2019 er det lagt inn innsparingar på 2,5 mill i samsvar med rammene i vedtekne økonomiplan for 2019 – 2022. Innsparingane er ikkje vidareføring av Lean koordinator stilling, ikkje tilsetjing av controller innan pleie og omsorg, og reduksjon på 0,5 mill innan stab, støtte og kundesenter.

I 2021 er det lagt inn 10 mill. kr i innsparing. Dette er uspesifisert innsparing per i dag, og sjølv om det er lagt inn under tenesteområde 2, er det ikkje tatt stilling til kvar innsparingane skal gjennomførast. Dette må ein koma tilbake til i samband med økonomiplanarbeidet våren 2019.

Oppvekst

Område oppvekst femner om fagområda barnehage, grunnskule, vaksenopplæring, jordmor-, helsestasjons- og skulehelsetenesta, pedagogisk-psykologisk teneste (PPT), ungdomskontakten Salto, læringscenter og barnevern.

Organiseringa skal støtte opp om målsetjingane for sektoren; «Trygge barn i Lindås», «Tidleg innsats» samt medverke til auka tverrfagleg samarbeid.

Kvalitetsplan for oppvekst dannar utgangspunkt for verksemdsplanar på einings- og avdelingsnivå. Målsetjingane i kvalitetsplanen skal vere rettesnora for alle som arbeider med barn og unge i kommunen. Planen byggjer på regjeringa sine mål og prinsipp for barne- og ungdomspolitikken:

- Ein trygg oppvekst i familie og nærmiljø
- Like rettar og moglegheiter
- Deltaking og medverknad
- Gode tilbod og tenester til alle

Handlingsplan 2017-2020 skisserer prioriterte satsingsområde i kvalitetsplanen. I økonomiplanen vart følgjande nye tiltak lagt inn frå 2017, og med vidareføring av tiltaka i neste økonomiplanperiode:

- Miljøtiltak skule
- Ungdomskoordinator
- Betre læringsmiljø – reduksjon mobbing
- Auka ressurs helsesøster barnehage/skule
- Auka ressurs PPT
- Styrkingsressurs barnehage

Innføring av gratis kjernetid og redusert foreldrebetaling er no i drift. Frå 1.8.18 er det vedtatt bemanningsnorm for barnehagane, og barnehagane har eitt år på seg til å innfri kravet. Etter denne

norma skal barnehagen ha ein vaksen pr. tre barn under tre år og ein vaksen pr. seks barn over tre år.

Nokre pågåande og komande utviklingsprosjekt i sektoren:

- Kompetanse for mangfald – Minoritetsspråklege
- Koding – Forsøk med koding som valfag i ungdomsskolen
- Betre Tverrfagleg Innsats (BTI) – Implementere modell for å oppdage og følgje opp utsette barn og unge med familie
- Tidleg inn – Metode for å fanga opp vanske knytt til psykisk helse, rus og vald i nære relasjonar
- Styrking av ordinær opplæring – Metode for auka læring og meistring, samt reduksjon spesialundervisning
- Språkkommune – Språkutvikling i barnehage og skule
- Digitalisering - Startar prosjekt for auka digitalisering i grunnskolen
- Etablere møteplassar for medverknad og felles dialog ungdommar, tilsette, føresette

Det blir årleg arrangert Oppvekstforum og Tema-samling kring målsetjingane i kvalitetsplanen, der representantar frå ungdommane våre deltek aktivt.

Frå 2017/18 har vi hatt kommunalt foreldreutval for barnehage og skule i drift.

Kommunen er med i MOT og Kommunen som samfunnsbyggjar, og har hatt noko utskifting av MOT-coachar det siste året.

Budsjett og økonomiplanperiode

Rådmannen gjer framlegg om følgjande nettoutgift for tenesteområdet:

3 OPPVEKST	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Stab oppvekst	125 696	127 677	179 380	179 380	179 380	179 380
PPT	7 335	7 565	9 952	9 952	9 952	8 952
Kommunale barnehagar	26 499	27 756	29 277	29 277	29 277	29 277
Helsestasjonar	7 683	9 230	9 222	9 222	9 222	9 222
Barnevern	54 385	52 605				
Grunnskule	183 410	187 714	194 525	193 125	193 125	191 525
Sum tenesteområdet	405 008	412 547	422 356	420 956	420 956	418 356
Endring i % frå budsjett 2018			2,4 %			

Hovudendringane i tillegg til lønnsauke frå budsjett 2017 til 2018 er:

I samsvar med kvalitetsplanen for oppvekst er det lagt inn midlar til program for reduksjon av mobbing/ krenking i 2019.

I budsjett for 2019 er det lagt inn reduksjon i merkantile stillingar i grunnskule og helsestasjon med til saman 2,5 årsverk. Kommunen inngår ikkje avtale med annan alternativ opplæringsarena etter at drifta ved Seim gard blir avvikla.

Budsjettet for barnevern er i 2019 flytta inn under stab oppvekst, då Lindås kommune frå 01.01.2019

kjøper tenestene frå Radøy kommune i form av vertskommunesamarbeid.

I økonomiplanen er det lagt inn reduksjon av 5 årsverk innan skule i 2020 og reduksjon av ramma i 2022 på 2,6 mill. Tiltaka som er peikt på som mulige å gjennomføre i 2022 er avvikling av drift læringscenter, reduksjon av 1 årsverk miljøterapeut knytt til skule, reduksjon av eit årsverk sakshandsamer og 0,6 årsverk merkantil innan PPT.

Barnehagar

Det er 3 kommunale, 11 private og 2 familiebarnehagar i Lindås kommune. Alle barn i Lindås med *rett til plass* har fått tilbod om barnehageplass.

Lindås kommune har følgjande tre kommunale barnehagar:

Kommunale barnehagar	Antal heiltidsplassar 15.9.2018			Årsverk 2)		
	0-2 år	3-5 år	Sum 1)	Samla	Pedagogisk personale	Plassar/årsverk
Haugen	13	30	56	11,0	5,0	5,1
Kolås	16	32	64	12,0	5,0	5,3
Juvikstølen	42	70	154	27,6	12,0	5,6
Sum	71	132	274	50,6	22,0	5,4

1) Heile plassar. Småborn 0-2 år vekta med 2 (tel for 2 plassar)

2) Utan einingsleiar, eksklusiv spesialpedagogiske tiltak og lærling

I Lindås kommune er det 13 private barnehagar. Dette er følgjande barnehagar:

Private barnehagar	Antal heiltidsplassar 15.12.2017			Årsverk 2)		
	0-2 år	3-5 år	Sum 1)	Samla	Pedagogisk personale	Plassar/årsverk
Alversund montessorri	18	36	72	12,5	4,0	5,7
Hundvin naturbarnehage	12	18	42	6,8	3,0	6,1
Kløvheim barnehage	9	19	37	6,5	3,0	5,7
Knarvik barnehage	39	81	159	28,6	12,9	5,6
Leknes barnehage	25	52	102	17,0	9,0	6,0
Natås barnehage	8	21	37	6,8	3,0	5,4
Nordhordland barnehage	7	12	26	5,1	2,0	5,1
Ostereidet barnehage	19	37	76	12,2	5,0	6,2
Seim barnehage	23	63	109	18,0	7,6	6,0
Solhaugen barnehage	24	50	98	16,0	6,8	6,1
Trollskogen barnehage	32	59	124	22,1	7,3	5,6
Smilehullet familiebarnehage	6	4	17	2,7	0,3	6,1
Wilhaven familiebarnehage	4	6	14	2,5	0,2	5,5
Sum	227	457	911	156,8	64,1	5,8

1) Heile plassar. Småborn 0-2 år vekta med 2 (tel for 2 plassar)

2) Tala inkluderer styrar sin administrasjonsressurs, eksklusiv spes ped tiltak

Tala i tabellen byggjer på teljing pr 15.12.2017. Det er også born som bur i Lindås kommune som nyttar plass i andre kommunar, til dømes i Austrheim, Meland og Bergen.

Kommunen skal gje tilskot til pedagogisk bemanning til private ordinære barnehagar per heiltidsplass etter følgjande tabell:

Tilskot til pedagogisk bemanning	Sats 2018	Sats 2019	Endring i %
Små born	2 214	2 276	3 %
Store born	1 230	1 264	3 %

Det kommunalt utrekna driftstilskotet per plass i private barnehagar er følgjer:

Driftstilskot	Sats 2018	Sats 2019	Endring i %
Små born	190 213	202 619	7 %
Store born	90 069	96 252	7 %

Lindås vaksenopplæring

Lindås vaksenopplæring gjev norskopplæring for vaksne innvandrarar og flyktningar i Lindås, i tillegg til grunnskuleopplæring for vaksne. Lindås kommune tek også i mot elevar frå andre kommunar.

Læringssenteret

Læringssenteret er organisert under Knarvik barneskule og gir særskild tilrettelagd opplæring/spesialundervisning for born og vaksne som har særleg behov for opplæring for å kunne utvikle og halde ved like grunnleggjande dugleik.

PPT

Pedagogisk psykologiske teneste (PPT) har som oppgåve å utarbeide sakkunnig vurdering etter motteke melding for førskulebarn, grunnskuleelevar og vaksne. PPT skal og arbeide med systemtiltak. Rettleiing til føresette, barnehage og skule er ein del av dette arbeidet. PPT har også ansvaret for implementering av programmet De utrolige årene i barnehagar og skular.

Helsestasjon for born og unge

Skule- og helsestasjonstenesta yter helsetenester til born i alderen 0-18 år – til dømes sped- og småbarnkontroll, vaksinasjon, faste kontrollprogram til grunnskule elevar.

Elevar i vidaregåande skule har rett på helsetenester frå kommunen. Helsesøster er tilgjengeleg for elevane på Knarvik vidaregåande skule kvar dag i veka. Skulen har ca. 1000 elevar.

Helsestasjon for ungdom er eit tilbod til ungdom, også til elevar i vidaregåande skular. Tilbodet er eit samarbeid mellom Radøy og Lindås.

Ungdomskontakten Salto

Ungdomskontakten Salto er eit rus- og kriminalitetsførebyggjande lågterskel tilbod for ungdom mellom 13 og 20 år lokalisert til Knarvik senter. Tiltaket er interkommunalt og er finansiert av Nordhordlandskommunane og Knarvik senter. Salto tilbyr kommunane gruppetilbod knytt til bruk av verktøyet Art.

Barnevern

Føremålet med tenesta er definert i barnevernlova §1-1. Barneverntenesta si oppgåve er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deira helse og utvikling får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Dette ved å gje råd og rettleiing, treffe vedtak, førebu saker til fylkesnemnd/rett og setje i verk og følgje opp tiltak. Dette inneber tilsyn med organisering, styring og kvalitet i undersøkingar og val av tiltak.

Barnevernstenesta er delt opp i hjelpetiltak, omsorgstiltak, familierettleiing, ettervern og bukollektiv for einslege mindreårige flyktningar.

Frå 1.1.2019 er barneverntenestene i Meland, Radøy og Lindås slått saman til ei felles barnevernteneste. Radøy kommune skal vere vertskommune for denne tenesta fram til Alver kommune er i drift 1.1.2020.

Den kommunale grunnskulen i Lindås kommune

Alle born i aldersgruppa 6-15 år har rett og plikt til grunnskuleopplæring. Opplæringa skal vera i samsvare med gjeldande lover, forskrifter og læreplan (Kunnskapsløftet).

Frå 2017 har ein arbeidd med prosjektet STYRK, styrking av den ordinære opplæringa både med omsyn til språk, lesing og tidleg innsats frå barnehage til skule. Frå hausten 2018 er vi no over i fase 2 av prosjektet, med fokus på overgang frå småskuletrinnet til mellomtrinnet.

Med fagfornyninga går grunnskulen eit spanande og omfattande utviklingsarbeid i møte. Frå 2020 får skulen nye læreplanar, som skal innførast trinnvis over tre år. Dei nye læreplanane kjem på høyring våren 2019. Hausten 2018 har Utdanningsdirektoratet sett saman læreplangrupper som skal utvikle læreplanar for dei einskilde faga. Dette gjeld alle faga i grunnskulen og dei gjennomgåande faga i vidaregåande opplæring. Undervegs i prosessen har skulane, tilsette og privatpersonar høve til å kome med innspel til skisser for dei nye læreplanane.

Skulefritidstilbod

Skulefritidsordninga skal gje elevane på 1. – 4. trinn eit trygt tilsyn før og etter den obligatoriske skuledagen. Born med særlege behov kan delta i ordninga til og med 7. trinn.

Bruk av andre opplæringsarenaer

All undervisning skal vere tilpassa evnene og føresetnadene hjå den enkelte eleven, lærlingen og lære kandidaten (Opplæringslova § 1-2 Formålet med opplæringa). Tilpassa opplæring kan også gjevast utanfor skulen sitt område i deler av undervisningstida. Opplæring på andre arenaer enn skulen vert ofte omtala som "smågruppetiltak". Lærartettleiken er større enn det ein finn til vanleg i skulen. Innhaldet er ofte praktisk arbeid kombinert med skulefag.

Kommunen har for tida elevar plassert ut på Træland gard og TAM-prosjektet (alternativ skuledag med fokus på fiske og friluftsliv). I tillegg kjem Læringscenteret, som i praksis fungerer som ein «alternativ skuledag» for elevar som har dette tilbodet.

Oversyn over dei kommunale skulane i Lindås kommune:

Skuleår 2018/2019

Barneskular	Elevar	Årsverk 1)	Elevar/ årsverk
Alversund	349	30	11,6
Knarvik	238	20,7	11,5
Lindås	208	20,7	10,0
Ostereidet	104	10	10,4
Leiknes	172	10,6	16,2
Eikanger	73	6,5	11,2
Kløvheim	37	4,3	8,6
Myking	57	6,6	8,6
Seim	147	10,1	14,6
Sum	1 385	119,5	11,6

1) Lærarårsverk, utan assistentar, rektorressurs og merkantilt tilsette

Det er i snitt 11,6 elevar per årsverk lærar i dei kommunale barneskulane dette skuleåret. Tilsvarende tal for 2017/2018 var 11,9.

Ungdomsskular	Elevar	Årsverk 1)	Elevar/ årsverk
Knarvik	337	26,3	12,8
Lindås	123	13,3	9,2
Ostereidet	94	11,5	8,2
Sum	554	51,1	10,8

1) Lærarårsverk, utan assistentar, rektorressurs og merkantilt tilsette

Det er i snitt 10,8 elevar per årsverk lærar i dei kommunale ungdomskulane dette skuleåret. Tilsvarende tal for 2017/2018 var 10,1.

Pleie og omsorg

Tenesteområdet omfattar forvaltningskontor, sjukeheimstenester, heimetenester, bufellesskap, dagtilbod, avlastning og støttekontaktar.

Budsjett og økonomiplanperiode

Rådmannen gjer framlegg om følgjande nettoutgift for tenesteområdet:

4 PLEIE OG OMSORG	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Stab pleie og omsorg	4 893	5 318	6 703	2 803	3	3
Forvaltningskontoret	7 272	7 912	8 730	8 730	8 730	8 730
Sjukeheimstenester	72 554	77 425	76 729	76 729	76 729	64 429
Heimetenester	104 837	114 075	112 446	112 446	112 446	112 446
Tenester for funksjonshemma	74 935	74 829	79 302	79 302	74 302	74 302
Sum tenesteområdet	264 491	279 559	283 910	280 010	272 210	259 910
Endring i % frå budsjett 2018			1,6 %			

Endringane under tenesteområde pleie og omsorg, sett bort frå lønnsauke er:

Auke i BPA (brukarstyrt personlig assistent) i samsvar med vedtak, auke i vedtaksmengde i heimetenesta og eining for funksjonshemma og ny ressurskrevjande brukar.

I økonomiplanperioden er det lagt inn 5 mill. kr i innsparing i 2020, 7,8 mill. kr i 2021 og 12,3 mill i 2022. Innsparingane som er lagt inn 2020 er det førebels ikkje foreslått konkrete tiltak. I 2021 og 2022 er det peikt på at det er muleg å endre samansetnaden av brukarar innan eining for funksjonshemma, og på den måten unngå å kjøpe tenester eksternt. I 2022 er ein mogleg løysing å redusere tal sjukeheimsplassar.

Den prioriterte auken på tenesteområdet er koordinator for frivillig arbeid, etablering av demensteam og kartlegging av behov for omsorgsbustad pluss for eldre.

Forvaltningskontor

Forvaltningskontoret fattar vedtak etter Lov om helse og omsorgstenester. Tenestene vert utførte og budsjettert i andre einingar.

I tillegg til løn til dei tilsette ved kontoret, omfattar utgiftene også utgifter til omsorgsløn.

Sjukeheimar

Eininga omfattar følgjande tenester: Korttids plassar, avlastning, langtids plassar, produksjonskjøken, senior - og aktivitetstilbod.

Sjukeheimstenesta er organisert i 6 avdelingar. Det er etter rådmannen sitt framlegg 94 heil-

døgns plassar ved Knarvik sjukeheim og Lindås bu- og servicesenter. Sentralkjøkkenet leverer mat til kommunale sjukeheimar, heimebuande sjuke og utføre, seniorsentra, kantiner, dagsenter, sengepost ved Nordhordland legevakt og mat til møter og kurs.

Ressursbank for å dekke vikarbehov i sektoren starta opp 1.okt 2018. Dette er eit 3-årig prosjekt og vert organisert som eigen avdeling.

Eininga skal gje ei god kvalitetssikra teneste gjennom involvering tilpassa den einskilde brukar sine behov.

Heimetenesta

Eining for heimetenesta gjev tilbod til heimebuande personar. Hjelpetilbodet er individuelt tilpassa, og kan variere frå ein time i veka til 24 timar i døgeret.

Heimetenesta omfattar følgjande tenester: heimesjukepleie, heimhjelp, brukarstyrt personleg assistanse (BPA), velferdssteknologi, kvardagsrehabilitering, middagslevering, dagtilbod, avanserte 24- timarstilbod i brukarane sine heimar, avlastning i heimen og opplæring og rettleiing til pårørande med særleg tyngande omsorgsoppgåver.

Heimetenesta er organisert i 6 avdelingar som har ansvar for kvar sine geografiske områder, dagtilbodet og 33 omsorgsbustader pluss/ bustader med heildøgns bemanning.

Tenester for funksjonshemma

Eining for funksjonshemma gir tenester til personar med nedsett funksjonsevne og omfattar følgjande tenester: støttekontakt til alle aktuelle brukargrupper, aktivitetsbasert avlastning, avlastningsbustad, privat avlastning, heildøgntenester i omsorgsbustad pluss/bufellesskap og dagtilbod.

Det er 6 omsorgsbustad pluss/bufellesskap (45 plassar) og 1 avlastningsbustad. Eininga er organisert i 4 avdelingar. Tenestene vert individuelt utforma ut frå behov for hjelp, rettleiing, omsorg og helsehjelp.

Eininga har som mål at brukarane skal oppleve god livskvalitet og høg grad av brukarmedverknad. For avlastingstilboda er målet at brukaren skal ha gode opplevingar og kjenne seg trygg, og at foreldre/føresette skal oppleve reell avlastning frå tyngjande omsorgsoppgåver.

Helse og sosial

Tenesteområdet består av eining for helsetenester, legevakt og eining for sosiale tenester.

Budsjett og økonomiplanperiode

Rådmannen gjer framlegg om følgjande nettoutgift for tenesteområdet:

5 HELSE OG SOSIAL	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Helsetenester	40 365	47 485	52 436	53 136	53 136	53 136
Nordhordland legevakt	11 065	12 125	12 224	12 224	12 224	12 224
Sosiale tenester	42 010	40 578	38 601	38 301	37 901	37 901
Sum tenesteområdet	93 440	100 188	103 261	103 661	103 261	103 261
Endring i % frå budsjett 2018			3,1 %			

Endringane under tenesteområde helse og sosial, sett bort frå lønnsauke er:

Auke i ressurskrevjande brukarar innan psykisk helse i samsvar med rammene vedteken i økonomiplan 2019 – 2022.

Reduksjon i utgifter knytt til busetting av flyktningar sett opp mot vedteken økonomiplan. Re-

duksjon i utgiftene må sjåast opp mot reduksjon i budsjetterte inntekter (generelle statstilskot).

Under sosiale tenester vert utgiftene lågere i 2019 enn i 2018 grunna færre busatte flyktningar enn tidligare.

Helsetenesta

Eininga omfattar følgjande tenester: helsesøster- og jordmor, kreftkoordinator, kommunepsykolog, fysio- og ergoterapi, hjelpemiddellager, legeteneste og psykisk helse og rus. Det kan vera hensiktsmessig å skilja mellom førebyggjande og behandlande tenester.

Førebyggjande tenester

Skule- og helsestasjonstenesta er ein del av eining for helsetenester og ligg under tenesteområde Oppvekst der det vert nærare omtala .

Behandlande og rehabiliterande tenester

Fysio- og ergoterapiteneste er behandling, kvardagsrehabilitering og opptrening, samt tilrettelegging av bustader til alle aldersgrupper. Fysioterapitenesta vert dels ytt med eigne tilsette, dels av private med eller utan driftsavtale.

Psykisk helse og rus

Avdelinga gir tenester til menneske som har psykiske vanskar og/eller rusproblem og omfattar støttesamtalar, bustadoppfølging, medisinnoppfølging, gruppeaktivitet for ungdom, lågterskel psykologtilbod til vaksne, fritidstilbod ettermiddag og helg (Fritidskalenderen) og rådgjeving internt og eksternt til samarbeidande partar.

Det er 3 omsorgsbustad pluss /bufellesskap (14 plassar) med døgnbemanning. 3 dagsenter, der 2 er lågterskeltilbod (utan vedtak)og 1 arbeids- og aktivitetssenter.

Frå 2019 vert det innført betalingsplikt for utskrivingsklare pasientar i sjukehus innan psykisk helsevern og rus.

Nordhordland legevakt:

Er eit akutt legetilbod for alle innbyggjarane i Nordhordland, Gulen og Osterøy som utgjir legevaktssentral, legevakt og ØHD-senger (døgnopphald for personar med akutt behov for hjelp.) Lindås kommune er vertskommune og ni kommunar deltar i samarbeidet.

NAV

Eining for sosiale tenester omfattar økonomisk sosialhjelp, råd og rettleiing, kvalifiseringsordninga, rusvern, midlertidig bustad, gjeldsrådgjeving og busetting av flyktningar.

Målet med NAV-reforma er å få fleire i arbeid og aktivitet og færre på stønad. Dette skal ein oppnå gjennom å yte tenester som er enklare for brukarane og som er tilpassa deira behov. NAV Lindås legg vekt på å ha ei heilskapleg og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning.

Samfunnsutvikling og kommunalteknikk

Sektoren samfunnsutvikling og kommunalteknikk femner om fagområda brann, eigedom, teknisk drift, kultur, plan, byggesak, geodata, landbruk og næring. Fellesnemnaren for desse fagområda er samfunnsutvikling, planlegging, investering, teknisk forvaltning og drift/vedlikehald av bygg, anlegg og vegar.

Målet for sektoren er å jobbe heilskapleg med samfunnsutvikling, forvaltning og drift – der brukaren og innbyggjaren står i fokus. For å nå desse måla er det viktig at sektoren jobbar koordinert og tverrfaglig. Dette blir mellom anna sikra gjennom ulike tverrfaglege arenaer som er etablert. Utgangspunktet for arbeidet i sektoren er å

fokusere på kunden sitt behov og finne ut i fellesskap korleis og korleis ein skal løyse dei ulike sakene. Sektoren følgjer opp dei store planleggings- og utviklingsoppgåvene i kommunen. Det gjeld mellom anna:

- Oppfølging av vedtatt planstrategi, med særleg vekt på overordna arealplanar.
- Oppfølging av vedtatt investeringsbudsjett og gjennomføring av utbyggingar innan eigedom, veg, vatn og avløp.
- Oppfølging av strategiske utviklingsprosjekt på Mongstad og i Knarvik.
- Kommunal beredskapsplanlegging, folkehelse og førebygging.

Budsjett og økonomiplanperiode

Rådmannen gjer framlegg om følgjande nettoutgift for tenesteområdet:

6 SAMFUNNSUTVIKLING OG KOMMUNALTEKNIKK	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Stab samfunnsutvikling og kommunalteknikk	1 270	556	-1 010	-1 010	-1 010	-1 010
Planavdeling	2 898	7 270	6 243	5 943	5 943	5 943
Arealforvaltning	3 510	5 963	5 478	5 078	5 078	5 078
Næring	965	893	1 224	1 224	1 224	1 224
Teknisk drift	27 354	13 305	11 607	11 207	11 207	11 207
Eigedom	86 467	58 866	58 086	59 386	61 886	61 886
Brann	15 032	14 739	14 434	14 234	14 234	14 234
Kultur og aktiviteter	16 771	17 380	17 726	17 426	16 426	16 426
Sum tenesteområdet	154 267	118 972	113 788	113 488	114 988	114 988
Endring i % frå budsjett 2018			-4,4 %			

Endringane under tenesteområde, sett bort frå lønnsauke er:

Det er lagt inn 6,8 mill. kr i innsparing i 2019 i samsvar med vedtatt økonomiplan. Dette er fordelt med 2,1 mill. kr under eigedom knytt til drifta (reduisert vikarbudsjett, reduserte driftskostander, auka inntekter på utleigebustader, brøyting mm), og 1,4 mill. kr knytt til reduksjon av årsverk innan eigedom. Vidare er det lagt inn 0,7 mill. kr i innsparing under arealforvaltning (reduksjon stillingar byggetilsyn og landbruk, 1,7 mill. kr innan teknisk drift (reduksjon i merkantile årsverk, samt prosjektleiing frå drift til investering). Under brann er det lagt inn 0,8 mill. kr i innsparing knytt til reduserte tal på serviceoppdrag som ikkje er akutt eller ein naturleg del av brann. Under planavdelinga er det lagt inn 0,2 mill knytt til planmidlar.

I økonomiplanperioden er det lagt inn ein reduksjon i ramma på 2,3 mill. kr i 2020 og 1,22 mill. kr i 2021 i samsvar med vedteken økonomiplan.

Næring

Nærings sjef si rolle er å ha tett dialog med næringslivet og vere aktivt med i ulike utviklingsprosjessar i heile kommunen. Nærings sjef administrerer også kommunen sitt næringsfond.

Kultur og aktivitetar

Kultureininga organiserer kulturskulen, bibliotek, frivillighetssentral og fritidsklubbar. I 2017 blei ungdomskoordinator ein del av eininga. Kultur jobbar målretta etter gjeldande kulturplan og innafor eit bredt fagfelt, sentrale satsingsområder er:

- Frivillig sektor
- Fritidstilbod til barn og unge
- Kunst og kulturformidling
- Idrett og friluftsliv
- Kulturvern og museum
- Kultur og næring

Plan og arealforvaltning

Planavdelinga er ei stabsavdeling som i hovudsak jobbar med samfunnsplanlegging, offentlege arealplanar og handsaming av private arealplanar. Eininga arealforvaltning består av avdelingane byggesak, landbruk og geodata. Fagområda i eininga utfører mellom anna forvaltningsoppgåver etter plan- og bygningslova, jordlov og kart- og oppmålingsarbeid etter delingslova.

Teknisk drift

Eininga Teknisk drift har ansvar for investering, drift og vedlikehald av kommunale vegar, vatn og avløp, renovasjon og slam. For renovasjon ligg fagansvar i Lindås kommune for interkommunal renovasjonsordning (NGIR)

Brann og redning

Brann og redning er organisert som ei eiga eining og består av fagområda brannførebygging, feiing og brann- og redningsteneste. Brannførebygging er eit samarbeid mellom 9 kommunar (NGIB). Frå 01.01.2019 vil det bli etablert eit nytt brannsamarbeid med namnet Nordhordland brann og redning. Lindås, Meland, Radøy, Modalen og Austrheim er ein del av dette samarbeidet.

Eigedom

Eigedomseininga har ansvar for investering, drift og vedlikehald av alle kommunale bygg, eigedomar og anlegg. Det gjeld også drift og vedlikehald av kommunen sine uteområde, leikeplassar og idrettsanlegg.

Investeringsbudsjett

Investeringsbudsjettet omfattar investeringar i anleggsmidlar, utlån og eventuelle forskotteringar. Budsjettet skal syna korleis desse investeringane er planlagd finansiert.

Lindås kommune har dei seinare åra gjennomført store investeringar, noko som har ført med seg ein stor auke i lånegjelda (sjå utvikling i lånegjeld per innbyggjar på side 10).

Frå 2017 til 2022 har lånegjelda knytt til generelle investeringar (lånegjeld til vann og avløp er ikkje medrekna) auka frå 800 mill. kr til 1 395 mill. kr. Det er slik rådmannen vurderer det heilt naudsynt å få ei kraftig utflating av denne gjeldsveksten.

Dagens rentenivå er svært lågt, og det er viktig å vurdere dagens låneopptak opp mot kva renteutgiftene vil bli med ei høgare rente. Dette for å sikre at Lindås kommune vil vere i stand til å innfri sine gjeldsforpliktingar i åra etter økonomiplanperioden utan at det går dramatisk ut over tenestetilbodet til innbyggjarane. Med den generelle lånegjelda per 2022 på 1 671 mill. kr. vil rentebelastinga vere 16 mill. kr høgare med 4% rente samanlikna med den budsjetterte renta. Dette tilsvarer ein reduksjon på om lag 22 årsverk i tillegg til det som ligg inne av innsparingar i økonomiplanperioden.

Følgjande tabell kan illustrera effekten av renter og avdrag i driftsrekneskapen (avdragsperiode 30 år):

Med 2,5% rente

Utgifter pr. år	Lånebeløp				
Lån	5 000 000	10 000 000	25 000 000	50 000 000	100 000 000
Renter og avdrag	291 667	583 333	1 458 333	2 916 667	5 833 333

Med 4% rente

Utgifter pr. år	Lånebeløp				
Lån	5 000 000	10 000 000	25 000 000	50 000 000	100 000 000
Renter og avdrag	366 667	733 333	1 833 333	3 666 667	7 333 333

Investeringsoversyn

Når det gjeld kollonna for budsjett 2019, inneheld denne rådmannens forslag til endringar i samband med 2. tertialrapport 2018. Prosjekt som er endra frå vedteken økonomiplan er merka med rødt.

Nr	BRUTTO INVESTERINGAR	Prosjekt-kostnad	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Sum 2019-2022
1	Investering administrasjonsbygg	Løpande	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
	Sum administrasjonsbygg (delsum)		2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
2	Ny Alversund barneskule inkl hall	294 500	171 000	76 251			247 251
3	Ny alversund barneskule Infrastruktur /veg/ VA og kulturmi	22 000	22 000				22 000
4	Tomt ny Alversund barneskule og infrastruktur	31 500					0
5	Knarvik barneskule inkl hall	235 000	35 000				35 000
	Lønns og prisstigning Knarvik 2019 kroner		500				500
6	Oppgradering av Eikanger skule	3 000	3 000				3 000
7	Ny Eikanger skule	115 000	1 000	10 000	10 000	75 000	96 000
8	Tomt Eikanger skule						
9	Leikeplassutstyr	Løpande	250	250	250	250	1 000
10	Påbygg Leiknes skule	23 600	2 500				2 500
	Lønns og pristigning 2019 kroner		600				600
11	Investering skulebygg	Løpande	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
	Sum skulebygg (delsum)		240 850	91 501	15 250	80 250	427 851
12	Utstyr idrettsanlegg	Løpande	200	200	200	200	800
13	Investering Kultur og idrett	Løpande	200	200	200	200	800
14	Veg/ infrastruktur Hall Ostereidet	15 000		15 000			15 000
15	Hall Ostereidet	50 000	20 000	29 500			49 500
	Sum kultur og idrett (delsum)		20 400	44 900	400	400	66 100
16	Ny barnehage Lindås	65 000	18 000	44 000	500		62 500
17	Veg/ infrastruktur Ny barnehage			5 000			5 000
18	Investering barnehagebygg	Løpande	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
	Sum barnehagebygg (delsum)		19 000	50 000	1 500	1 000	71 500
19	Nye bustader rus og psykiatri	13 700	3 200	10 000			13 200
	Lønns og prisstigning bustader rus og psykiatri		80	220			300
20	Utstyr omsorgsteknologi		800				800
21	Investering bustader	Løpande	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
22	BSHP - Prosjektering, Kjøp av 4 hybler til ungdommer	Ikke avklart		200			200
23	BSHP - Prosjektering, 6 leiligheter til voksne/ familier	Ikke avklart		200			200
	Sum helse og sosial (delsum)		6 080	12 620	2 000	2 000	22 700
24	Investering institusjon og omsorgsbustader	Løpande	1 200	1 000	1 000	1 000	4 200
25	Bufellesskap	25 300	6 000	15 700			21 700
	Lønns og prisstigning bufellesskap		130	120			250
26	Bil med rullestolrampe, avlastningsavdelinga		600				600
27	Takheiser sjukeheim/ funksjonshemma		350				350
	Sum Institusjon og omsorgsbustader (delsum)		8 280	16 820	1 000	1 000	27 100
28	Kyrkjeleg fellestråd		500	500	500	500	2 000
29	Gravplass Lindås		10 000	4 700			14 700
	Sum kyrkjeleg fellestråd (delsum)		10 500	5 200	500	500	16 700
30	Sum vann		29 000	29 000	33 000	27 000	118 000
31	Sum avløp		42 500	50 000	46 500	23 500	162 500
32	Sum veg		15 300	15 300	16 500	17 000	64 100
33	Sum Brann		400	4 000	500	500	5 400
34	Universell utforming/ særlig tilrettelegging	Løpande	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
35	Offentlige pålegg	Løpande	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
36	Breibandprosjekt		5 000				5 000
37	Mobilprosjekt		2 250				2 250
38	Planlegging Knarvik		3 000	3 000	2 000	2 000	10 000
39	Utbygging Knarvik	56 000	28 000	28 000			56 000
40	Grunnerverv Knarvik sentrum		8 000				8 000
41	Utbygging Storemyra		25 000				25 000
42	Prestelva		500	1 000			1 500
43	Innløsing tomter Knarvikplan		10 000				10 000
44	Digitalt kartverk		470		500	500	1 470
45	Mindre tomtkjøp/ grensejusteringar		2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
46	Nettbrett til skuleelevar		1 000				1 000
47	IKT-anlegg		3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
48	Egenkapitalinnskot KLP		3 500	3 500	3 500	3 500	14 000
	Sum andre tiltak		98 220	47 000	17 500	17 500	180 220
	Brutto investeringar		492 530	368 341	136 650	172 650	1 170 171

	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Sum 2019- 2022
Investeringar finansierte av kommunale inntekter	421 030	289 341	57 150	122 150	889 671
Investeringar finansierte av gebyr vatn og avløp	71 500	79 000	79 500	50 500	280 500
	492 530	368 341	136 650	172 650	1 170 171

Finansiering

I tillegg til dei brutto investeringane skal også optak av nye Husbanklån, og avdrag på slike, finansierast:

FINANSIERINGSBEHOV	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Sum 2019- 2022
Brutto investeringar	492 530	368 341	136 650	172 650	1 170 171
Avdrag på formidlingslån	18 000	18 000	18 000	18 000	72 000
Formidling av Husbanklån	15 000	15 000	15 000	15 000	60 000
Sum finansieringsbehov	525 530	401 341	169 650	205 650	1 302 171

Sum finansieringsbehov vert finansiert slik:

FINANSIERING	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Sum 2019- 2022
Lån					
Husbanklån	15 000	15 000	15 000	15 000	60 000
Generelle investeringar	282 320	168 564	6 200	71 800	528 884
Avløpsrensaneanlegg	42 500	50 000	46 500	23 500	162 500
Vassverk	29 000	29 000	33 000	27 000	118 000
Sum låneopptak	368 820	262 564	100 700	137 300	869 384
Mottekne avdrag på formidlingslån	18 000	18 000	18 000	18 000	72 000
SUM EKSTERN FINANSIERING	386 820	280 564	118 700	155 300	941 384
Anna finansiering					
Driftsfinansiering (forskriftsbestemt)	79 506	56 768	10 330	23 330	169 934
Driftsfinansiering (generelt disposisjonsfond)					0
Driftsfinansiering eigedomsskatt	31 379	31 379	29 945	20 420	113 123
Auka egenfinansiering av investeringar					0
Bufellesskap - tilskot husbanken 40%		10 000			10 000
Fond for bustader					0
Tilbakebetaling forskottering Sjurset Litlås	3 325	3 250	3 175	3 100	12 850
Klimasatsmidler Alversund skule	1 000	1 500			2 500
Statlig investeringstilskot, bufellesskap		5 880			5 880
Tilskot frå Alvidra - hall Alversund		2 000			2 000
Disposisjonsfond KLP (driftsfinansiering)	3 500	3 500	3 500	3 500	14 000
Tilbakebetaling forskottering Storemyra	20 000	5 000	4 000		29 000
Sal av brannbil		1 500			1 500
SUM INTERN FINANSIERING	138 710	120 777	50 950	50 350	360 787
SUM FINANSIERING	525 530	401 341	169 650	205 650	1 302 171

Kommentarar til prosjekta

1) Investering administrasjonsbygg:

Ombygging, utbetring og tilpassingar av administrasjonsbygg.

2) Alversund barneskule, inkl hall:

Målet er at ny Alversund skule og hall skal vere ferdig i 2021. Budsjetttramma er basert på ein skule for 450 elevar og ein hall med handballstorleik og ¼ forlenging med basishall. Det skal og byggjast

lokaler for ungdomsklubben. I tillegg til den vedtekne ramma er det lagt inn auke i ramma tilsvarende klimasatsmidlar.

3) Alversund skule, infrastruktur og kulturminne:

Som del av områdeutvikling og ny skule i Alversund skal det etablerast nye gang og sykkelveggar og VVA-anlegg. Arkeologiske kulturminne i plan-

området må handterast for å kunne realisere ny skule.

4) Tomt ny Alversund barneskule:

Forhandlingane for tomt Alversund barneskule og områder knytt til infrastruktur er i gjennomføringsfase og skal etter planen slutførast og gjerast opp i 2018/19.

5) Knarvik barneskule, inkl hall:

Byggearbeid med Knarvik barneskule starta hausten 2017. Det blir bygd ein skule for 450 elevar saman med ein fleirbrukshall med handballstorleik og ¼ ekstra lengde med klatrevegg og areal for kampsport. Ny Knarvik barneskule er planlagt ferdig til skuleåret 2019.

6) Oppgradering Eikanger skule:

Eikanger skule er ein av dei eldre skulane i Lindås. Skulen treng tilrettelagte undervisningsareal for bl.a. kunst/handverk, mat og helse og naturfag. Ny paviljong, oppgradering av uteområde og tilkopling til kommunalt vatn skal også dekkast av midlane.

7) Ny skule Eikanger:

Det er vedteke at tomt for ny skule i i Eikanger krins vert på Fyllingsnes. Det er lagt inn midlar i 2019 til oppstart av prosjektet. Reguleringsarbeid kan startast etter at kommuneplanen er utforma. Det er sett av midlar knytt til planlegging og prosjektering før bygging kan starte.

8) Kjøp av tomt ny skule Eikanger:

Det er gjort vedtak om at tomt for ny skule vert på Fyllingsnes. Av omsyn til forhandlingane vedr kjøp av tomt er ikkje sum satt inn i investeringsbudsjettet. Det er berekna renter og avdrag av estimert kjøpesum.

9) Leikeplassutstyr:

Det er sett av ei ramme kvart år til nye leikeapparat. Dette gjeld både for skular og for barnehagar.

10) Påbygg Leiknes skule:

Påbygg skal stå klart i slutten av 2018. Skulen er dermed dimensjonert opp frå 190 til 300 elevar. Auka elevkapasitet stiller også krav til uteområda. I 2019 er det sett av midlar for å etablere eit nytt leikeområde sør for skulen.

11) Investering skulebygg:

Skular som ikkje er prioriterte med nybygg /større rehabilitering treng også oppgradering. Det kan vere behov for å byggje om for å få fleire grupperom, mindre tilbygg, nye tekniske anlegg m.m.

12) Utstyr idrettshaller:

Det er av og til behov for å bytte ut utstyr i hallane. Det er mykje bruk og høg slitasje.

13) Investering kultur og idrett:

Idrettsanlegg og kulturminne som ikkje er prioriterte med større investeringar treng også oppgradering og ombygging. Midlane går blant anna til etablering av ungdomsklubb i Lindåshallen.

14) Veg/ infrastruktur Hall Ostereidet:

Det må gjerast tiltak med fylkesveg mot skuleområdet på Ostereidet for å kunne realisere ny hall på Ostereidet. Midlane skal nyttast for å trygge tilhøva for mjuke trafikantar og tilrettelegge øvrig infrastruktur knytt til hallen.

15) Idrettshall Ostereidet:

I kommunedelplan for idrett, aktivitet og friluftsliv 2016-2024 er det lagt inn ein fleirbrukshall på Ostereidet. Det er sett av kr 50 mill til hallen. Midlane skal nyttast til planlegging, prosjektering og bygging av hallen. Planen er byggestart i 2020.

16) Ny barnehage Lindås:

Byggeprogram for ny barnehage er vedtatt. Det skal byggast ny barnehage for 170 born. Ramma for prosjektet er 65 millionar. Byggestart er planlagt våren 2020.

17) Veg/ infrastruktur ny barnehage:

I samband med planlegging av ny barnehage kjem det gjennom reguleringsarbeidet krav om etablering og oppgradering av veg, fortau og VA-anlegg ut over det som er knytt direkte til barnehagetomta.

18) Investering barnehagebygg:

Dette er midlar til oppgradering, tilbygg eller tilpassingar. Det kan vere behov for å byggje om for å få fleire grupperom, mindre tilbygg, nye tekniske anlegg m.m.

19) Nye bustader (rus/psykiatri):

Dette er såkalla «hardbruksbustadar» for leigetakarar som av ulike årsaker treng ekstra robuste bustadar, for å avgrense slitasje og hyppig rehabilitering. Det er ikkje avsett tomt til føremålet og dette må avklarast i fyste fase.

20) Utstyr omsorgsteknologi:

Det er lagt inn midlar til utskifting av utstyr til omsorgsteknologi.

21) Investering bustader:

Det er behov for rehabilitering av den kommunale bustadmassen. Kommunale utleigebustader blir slitt og må rehabiliterast ved utflytting. Det er behov for sikring i høve til brann for brukarar med fysiske handikap og andre som treng assistert røming. Bruken av bustadar endrar seg stadig og med det kjem det andre krav og behov slik at bustadar også må endrast.

22) BHSP – prosjektering, kjøp av 4 hyblar til ungdom:

Dette er oppfølging av Bustadsosial handlingsplan (BHSP). Det er lagt inn planleggingsmidlar i økonomiplanperioden. Kostnad med prosjekt er ikkje avklart.

23) BSHP – prosjektering 6 leiligheter til vaksne/familjar:

Dette er oppfølging av Bustadsosial handlingsplan (BHSP). Det er lagt inn planleggingsmidlar i økonomiplanperioden. Kostnad med prosjekt er ikkje avklart.

24) Investering institusjonsbygg og omsorgsbustader:

Midlane i 2019 skal blant anna gå til følgjande prosjekt:

- Mindre utvendig og innvendig rehabilitering, inkludert oppgradering av brannsikring og andre tekniske anlegg.
- Ombygging og tilpassing av kjøkken
- Innkjøp av møblar og inventar til sjukeimar og bustader.

25) Bufellesskap:

Bufellesskap for menneske med psykisk utviklingshemming. Byggeprogram er vedtatt. Det er kjøpt tomt i Alversund, men denne må regulerast

om til rett føremål i samband med kommunedelplan Knarvik- Alversund. Detaljplan vil bli forsøkt utført parallelt med reguleringsarbeid.

26) Bil med rullestolrampe, avlastningsavdelinga:

Auken i brukarar ved avlastingsavdelinga, og i aktivitetsbasert avlastning, medfører auka behov for transport. Det er behov for ein bil som også kan transportere barn i rullestol.

27) Takheiser sjukeheim/funksjonshemma:

Det er behov for fleire takheisar på grunn av auka pleietyngde og som HMS-tiltak.

28) Kyrkjeleg fellesråd:

Fellessrådet får overført midlar frå kommunen til å investera i mindre anleggsmidlar, til dømes utstyr og mindre rehabilitering/utskifting på bygg.

29) Gravplass Lindås:

Gravplassen på Lindås må byggast ut. Det blir lagt opp til ei trinnvis utbygging i 2019 og 2020. Det er kyrkjeleg fellesråd er ansvarlig for prosjektet.

30) Vatn:

Det er lagt opp til følgjande investeringar for vatn i økonomiplanperioden:

- Vidare arbeid med drikkevassforsyninga på Mongstad med fullføring av hovudreinseanlegget og den nye overføringsleidningen Sjursetvatn – Litlås, samt del i ny/auka overføring av råvatn til Sjursetvatn.
- Nytt kommunalt hovudnett for Storemyraområdet på Mongstad Sør.
- Utbygging av nytt forsyningsnett i Knarvik for deler av den framtidige Knarvikbyen.
- Ny sjøleidning Kvamsvåg – Remme, høgdebasseng i Alverstraumen og leidning til Austmarka i Radøy. Dette er styrking av vassforsyninga til Alverstraumen/Hilland og framtidig samanbindingssystem mot Radøy.
- Samanbinding av hovudvassverket sine anlegg på Kløve og på Eknes, særlig for styrking av industriutbygginga på Eikanger
- Samanbinding av vassverka i Lindås og Meland med leidning mellom Isdalstø og Flatøy.
- Utanom dette kjem ulike mindre utbyggings- og oppgraderingsarbeid, samt tilskot til private utbyggingar med hovudvassleidningar som

kommunen inngår avtale om å overta drifta av.

31) Avløp:

I økonomiplanperioden er det lagt opp til omfattende investeringar i avløpsoverførings-systemet frå Alverstraumen og mot Knarvik, samt etablering av hovudreinseanlegget på Kvassneset i Knarvik. Vidare er det lagt opp til utbygging og oppgradering av avløpsanlegga internt i Knarvik. Utbygging av avløpsleidningar og reinseanlegg på Mongstad Sør er også sentrale prosjekt i perioden. Utanom dette kjem ulike mindre utbyggings- og oppgraderingsarbeid, samt tilskot til private utbyggingar med hovudavløpsleidningar som kommunen inngår avtale om å overta drifta av.

32) Veg:

I kartlegginga av tilstanden til kommunale vegar, bruer og kaiar er det dokumentert eit etterslep på vedlikehald. I økonomiplanperiode er det lagt opp til følgjande prioritering:

- Av kaiene er det spesielt Bjørsvik kai som vert prioritert, og mindre utbetringar av andre kaiar til dømes Knarvik nord kaia. I tillegg flytekai på Vikanes. Eikemo bru 2 (innerste) vert ferdigstilt i 2018/2019.
- Det vert sett av kr 6 mill til asfaltering/forsterkning i 2019 for å ivareta vegkapitalen på dei kommunale vegane. Grusvegane som blei forsterka i 2107 vert prioritert med nytt fast vegdekke. Andre vegar som vert asfaltert er mellom anna vegar som i Hovudplan veg 2015-2024 vart karakterisert som «kritisk» med omsyn til asfaltdekket.
- Deltaking i utvikling og delfinansiering av Adaptive Veg, eit nytt digitalt planleggings-system for drift og vedlikehald.
- For å møte utfordringane med mykje ekstremnedbør, vil det også vere fokus på forsterking av overvass-system og rassikring av sideterreng. Arbeidet med planlagte utbetringar på Bjørgo og øvre del av Hopsdalsvegen held fram.
- Supplerande tiltak med å tryggje vegar med usikre kantar med stålrekkverk og betongkantar heldt fram.

Andre prioriterte oppgåver er nye vegskilt, vegmerking kommunale vegar og fornying av driftsmidar.

33) Brann:

Det er laga ein langsiktig investeringsplan for Lindås, Meland og Modalen brann og redning. I denne økonomiplanperioden er det lagt opp til å investere i ein ny stor brannbil i 2020. I tillegg er det planlagt å investere i nødvendig utstyr for å tilfredsstille krav iht forskrift, lokal risiko og krav satt av Arbeidstilsynet til «rein brannmann». I 2019 blir det laga ein ny langsiktig investeringsplan som gjeld for den nye brannregionen, Nordhordland brann og redning (NHBR). Den nye planen vil dekke investeringsbehovet for brann og beredskap i dei fem kommunane i samarbeidet.

34) Universell utforming/ særlig tilrettelegging:

Denne posten skal nyttast der ein må gjere tiltak for å stette krava til universell utforming, eller der det kjem inn særlege behov for tilrettelegging. Døme kan vere at det kjem elevar på skulene med særlege behov for tilrettelegging eller i barnehagane. Avvik i høve til vernerundane blir også lagt inn i denne posten.

35) Offentlige pålegg:

Dette er ein post for å lukke avvik som følgjer av offentlege pålegg, eller avvik som vil komme som pålegg viss ein ikkje lukker avviket. Døme på dette er brannavvik, krav om fettutskillar, utfasing av oljekjele osv.

36) Breibandprosjekt:

Desse midlane blir nytta som eigendel i fiber- og breibandsutbygging som starta i 2017. Dette er utbygging der Lindås kommune nyttar statlige midlar via NKOM.

37) Prestelva:

Prestelva på Lindås skapar utfordringar i flaumpeiodar. Det er kome krav frå NVE om vurdering og gjennomføring av flaumsikringstiltak. Midlane skal gå til planlegging og gjennomføring av tiltak.

38) Mobilprosjekt:

Det er lagt inn kr 2,25 mill. til å gjennomføre utbygging av mobilnettet i delar av kommunen.

39) Planlegging Knarvik:

Områdeplanen for Knarvik sentrum set rammene for den vidare detaljplanlegginga av ulike areal, infrastruktur og anna for framtidig bystruktur i

regionsenteret. Denne posten blei oppretta i økonomiplanen 2016 – 2019, og midlane er blitt nytta til planarbeid, studiar, prosjekt og prosessar som skal førebu gjennomføring av utbygging i Knarvik. Delar av desse midlane er forskutterte midlar som kommunen vil få tilbakebetalt anten gjennom utbyggingsavtalar, gebyr eller andre prosessar. Sidan 2016 er desse midlane i hovudsak nytta til følgjande prosessar:

- Kommunal planmedverknad i prosjektet for bygging av oval rundkjøring og E39
- Ferdigstilling av hovedrapport med utgreiing av moglege parkering i fjellhaller under Knarvik.
- Planlegging/detaljering av ulike offentlige areal i Knarvik.
- Arbeid med utbyggingsavtalar og grunnlaget for desse.
- Planlegging av prosjektet med senking av Kvassnesvegen.
- Mulighetsstudie for det området der Western Geco hadde industriverksemd.

I 2019 vil midlane bli nytta til vidare planlegging av fase to av utbygginga, - etter senking av Kvassnesvegen, i tillegg til vidare arbeid med utbyggingsavtalar for ulike utbyggjarar.

40) Utbygging Knarvik:

Denne posten dekkjer anleggsarbeidet med transformasjonen av Knarvik til meir bystruktur, og dette startar for fullt i 2019 med følgjande hovudprosessar:

- Senking av Kvassnesvegen
- Del av anleggskostnad for vatn, avløp og overvatn i Kvassnesvegen som ikkje vert dekkja av rammeposter på VA
- Trafikkavvikling i Kvassnesvegen, inkl midlertidig omkjøringsveg via Bruvegen
- Ombygging/flytting av Skysstasjonen
- Midlertidige tilpassingar på eigedomar
- Midlertidige fortau
- Overvassanlegg mot Kvassnesstemma

Mesteparten av dette arbeidet vil strekke seg langt inn i 2020. Då er det forutsett at anleggsarbeidet med ny E39 og oval rundkjøring starter opp i regi av Statens vegvesen og Nordhordlandspakka.

41) Grunnerverv Knarvik sentrum:

Omfattar kjøp av diverse areal i Knarvik for å få på plass vegutvidingar, fortau, og liknande ved transformasjonen av Knarvik.

42) Utbygging Storemyra:

Kommunen har saman med Mongstad Vekst forskottert midlar til utbygging av næringsområdet Storemyra på Mongstad. Utbyggingsavtale er på plass, anleggsarbeidet er starta opp i 2018 og vil halde fram i heile 2019.

43) Innløyising tomtar Knarvikplan:

Denne posten blir brukt til å dekke kostnader med evt. innløyising av tomtar innanfor områdeplan Knarvik sentrum.

44) Digitalt kartverk:

Investeringar i nytt digitalt kartverk i samsvar med godkjent Geodataplan for Sogn og Fjordane og Hordaland i perioden 2017-2020. Kontinuerlig kartlegging FKB data i områder med stor aktivitet (Knarvik-Alver, Mongstad). Nytt landsdekkande høgdegrunnlag vert sett i verk i perioden, og vert dekkja av staten. Vert lagt ut til fritt bruk etter kvart som arbeidet er ferdig.

45) Mindre tomtekjøp/ grensejusteringar:

Dette kan vere mindre tomtekjøp eller grensejusteringar i av strategiske eller praktiske omsyn.

46) Nettbrett skuleelevar:

Investeringar knytt til digitalisering av skulesektoren. Avsett sum vil bli brukt til innkjøp av utstyr samt digital infrastruktur (aksesspunkt, kabling, switchar, datapunkt).

47) IKT-anlegg:

Investeringar i samsvar med kommunen sin vedtekte IKT-strategi. Dei siste åra i økonomiplanen må ein koma attende til i samband med revideringa av strategien.

48) Egenkapitalinnskott KLP:

Lindås kommune sin pensjonsleverandør er KLP. KLP er eit medlemseigd selskap, og det er derfor naudsynt å gå inn med eigenkapital tilsvarande kommunens del av selskapets totale forvaltning.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
038/18	Ungdomsrådet	PS	14.11.2018
044/18	Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	PS	19.11.2018
031/18	Eldrerådet	PS	20.11.2018

Saksbehandlar	ArkivsakID
Tove Mette Arnø Fyllingen	18/3368

Uttale politisk styringsstruktur for Alver kommune - ungdomsråd, råd for menneske med nedsett funksjonsevne og eldreråd.

Vedlegg

Reglement Alver kommunestyre - UTKAST

Saka vert lagt fram til uttale utan tilråding frå rådmann

.....

Saksopplysningar:

Saka skal til uttale i ungdomsråd, råd for menneske med nedsett funksjonsevne og eldreråd.

Bakgrunn

Prosjektmandat politisk styringsstruktur og lokaldemokrati vart vedteke i fellesnemnda 12.mars 2018.

Prosjektgruppa skal m.a.koma med framlegg om:

- Politisk organisering og struktur for Alver kommune
- tal medlemmar til lovpålagte utval
- utval som ikkje er lovpålagte og tal medlemmar til desse
- delegering av mynde frå kommunestyret

Prosjektgruppa har utarbeidd eit utkast til politisk styringsstruktur og reglement for Alver kommune. Dette ynskjer dei at ungdomsråda, råd for menneske med nedsett funksjonsevne og eldreråda i Radøy, Meland og Lindås skal koma med innspel til.

Prosjektgruppa bed særleg om tilbakemelding på fylgjande, men råda kan sjølv sagt uttala seg om det ein ynskjer:

- saksområde
- tidspunkt for møta
- kor ofte skal det vera møte
- tal medlemmar

Sak om politisk styringsstruktur og reglement for Alver kommune vil på eit seinare tidspunkt bli sendt på høyring. Råda vil då få uttale seg på nytt.

.....

Utkast til møte 03.12.2018

**Reglement
for
Alver kommunestyre**

Innhold

SAMANSETJING OG ANSVARSOMRÅDE	4
MØTEPRINSIPPET	4
OPNE ELLER LUKKA MØTA.....	4
FASTSETJING AV MØTE, INNKALLING OG SAKSPAPIR	4
TIDSPUNKT FOR KOMMUNESTYREMØTE.....	5
MØTEPLIKT – FORFALL – VARAMEDLEM.....	5
UGILDSKAP.....	5
TEIEPLIKT	5
MØTELEIING	5
GJENNOMFØRING AV MØTET	5
ORDSKIFTE	6
FRAMLEGG.....	6
RØYSTING	7
RØYSTEMÅTAR	7
PRØVERØYSTING	8
FØRESPURNADER, GRUNNGJEVNE SPØRSMÅL OG INTERPELLASJONAR	8
ORDEN I SALEN	8
DELTAING FOR ANDRE ENN DEI VALDE MEDLEMMENE.....	9
SENDENEMNDER – MOTTAKSNEMND	9
SEKRETARIAT	9
MØTEBOK.....	9
LEGALITETSKONTROLL.....	10
TILSYNS- OG KONTROLLANSVAR	10
GODTGJERSLE FOR FOLKEVALDE.....	10
REGLEMENT FOR ALVERFORMANNSKAP.....	11
VAL OG SAMANSETJING	11
ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE.....	11
SAKSHANDSAMINGSREGLAR	11
OVERPRØVING AV SAKER	12
REGLEMENTFORUTVAL FOR OPPVEKST, KUNNSKAP OG KULTUR	12
VAL OG SAMANSETJING	12
ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE.....	12
REGLEMENT FOR UTVAL FOR HELSE OG OMSORG	12
VAL OG SAMANSETJING	12
ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE.....	13
REGLEMENTFORUTVAL FOR AREAL, PLAN OG MILJØ.....	13
VAL OG SAMANSETJING	13
ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE.....	13
REGLEMENTFOR KONTROLLUTVAL.....	14
VAL OG SAMANSETJING	14
ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE.....	14

REGLEMENTFOR DEN SÆRSKILDE KLAGENEMNDA.....	15
VAL OG SAMANSETJING	15
ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE.....	15
REGLEMENTFOR VALNEMNDA.....	15
VAL OG SAMANSETJING	16
ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE.....	16
REGLEMENTFORUTVAL FOR NÆRINGSUTVIKLING	16
VAL OG SAMANSETJING	16
ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE.....	16
REGLEMENTFOR ADMINISTRASJONSUTVAL	16
VAL OG SAMANSETJING	16
ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE.....	17
REGLEMENTFORRÅD FOR MENNESKE MED NEDSETT FUNKSJONSEVNE	17
VAL OG SAMANSETJING	17
ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE.....	17
REGLEMENTFORELDRERÅDET	17
VAL OG SAMANSETJING	17
ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE.....	17
REGLEMENTFORUNGDOMSRÅDET	18
VAL OG SAMANSETJING	18
ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE.....	18

SAMANSETJING OG ANSVARSOMRÅDE

Alver kommunestyre har, etter likelydane vedtak i Radøy, Meland og Lindås kommunestyre 22.06.2017, (etter forskrift om samanslåing av Lindås, Meland og Radøy kommuner til Alver kommune 22.02.2018,) 47 representantar. Kommunestyret er kommunen sitt øvste styringsorgan, jf. kommunelova § 6. Det gjer vedtak på vegner av kommunen, så langt ikkje anna følgjer av lov eller delegasjonsvedtak.

Kommunestyret har ansvar for den samla kommunale verksemda og skal sjå til at denne er godt organisert og at kommunale tenester og forvaltningsoppgåver vert løyste til beste for innbyggjarane i kommunen.

MØTEPRINSIPPET

Dette prinsippet inneber at kommunestyret gjer sine vedtak i eit formelt møte. Det må vere lovleg innkalla til møtet, med fysisk nærvær av deltakande representantar. Det skal førast møtebok. Nærare reglar om møteboka er lista opp under punkt 21 i dette reglementet.

OPNE ELLER LUKKA MØTA

Møte i kommunestyret skal til vanleg vera ope for presse og publikum. I einskild saker kan kommunestyret gjera vedtak om stengde dører etter § 31 i kommunelova. Dersom andre er til stades i møtet, bør ordføraren minna dei om teieplikta.

Tilhøyrarar, representantar for media og andre som ikkje skal delta i saka, må gå frå salen straks eit møte vert lukka.

Om ei sak vert handsama for stengde dører etter kommunelova § 31, pliktar dei folkevalde å teia om dei opplysningane som er underlagt teieplikt etter lov.

Møteleiar kan gi løyve til at opne saker i kommunestyremøtet vert tatt opp på lydband, video e.l. eller at møtet vert kringkastast over radio/fjernsyn/internett. Denne aktiviteten må ikkje verke forstyrrande på gjennomføringa av møtet.

FASTSETJING AV MØTE, INNKALLING OG SAKSPAPIR

Til vanleg held kommunestyret møte etter oppsett møteplan. Det skal også kallast inn til møte når kommunestyret sjølv, ordførar eller om minst 1/3 av representantane krev det, jf. kommunelova § 32.

Ordførar set opp sakliste og kallar kommunestyret saman til møte. Innkallinga skal sendast representantane med ei frist på minst 7 dagar, medrekna sjølve møtedagen. Innkallinga skal innehalde opplysningar om tid og stad for møtet, oversyn over dei sakene som skal behandlast, nødvendige sakspapir og opplysning om kor eventuelle utfyllande saksdokument er lagt ut.

Kommunestyremøta skal kunngjerast i dei aviser som kommunestyret fastset, og på heimesida til kommunen. I innkallinga skal stå kva tid og kvar møtet skal vera, liste over saker som vert lagde fram for handsaming, og melding om kvar dokumenta er lagde ut. Det skal liggja ved saklista dei utgreingar som administrasjonen har gjort, og framlegg til vedtak når saka ikkje gjeld val og tilsetjing. Sakliste og dei dokument som ikkje er unnateke frå offentleggjering skal liggja til ettersyn på kommunen si heimeside så lenge

som råd før møtet.

Dokument som høyrer til sak i kommunestyret, og som er unnateke frå offentleggjering, er tilgjengeleg i politikarportalen.

TIDSPUNKT FOR KOMMUNESTYREMØTE

Kommunestyret sine møte skal normalt starta kl. xx:xx. Møteslutt er avhengig av saksmengde og sakstype.

MØTEPLIKT – FORFALL – VARAMEDLEM

Den som er vald som kommunestyremedlem har plikt til å delta i møte, om han eller ho ikkje har lovleg forfall. Lovleg forfall ligg føre dersom sjukdom eller andre hindringar gjer det umogleg eller urimeleg byrdefylt å møte. Dersom medlem eller varamedlem har lovleg forfall, skal meldingsskjemaet *Forfall til politiske møte* fyllast ut og sendast til EPOST@

Melding om forfall skal sendast så snart ein har kunnskap om at ein vil vere lovleg forhindra frå å møte. Sekretariatet vil, på vegner av ordføraren kalla inn varamedlem etter § 16 i kommunelova.

Lovleg forfall under møtet må straks meldast til møteleiar. Varamedlem skal då trå inn, dersom slik er til stades. Når representant vert bytt ut med vararepresentant, eller omvendt, skal den som har teke sete vera med i møtet til saka er ferdig handsama.

Rutinane under dette punktet gjeld tilsvarande for forfall til andre politiske organ.

UGILDSKAP

Den som er ugild i ei sak, jf. kommunelova § 40 nr 3 og forvaltningslova sine reglar, skal ikkje vere med å drøfte eller avgjere saka. Når ein medlem veit at han eller ho er ugild, eller det kan reisast tvil om habiliteten, skal meldingsskjemaet *Forfall til politiske møte ved ugildskap* fyllast ut og sendast til EPOST@. Sekretariatet vil sende kopi av meldinga til ordførar og kalle inn varamedlem.

Rutinane under dette punktet gjeld tilsvarande for forfall ved ugildskap til andre politiske organ.

TEIEPLIKT

Teieplikt etter § 13 i forvaltningslova gjeld også for folkevalde.

MØTELEIING

Møta vert leia av ordførar. Dersom han eller ho har forfall, er varaordførar møteleiar. Har begge desse forfall, vel kommunestyret ein annan representant til å leie møtet. Om møteleiar vil ta del i ordskiftet, skal han eller ho gi frå seg møteleiinga til varaordførar eller annan møteleiar vald av kommunestyret.

GJENNOMFØRING AV MØTET

Møteleiar innleier kommunestyremøtet med namneopprop. Kommunestyremøtet kan berre

gjere vedtak dersom minst halvparten av representantane har vore til stades under forhandlingane og røysta i den aktuelle saka, jf. kommunelova § 33.

Eventuelle innvendingar i samband med forfall, frammøte, innkalling eller sakliste, skal drøftast og avklarast ved starten av møtet.

Kommunestyret skal handsame sakene på saklista i den rekkjefølgje dei er sett opp. I særskilte høve kan det gjerast vedtak om endring av rekkefølgja.

Kommunestyret kan med alminneleg fleirtal vedta å utsetje realitetsbehandlinga av ei sak på den utsendte saklista. Det kan også gjere vedtak i ei sak som ikkje står på saklista, om ikkje møteleiar eller 1/3 av møtande representantar set seg imot dette, jf. kommunelova § 34, nr. 1.

ORDSKIFTE

Representantane skal halde innlegga sine frå talarstolen. Innlegga skal rettast til møteleiar, ikkje til møtelyden, og innlegga vert opna med tiltaleforma "Ordførar". Møteleiaren skal sjå til at representantane held seg nøye til den saka ordskiftet gjeld.

Før ordskiftet har teke til, og under ordskiftet, kan kommunestyret med vanleg fleirtal vedta avgrensing i taletida.

Møteleiaren les opp den sakstittelen som er nytta i innkallinga. Deretter refererer han/ho det framlegget som har fleirtal i innstillande organ.

Er det kome inn saksopplysningar eller dokument etter at innstillinga vart lagt fram, skal møteleiaren opplyse om dette.

Møteleiaren spør så om nokon vil ha ordet til saka, og representantane får ordet i den rekkjefølgja dei ber om det. Ber fleire om ordet samstundes, avgjer møteleiaren rekkjefølgja.

Etter kvart innlegg er det høve til replikkar på inntil eitt minutt. Den eller dei som ber om replikk, får ordet før møteleiaren held fram på den ordinære talarlista. Replikkar skal vere direkte retta til føregåande innlegg. Etter replikkrunnen får den som hadde innlegget, høve til ein sluttreplik på inntil eitt minutt.

Møteleiaren kan under debatten med få ord gi konkrete klargjerande saksopplysningar eller rette opplagde mistydingar. Vil møteleiaren vere med i ordskiftet, må han/ho melde seg på talarlista på vanleg måte.

Finn møteleiaren at ei sak er ferdigdrøfta, gjer han/ho framlegg om at det vert sett sluttstrek for ordskiftet og at saka skal takast opp til avrøysting. Dei som står att på talarlista, skal få høve til å avslutte. Dersom det vert lagt fram nye forslag til vedtak i saka, skal møteleiar gi høve til ordskifte om dei nye forslaga.

Det må frå talarstolen ikkje seiast noko som krenkjer andre representantar, møtelyden eller andre. Møteleiaren skal påtale brot på ordensreglane. Møteleiaren kan stogge ein talar som bryt reglane for god møteskikk etter dette reglementet, eller ved avrøysting la møtelyden avgjere om han/ho skal stengjast ute frå deler av eller resten av møtet.

FRAMLEGG

Det er berre valde representantar som kan kome med framlegg i møtet. Framlegg til vedtak skal leverast møteleiar, dei skal vere skriftege og innehalde møtedato, saksnr., forslagsstiller

og underskrift. Formuleringane i teksten må vere eintydige, slik at det i etterkant ikkje oppstår grunnlag for mistydingar.

Framlegg kan setjast fram munnleg dersom det gjeld namn i val – eller tilsetjingssaker, utsetjingsframlegg, sak om oversending/attendesending eller at eit framlegg skal vrakast. Dersom det vert fremja utsetjingsframlegg skal det setjast under eigen debatt og røystast over før ein eventuelt går vidare med handsaminga. Innlegg som gjeld saka sin realitet, skal avbrytast av møteleiar i denne fase. Jf.kommunelova § 34 (1) om utsetjing.

Rådmannen, eller den som møter på vegner av rådmannen har talerett, men ikkje formell forslagsrett. Eit eventuelt framlegg frå rådmannen må difor fremjast av ein representant som har slik forslagsrett.

RØYSTING

Når ordskiftet er ferdig, tar møteleiar saka opp til røysting. Fram til røystinga er avslutta, skal det ikkje vere meir ordskifte om saka. Det er heller ikkje i dette tidsrommet høve til å ta opp andre saker.

Berre kommunestyrerepresentantar og møtande vararepresentantar, som er i salen når saka vert tatt opp røysting, har røysterett. Alle har plikt til å røyste, men ved val og i tilsetjings-saker er det høve til å røyste blankt.

Er ei sak oppdelt, eller det skal røystast over meir enn eitt framlegg, fremjar møteleiar forslag om rekkefølge for røystingane. Vert det ordskifte om dette, avgjer kommunestyret rekkefølga ved vanleg fleirtal.

Ved behandling av årsbudsjett og økonomiplan, skal det ved endeleg avrøysting voterast over framlegget i sin heilskap.

RØYSTEMÅTAR

Kommunestyret kan røyste på ein av desse måtane:

- a. Forholdstalsval skal nyttast ved val til formannskap. Forholdstalsval skal nyttast ved val av nemnder når minst ein medlem krev det, elles som fleirtalsval. Val av leiar og nestleiar til folkevalde organ skal haldast som fleirtalsval.
- b. Stilleteiande godkjenning, når ingen seier mot eit framlegg som møteleiaren set fram med spørsmål om nokon seier i mot.
- c. At møteleiaren ber dei som er mot eit framlegg om å reisa seg eller rette opp handa. Når møteleiaren ønskjer det, eller ein av møtelyden krev det, skal det haldast motprøve, slik at dei som er for framlegget syner røysteteikn.
- d. Ved namneopprop når møteleiaren finn det tenleg, eller minst 1/5 av møtelyden krev det. Det skal avgjerast med loddtrekking kven som skal røysta først, og sidan skal lista over representantane følgjast. Det skal røystast med ja eller nei.

Ved likt røystetal gjeld følgjande:

- Ved likt røystetal i andre saker enn val, er møteleiar si røyst avgjerande, jf. kommunelova § 35, nr. 1, første setning.
- Ved likt røystetal under val, vert saka å avgjere ved loddtrekning, jf. kommunelova § 35, nr. 1, andre setning.

PRØVERØYSTING

Før endeleg avrøysting i ei sak, kan det haldast prøverøystingar som ikkje er bindande. Resultatet av prøverøystingar treng ikkje protokollerast.

FØRESPURNADER, GRUNNGJEVNE SPØRSMÅL OG INTERPELLASJONAR

a. Spørsmål

Utanom dei sakene som står i innkallinga til kommunestyremøtet, kan medlemmer og varamedlemmer som er tilstades, retta spørsmål til ordføraren. Dersom eit spørsmål er sett fram kort tid før møtet, kan ordføraren nøya seg med eit kortfatta munnleg svar og supplera dette med eit meir fyldig svar i neste møte. Ordføraren kan og la rådmannen eller ein som opptrer på vegne av rådmannen, svara. Ved handsaming av spørsmål kan den som spør og den som svarar ha eit innlegg kvar. Dei kan dessutan ha ordet ein gong kvar til konkrete merknader. Ingen andre kan ha ordet.

b. Interpellasjonar

Spørsmål av prinsipiell art, der det vert føresett meir omfattande svar og eventuelt debatt, vert å behandla som interpellasjon. Interpellasjonar skal meldast skriftleg til ordførar minst 48 timar før møtestart. Under behandlinga av interpellasjonen kan interpellanten, ordføraren og den som svarar på interpellasjonen, om dette er ein annan enn ordføraren, få ordet 2 gonger. Elles skal ingen ha ordet meir enn ein gong.

c. Rekkefølge. Tidsbruk ved spørsmål og interpellasjonar

Spørsmål og interpellasjonar skal normalt handsamast i den rekkefølge dei kjem inn. Det kan nyttast inntil 30 min. i alt til spørsmål og interpellasjonar i kvart kommunestyremøte, og desse skal handsamast til slutt i møtet.

Det skal vera tydeleg skilje på om det er spørsmål eller interpellasjon som vert handsama. Ordførar avklarar dette når ho svarer i møtet.

d. Temadrøftingar/orienteringar

Ordførar kan, i særskilde høve, setja opp orienteringar/temadrøftingar i starten av møtet.

Orienteringar skal, som hovudregel, vera i det utval det naturleg høyrer heime.

Det kan nyttast inntil 1 time totalt til temadrøftingar/orienteringar før eller etter møte.

e. Framlegg m.m.

Under føresetnad av at eit fleirtal i kommunestyret er samd i det, skal framlegg som er fremja under spørsmål eller interpellasjonar, normalt sendast over til det politiske organ som har ansvaret for saksområdet. Dersom ei slik oversending vert vedteken, skal saka verta handsama på eit av dei 3 første møta i dette organet.

ORDEN I SALEN

Ingen i salen har lov til å lage bråk eller uro som uttrykk for misnøye eller semje. Dersom nokon bryt desse ordensreglane, skal møteleiar påpeike dette. Dersom vedkommande ikkje rettar seg etter slik påtale, kan møteleiar vise ut vedkommande frå salen.

Plakatar, teikningar, tabellar eller andre visuelle uttrykk o.l. må ikkje setjast opp i salen utan at møteleiar eller kommunestyret har gitt løyve til det. Det skal ikkje leggjast ut materiell til representantane utan etter godkjenning frå ordførar.

DELTA KING FOR ANDRE ENN DEI VALDE MEDLEMMENE

Rådmannen har møte- og talerett i kommunestyret, anten personleg eller ved ein av sine underordna, jf. kommunelova § 23, nr. 3.

Kommunerevisor kan delta på møta i kommunestyret med dei rettar og plikter som er fastlagde i lov eller forskrifter.

Ordførar eller kommunestyret kan kalle inn særleg sakkunnige til møta. Desse kan gje opplysningar og utgreingar, men har elles ikkje høve til å ta del i forhandlingane.

Andre kan ta del i møtet når særskild lovregel gjev rett til det, og då med dei rettar og plikter lova fastset. Kommunestyret avgjer elles om andre enn dei som er nemnde ovanfor, kan ta del i møtet på same måten.

SENDENEMNDER – MOTTAKSNEMND

Utsendingar frå organisasjonar, grupper som ønskjer å møte kommunestyremøtet for å gi fråsegn i ei sak, skal vende seg til ordføraren med spørsmål om dette, seinast dagen før møtet.

Kommunestyret avgjer om utsendingane skal verte mottekne. Gir dei samtykke, skal ei mottaksnemnd møte gruppa utanfor kommunestyresalen. Dersom der er mogleg, skal alle partigruppene vere representerte i denne mottaksnemnda. Ordførar eller varaordførar skal leie nemnda, dersom ein av desse er med, elles vel nemna sjølv ein leiar.

Når utsendingane har gjort greie for ønskjemåla sine, eventuelt levert fråsegn i skriftleg form, skal leiar for mottaksnemnda gi kommunestyret melding om det utsendingane har tatt opp. Gjeld det ei sak på saklista, skal leiaren gi melding til utsendingane om når saka kjem opp til behandling. Elles skal meldinga frå utsendingane gjevast til kommunestyret etter dei ordinære sakene. Då gjeld reglane om forslag i samband med spørsmål og interpellasjonar.

SEKRETARIAT

Rådmannen syter for sekretariatshjelp til kommunestyret. Sekretær under møtet har talerett for det som gjeld protokollføringa. Sekretariatet syter for kunngjering av møte, oppsetjing av sakliste, innkallingar, registrerer melding om forfall, kallar inn vararepresentantar og har elles ansvar for den praktiske avviklinga av kommunestyret sine møte.

I desse funksjonane er sekretariatet underlagt ordføraren.

MØTEBOK

Det skal førast møtebok over kommunestyret sine møte, jf. kommunelova § 30 nr. 3. Møteleiar har ansvaret for tilfredsstillande føring av møteboka.

Møteboka skal innehalde:

- Møtestad og møtetid.
- Innkalling og innkallingsmåte.
- Eventuelle merknader til innkalling og sakliste.

- Fråverande representantar.
- Møtande vararepresentantar.
- Namn på representantar og vararepresentantar som kom eller gjekk under møtet, og med opplysning når i møtet det skjedde.
- Kven som møtte frå administrasjonen.
- Sakene skal nummererast fortløpande per år.
- Tittel på saka skal gje opplysning om kva saka gjeld.
- Utvalsbehandling/saksgang.
Dokumentliste, eventuelt saksutgreiing og vurdering, framlagde innstillingar og framlegg i møtet, kva vedtak som er gjort, kva avrøystingar som er halde og korleis partia har røysta.
- Eventuelle protokolltilførsalar.
- Kva førespurnader og interpellasjonar som var oppe.

LEGALITETSKONTROLL

Tre eller fleire kommunestyrerepresentantar kan saman bringe ei avgjerd treft av folkevald organ eller administrasjonen inn for departementet til kontroll av legaliteten ved avgjerda, jf. kommunelova § 59, nr. 1 – 4 og ”Forskrift om tidsfrist for krav om legalitetskontroll.”

TILSYNS- OG KONTROLLANSVAR

Kommunestyret har det øvste tilsynet med kommunen si samla forvaltning, jf. kommunelova § 76. Denne funksjonen vert utøvd gjennom kontrollutvalet. Nærare reglar for kontrollutvalet sitt arbeid vert fastsett i eige reglement.

GODTGJERSLE FOR FOLKEVALDE

Den som har kommunalt tillitsverv har krav på godtgjersle, ref.kommunelova §41 og 42. Retingslinjer for dette går fram av punkt ..... i reglementet.

REGLEMENT FOR ALVER FORMANNSKAP

VAL OG SAMANSETJING

Alver formannskap skal ha 13 medlemmer med varamedlemmer, - alle valde av og frå kommunestyret.

Formannskapet vert vald først.

Deretter vert ordførar og varaordførar valde mellom formannskapet sine medlemmer.

Vala skal skje i kommunestyret sitt konstituerande møte og i samsvar med KommuneLOVA § 8, nr 2.

ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE

Formannskapet skal, så langt det er relevant, følgja dei retningslinene som gjeld for kommunestyret, ref.reglement for kommunestyret.

Formannskapet skal kome med innstilling til kommunestyret innanfor følgjande saksområde:

- heilskapsplanlegging (kommuneplan og økonomiplan, jf. kommunelova § 44)
- kommuneplanen sin samfunnsdel
- årsbudsjett, jf. kommunelova §§ 45 og 46
- politiske leiings- og samordningsoppgåver, herunder samarbeid med andre kommunar
- tiltakssaker
- kjøp og sal av kommunale tomter og eigedommar
- beredskap
- andre saker som ordføraren legg fram for formannskapet eller som kommunestyret sender til formannskapet

Formannskapet gjer vedtak innanfor følgjande saksområde:

- Formannskapet har mynde til å gjera vedtak i saker, hastesaker, som ordinært skulle ha vore avgjort av kommunestyret, i dei høve det er påkravd å treffa vedtak så raskt at det ikkje er tid å kalla inn kommunestyret, jf.kommuneLOVA § 13 pkt 1

Formannskapet er

- Valstyre etter vallova § 4
- Styringsgruppe for ulike prosjekt

Formannskapet har avgjerdsrett i løyvingssaker inntil kr xxx Formannskapet har avgjerdsrett i hastesaker etter kommunelova § 13.

Formannskapet har normalt møta frå kl. xx:xx

SAKSHANDSAMINGSREGLAR

Formannskapet innstiller direkte til kommunestyret i alle saker som skal handsamast av kommunestyret og som høyrer til formannskapet sine ansvarsområde.

Formannskapet kan innanfor sitt arbeids- og ansvarsområde delegere til rådmannen, så sant ikkje lover og føresegner er til hinder for dette.

OVERPRØVING AV SAKER

Tre medlemmer av formannskapet kan krevje at eit vedtak som i utgangspunktet er delegert og endeleg i formannskapet, skal kunne overprøvast av kommunestyret. Dette gjeld både med omsyn til den skjønsmessige avgjerd og om vedtaket er i samsvar med lov, føresegner og dette reglementet. Krav må setjast fram i same møte. Formannskapet kan, dersom særleg sterke grunnar og tidsomsyn krev det, med vanleg fleirtal vedta at krav om overprøving etter dette punktet, ikkje skal ha oppsetjande verknad.

REGLEMENTFOR UTVAL FOR OPPVEKST, KUNNSKAP OG KULTUR

VAL OG SAMANSETJING

Utvalet skal ha 11 medlemmer med varamedlemmer, alle valde av kommunestyret. Medlemmene skal vera medlem av kommunestyret, medan varamedlemmene kan vera vararepresentant til kommunestyret. Kommunestyret vel leiar og nestleiar.

ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE

Utvalet skal, så langt det er relevant, følgja dei retningslinene som gjeld for kommunestyret, ref.reglement for kommunestyret.

Utvalet skal kome med innstilling til kommunestyret innanfor følgjande saksområde:

- Skular – SFO – barnehagar
- PPT
- Barne- og ungdomsarbeid
- Vaksenopplæring
- Kulturskule
- Bibliotek
- Helsestasjon
- Allment kulturarbeid
- Kultur- og bygningsvern
- Barnevern

Utvalet gjer vedtak innanfor følgjande saksområde:

- Søknad om tilskot til kulturføremål innanfor vedteke budsjett
- Retningsliner for skyss i grunnskulen
- Retningsliner for endring av skulestad.

Utvalet er styringsgruppe for sektorplanar

Utvalet har normalt møta frå kl. xx:xx.

REGLEMENT FOR UTVAL FOR HELSE OG OMSORG

VAL OG SAMANSETJING

Utvalet skal ha 9 medlemmer med varamedlemmer, alle valde av kommunestyret.

Medlemmene skal vera medlem av kommunestyret, medan varamedlemmene kan vera vararepresentant til kommunestyret.
Kommunestyret vel leiar og nestleiar.

ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE

Utvalet skal, så langt det er relevant, følgja dei retningslinene som gjeld for kommunestyret, ref.reglement for kommunestyret.

Utvalet skal kome med innstilling til kommunestyret innanfor følgjande saksområde:

- Alkoholsaker
- Kommunale helseoppgåver
- Pleie- og omsorg
- Sosiale tenester
- Rusmiddelvern
- Tiltak for funksjonshemma
- Handlingsplan for ansvarsområdet
- Oppfølging av standard- og service- erklæringar
- Fag- og kommunedelplanar for ansvarsområdet
- Resultatvurderingar på brukarsida

Utvalet gjer vedtak innanfor følgjande saksområde:

-

Utvalet er styringsgruppe for sektorplanar

Utvalet har normalt møta frå kl. xx:xx.

REGLEMENTFOR UTVAL FOR AREAL, PLAN OG MILJØ

VAL OG SAMANSETJING

Utvalet skal ha 11 medlemmer med varamedlemmer, alle valde av kommunestyret.
Medlemmene skal vera medlem av kommunestyret, medan varamedlemmene kan vera vararepresentant til kommunestyret.
Kommunestyret vel leiar og nestleiar.

ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE

Utvalet skal, så langt det er relevant, følgja dei retningslinene som gjeld for kommunestyret, ref.reglement for kommunestyret.

Utvalet skal kome med innstilling til kommunestyret innanfor følgjande saksområde:

- Arealplan
- Kommunale vegar

- Vatn, avlaup, renovasjon
- Byggesaker
- Kart / oppmåling
- Landbruk / skogbruk
- Fiske / jakt / vilt
- Natur / miljø
- Samferdsle
- Brannvern
- Oljevern
- Kommunale eigedommar

Utvalet gjer vedtak innanfor følgjande saksområde:

-

Utvalet er styringsgruppe for sektorplanar

Utvalet har normalt møta frå kl. xx:xx.

REGLEMENTFOR KONTROLLUTVAL

VAL OG SAMANSETJING

Utvalet skal ha 7 medlemmer med varamedlemmer, av desse skal 3 veljast frå kommunestyret.

Kommunestyret vel leiar og nestleiar.

Då det er klare avgrensningar for kven som kan veljast til kontrollutvalet, ref. § 77 i kommunelova, skal dette utvalet veljast tidleg i valprosessen, dvs. etter formannskapet, men før dei andre faste utvala. Utelukka frå val er, ordførar, varaordførar, medlem og varamedlem av formannskap, medlem og varamedlem i plan- og miljøutval og levekårsutval (utval og nemnder med avgjerdsmynde) og tilsette i kommunen.

ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE

Utvalet skal, så langt det er relevant, følgja dei retningslinene som gjeld for kommunestyret, ref. reglement for kommunestyret.

Mandatet til kontrollutvalet er å føre kontroll og tilsyn med forvaltninga i samsvar med kommunelova § 77.

Som ein del av dette generelle tilsynsansvaret har utvalet fått ansvar for nokre konkrete oppgåver. Kontrollutvalet skal:

- Gje uttale om kommunen sin årsrekneskap
- Utarbeide planar for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll
- Sjå til å gjennomføra forvaltningsrevisjonar og selskapskontrollar samt rapportere til kommunestyret

I tillegg skal kontrollutvalet sjå til at:

- Kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning, både når det gjeld rekneskaps- og forvaltningsrevisjon
- Revisjonsmerknader blir følgde opp
- Det blir ført kontroll med at den økonomiske forvaltninga skjer i samsvar med gjeldande føresegner og vedtak
- Det blir gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll
- Kommunestyret sine merknader til forvaltningsrevisjonar blir følgde opp

Kontrollutvalet skal rapportere resultatane av sitt arbeid til kommunestyret. Kontrollutvalet sin mynde er knytt til gjennomføringa av tilsyns- og kontrolloppgåvene til utvalet. Dette inneber å setje i verk forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og andre undersøkingar i kommunen, og dessutan å sjå til at årsrekneskapen blir forsvarleg revidert.

Kontrollutvalet har ikkje noko mynde til å fatte vedtak som bind forvaltninga, og utvalet kan heller ikkje overprøva politiske prioriteringar som er gjort av folkevalde organ.

Utvalet skal ikkje nyttast som arena for «omkamp» om politiske saker der fleirtalet i kommunestyret eller politiske utval har fatta eit vedtak.

Kontrollutvalet skal heller ikkje vurdere om politiske vedtak er føremålstenlege.

Kontrollutvalet kan likevel uttale seg dersom kommunestyret til dømes har treft, eller er i ferd med å treffa, eit vedtak som vil vera ulovleg. Kontrollutvalet kan i tillegg kontrollere om utgreiinga av saker til kommunestyret har vore tilstrekkeleg.

REGLEMENT FOR DEN SÆRSKILDE KLAGENEMNDA

VAL OG SAMANSETJING

Klagenemnda skal ha 5 medlemmer med varamedlemmer, av desse skal 2 veljast frå kommunestyret.

Kommunestyret vel leiar og nestleiar.

Nemnda skal ha fagleg tyngde og politisk representativitet.

Møta skal vera lukka, og medlemmane har teieplikt.

ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE

Klagenemnda har, på kommunestyret sine vegner, mandat til å avgjera klagesaker vedrørande enkeltvedtak som ikkje er gjort etter særlov, eller der det er fastsett i særlov at kommunestyret er klageinstans.

Klagenemnda skal vurdere

- sakshandsaminga, dvs. om denne er i tråd med regelverket kring sakshandsaminga; jfr. forvaltningslova og eventuelle særlover
- lovgrunnlaget, dvs. om vedtak er gjort i samsvar med aktuelle lover og forskrifter, og elles i tråd med kommunalt delegasjonsreglement, kommunale retningslinjer m.v.
- skjønnsutøvinga, dvs. om forvaltningsorganet si skjønsvurdering er rimeleg i den konkrete saka i høve til aktuelle lover, forskrifter og kommunale retningslinjer.

Klagenemnda skal elles sjå til at likehandsamingsprinsippet er fylgt i den kommunale forvaltninga.

REGLEMENT FOR VALNEMNDA

VAL OG SAMANSETJING

Valnemnda, vald av kommunestyret, skal ha 1 medlem med personleg varamedlem frå kvart av dei ulike partia som er representert i kommunestyret. Kommunestyret vel leiar og nestleiar.

ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE

- Innstille til kommunestyret når personar skal veljast til å representere Lindås kommunestyre. Supplering av varalister ved endringar av utvalssamansetning.
- Innstille til val av medlemmer til kommunaleigde selskap

REGLEMENTFORUTVAL FOR NÆRINGSUTVIKLING

VAL OG SAMANSETJING

Utvalet skal ha 8 medlemmer med varamedlemmer, 5 av desse skal veljast av kommunestyret frå formannskapet sine medlemmer, med varamedlem. 3 skal veljast frå næringslivet. Kommunestyret vel leiar og nestleiar.

ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE

Utvalet skal, så langt det er relevant, følgja dei retningslinene som gjeld for kommunestyret, ref.reglement for kommunestyret.

Utvalet skal kome med innstilling til formannskapet innanfor følgjande saksområde:

- Utarbeide strategisk næringsplan
- Tettstadutvikling
- Følgje opp strategiar og tiltak i næringsplan-styringsgruppe i utviklingsprosjekt

Utvalet gjer vedtak innanfor følgjande saksområde:

- Tildeling av midlar frå næringsfond

Utvalet har normalt møta frå kl. xx:xx.

REGLEMENTFOR ADMINISTRASJONSUTVAL

VAL OG SAMANSETJING

Utvalet skal ha 7 medlemmer med varamedlemmer, 4 av desse skal representera arbeidsgjevar og veljast av kommunestyret frå formannskapet sine medlemmer, med personleg varamedlem. Ordførar skal vera med i utvalet. 3 representantar for dei tilsette skal etter forholdstalprinsippet utpeikast av arbeidstakarorganisasjonane, med personlege vararepresentantar. Kommunestyret vel leiar og nestleiar.

ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE

- Administrasjonsutvalet er kommunen sitt utval for handsaming av saker som gjeld forholdet mellom kommunen som arbeidsgjevar og dei tilsette. Utvalet har hovudansvaret for å ta initiativ innan dette arbeidsområde.
- Utvalet handsamar og legg fram framlegg om overordna retningslinjer for kommunen sin personalpolitikk.
- Utvalet har uttalerett i alle saker som fell inn under det saklege arbeidsområdet til utvalet, og som skal avgjerast av kommunestyret.

REGLEMENTFORRÅD FOR MENNESKE MED NEDSETT FUNKSJONSEVNE

VAL OG SAMANSETJING

Rådet skal ha 9 medlemmer med varamedlemmer, av desse skal 2 veljast frå kommunestyret og 7 etter framlegg frå interesse-organisasjonane Rådet vert vald av kommunestyret som og vel leiar og nestleiar.

ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE

Utvalet skal, så langt det er relevant, følgja dei retningslinjene som gjeld for kommunestyret, ref.reglement for kommunestyret.

Utvalet skal kome med uttale innanfor følgjande saksområde:

- Saker som gjeld menneske med nedsett funksjonsevne sine levekår.
- Rådet skal kvart år leggja fram årsmelding til kommunestyret.

REGLEMENTFORELDRERÅDET

VAL OG SAMANSETJING

Rådet skal ha 9 medlemmer med varamedlemmer, av desse skal 2 veljast frå kommunestyret og 7 etter framlegg frå pensjonistlaga. Rådet vert vald av kommunestyret som og vel leiar og nestleiar.

ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE

Rådet skal, så langt det er relevant, følgja dei retningslinjene som gjeld for kommunestyret, ref.reglement for kommunestyret.

Rådet skal kome med innstilling til kommunestyret innanfor følgjande saksområde:

- Saker som gjeld eldre sine levekår.
- Rådet skal kvart år leggja fram årsmelding til kommunestyret.

REGLEMENT FOR UNGDOMSRÅDET

VAL OG SAMANSETJING

Rådet skal ha 17 medlemmer med varamedlemmer, valde frå den enkelte skule.

Radøy ungdomsskule	3 medlemmer + 3 varamedlemmer
Meland ungdomsskule	2 medlemmer + 2 varamedlemmer
Rosslund ungdomsskule	2 medlemmer + 2 varamedlemmer
Danielsen ungdomsskule	2 medlemmer + 2 varamedlemmer
Knarvik ungdomsskule	3 medlemmer + 3 varamedlemmer
Lindås ungdomsskule	2 medlemmer + 2 varamedlemmer
Ostereidet ungdomsskule	2 medlemmer + 2 varamedlemmer
Nordhordland kristne grunnskule	1 medlem + 1 varamedlem

Medlemmane skal vera busett i Alver kommune.

Medlemmane er valde for 1 år.

Ungdomsrådet vel sjølv leiar og nestleiar.

ARBEIDS- OG ANSVARSOMRÅDE

Rådet skal, så langt det er relevant, følgja dei retningslinene som gjeld for kommunestyret, ref. reglement for kommunestyret.

- Ungdomsrådet disponerer dei midlane dei til ei kvar tid har på kommunebudsjettet, midlane skal nyttast for å betre dei unge sitt oppvekstmiljø.
- Ungdomsrådet rapporterar til utval for oppvekst, kunnskap og kultur korleis midlane vert nytta.

Alternativ 2

Rådet skal ha 8 medlemmer med varamedlemmer, valde frå den enkelte skule.

Radøy ungdomsskule	1 medlemmer + 1 varamedlemmer
Meland ungdomsskule	1 medlemmer + 1 varamedlemmer
Rosslund ungdomsskule	1 medlemmer + 1 varamedlemmer
Danielsen ungdomsskule	1 medlemmer + 1 varamedlemmer
Knarvik ungdomsskule	1 medlemmer + 1 varamedlemmer
Lindås ungdomsskule	1 medlemmer + 1 varamedlemmer
Ostereidet ungdomsskule	1 medlemmer + 1 varamedlemmer
Nordhordland kristne grunnskule	1 medlem + 1 varamedlem

Alternativ 3

Ungdomsrådet vert eit råd med 5 – 7 medlemmar. Rådet skal vera:

- Eit talerøyr for å sikre barn og ungdom sin interessar
- Høyringsorgan i saker som vedkjem barne- og ungdomsarbeidet
- Kontakt- og samarbeidsorgan mellom kommuneadministrasjonen og ungdomane
- Med å skapa grobotn foe at ungdom får skolere og engasjere seg i politisk arbeid

Ungdomsutvalet skal ha 29 medlemmer med vara, valde frå den enkelte skule:

Radøy ungdomsskule	5 medlemmer + 5 varamedlemmer
Meland ungdomsskule	2 medlemmer + 2 varamedlemmer
Rosslund ungdomsskule	2 medlemmer + 2 varamedlemmer
Danielsen ungdomsskule	2 medlemmer + 2 varamedlemmer
Knarvik ungdomsskule	3 medlemmer + 3 varamedlemmer
Lindås ungdomsskule	2 medlemmer + 2 varamedlemmer

Ostereidet ungdomsskule	2 medlemmer + 2 varamedlemmer
Nordhordland kristne grunnskule	1 medlem + 1 varamedlem
Knarvik vg.skule	5 medlemmer + 5 varamedlemmer
Austrheim vg.skule	5 medlemmer + 5 varamedlemmer

Ungdomsutvalet har 2 møter i året.

Gjennomgang av framlegg representantane har med frå eigen skule. Framlegga ein ynskjer å gå vidare med sendast ungdomsrådet som igjen tar vidare til kommunen og føl opp.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
032/18	Eldrerådet	PS	20.11.2018

Saksbehandlar	ArkivsakID
Tove Mette Arnø Fyllingen	18/1034

Melding/orientering til eldrerådet 20.11.2018

Vedlegg:

*Sakliste fyl 06.09.2018 *Møteprotokoll fyl 06.09.2018 *sakliste fyl 27.09.2018

*Møteprotokoll fyl 27.09.2018 *Sakliste til møte i fylkeseldrerådet 8. november 2018

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Meldinga vert teke til orientering

Saksopplysningar:

Saka skal avgjerast i eldrerådet

Møte i fylkeseldrerådet 6. september 2018

Sakliste

Utvals- saknr	Innhold	Arkiv- saknr	U.Off.
PS 29/18	Godkjenning av møteinnkalling		
PS 30/18	Godkjenning av møteprotokoll 24.05.2018	2017/2682	
PS 31/18	Godkjenning av sakliste		
PS 32/18	Referatsak (meldingar)		
RS 29/18	Uttaler frå Landskonferansen i Tromsø	2017/2682	
RS 30/18	Storbykonferansen for eldreråds uttalelse om fri tannbehandling og egenandel	2018/12317	
RS 31/18	Referat frå møte om likestilling og likeverd i HFK 15.06.2018	2017/2682	
RS 32/18	Spørsmål om auka økonomisk støtte til fylkeseldrerådet	2017/4411	
RS 33/18	Korleis har ungdommane i Hordaland det?	2018/11854	
PS 33/18	Ymse		
PS 34/18	Vidare planlegging av eldrerådskonferansen 2018	2017/2682	
PS 35/18	Eldrerådskonferansen 2018 - konferansen for de kommunale eldreråda, vidare planlegging	2017/2682	
PS 36/18	Oppnevning av representantar frå fylkeseldrerådet til brukarutvalet i Helse Fonna	2017/2682	
PS 37/18	Økonomi for fylkeseldrerådet for året 2019	2017/2682	
PS 38/18	Møteplan for fylkeseldrerådet for året 2019.	2017/2682	

Utval: Fylkeseldrerådet i Hordaland
Møtestad: møterom 826, Fylkeshuset
Dato: 06.09.2018
Tidspunkt: 09:30 – 15:55

Følgjande faste medlemmer møtte:

Namn	Funksjon	Representerer
Inger M. Lingjerde	Medlem	PF
Odd Himle	Medlem	SN-H
Gunda Falao Sparre	Nestleiar	LOP
Monrad Reigstad	Medlem	PF
Inger Sjong	Medlem	FL H/FRP/V/MDG

Følgjande medlemmer hadde forfall:

Namn	Funksjon	Representerer
Kåre Ystanes	Leiar	PF
Synnøve Solbakken	Medlem	FL A/SP/SV

Følgjande varamedlemmer møtte:

Namn	Møtte for	Representerer
------	-----------	---------------

Merknader

Frå administrasjonen møtte:

Namn	Stilling
Dianne Kilvær	Som sekretær

Sakliste

Utvals-saknr	Innhald	Arkiv-saknr	U.Off.
PS 29/18	Godkjenning av møteinnkalling		
PS 30/18	Godkjenning av møteprotokoll 24.05.2018	2017/2682	
PS 31/18	Godkjenning av sakliste		
PS 32/18	Referatsak (meldingar)		
RS 29/18	Uttaler frå Landskonferansen i Tromsø	2017/2682	
RS 30/18	Storbykonferansen for eldreråds uttalelse om fri tannbehandling og egenandel	2018/12317	
RS 31/18	Referat frå møte om likestilling og likeverd i HFK 15.06.2018	2017/2682	
RS 32/18	Spørsmål om auka økonomisk støtte til fylkeseldrerådet	2017/4411	
RS 33/18	Korleis har ungdommane i Hordaland det?	2018/11854	
PS 33/18	Ymse		
PS 34/18	Vidare planlegging av eldrerådskonferansen 2018	2017/2682	
PS 35/18	Eldrerådskonferansen 2018 - konferansen for de kommunale eldreråda, vidare planlegging	2017/2682	
PS 36/18	Oppnevning av representantar frå fylkeseldrerådet til brukarutvalet i Helse Fonna	2017/2682	
PS 37/18	Økonomi for fylkeseldrerådet for året 2019	2017/2682	
PS 38/18	Møteplan for fylkeseldrerådet for året 2019.	2017/2682	
PS 39/18	Spørsmål om auka økonomisk støtte til fylkeseldrerådet	2017/4411	
PS 40/18	Nye ruter Skyss Nordhordland	2017/2682	
PS 41/18	Endringar i programområde - investeringsprogram for fylkesvegnettet 2018	2017/2682	

PS 29/18 Godkjenning av møteinnkalling

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 06.09.2018

Vedtak

Møteinnkallinga vart godkjent utan merkander.

PS 30/18 Godkjenning av møteprotokoll 24.05.2018

Forslag til vedtak

Møteprotokollen frå møte 24.05.2018 vart godkjent utan merknader.

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 06.09.2018

Møte 13. september vart flytta til 27. september. Ekstramøte 6. september.

Vedtak

Møteprotokoll frå 06.09.2018 vart godkjent med merknad over.

PS 31/18 Godkjenning av sakliste

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 06.09.2018

Fylkeseldrerådet vedtok samrøystes å setje RS 32/18 på saklista som politisk sak:

RS 32/18 vart omgjort til ny sak PS 39/18 Spørsmål om auka økonomisk støtte til fylkeseldrerådet.

Fylkeseldrerådet vedtok samrøystes å setje to saker på saklista for møtet utan saksførelegg:

- Ny sak PS 40/18 Nye ruter Skyss Nordhordland
- Ny sak PS 41/18 Endringar i programområde - investeringsprogram for fylkesvegnettet 2018

Vedtak

Saklista vart godkjent med merknadane som er nemnd over.

PS 32/18 Referatsak (meldingar)

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 06.09.2018

Referatsakene 29-31 og 33/18 vart refererte.

PS 33/18 Ymse

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 06.09.2018

ORIENTERINGAR

Hege Østgaard, Haraldsplass Diakonale Sykehus, orienterte om ernæringsutfordringar hos eldre og eit sunt kosthald for god helse.

Torbjørn Brosvik, Statens vegvesen Region vest, presenterte kurstilbodet Bilfører 65+

REFERATSAKER

I samband med RS 30/18 vart fylkeseldrerådet samd i å invitere fylkestannlegen til neste møte.

I samband med RS 31/18 orienterte Inger Sjong frå dette møte samt informerte om høringsmøte i Bergen kommune 18. september om sjukeheimssituasjonen i Bergen.

UTDELTA I MØTE

- Invitasjon til folkemøte om ny seniorplan for Bergen på Litteraturhuset 17. september.
- Avisutklipp «Spleiselag for bygdebåtrute» i Veafjorden og Osterfjordne. Sak om nedleggingstruga båtruter i neste møte.

PS 34/18 Vidare planlegging av eldrerådskonferansen 2018

Forslag til vedtak

Fylkeseldrerådet vedtek følgjande tema, frå dei kommunale råda, på eldrerådskonferansen 2018:

-
-

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 06.09.2018

Gunda F Sparre (LOP) sette fram slikt forslag:

«Fylkeseldrerådet vedtek følgjande tema, frå dei kommunale råda, på eldrerådskonferansen 2018:

- «Leve hele livet» v/Birthe Markeseth Aasen
- Aktivitet for eldre v/T. Sudmann
- Lov om eldreråd v/Jan F. Bernt»

Røysting

Sparre sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Fylkeseldrerådet vedtek følgjande tema, frå dei kommunale råda, på eldrerådskonferansen 2018:

- «Leve hele livet» v/Birthe Markeseth Aasen
- Aktivitet for eldre v/T. Sudmann
- Lov om eldreråd v/Jan F. Bernt

PS 35/18 Eldrerådskonferansen 2018 - konferansen for de kommunale eldreråda, vidare planlegging

Forslag til vedtak

Medlemmane i fylkeseldrerådet vil kome med innspel og forslag til resten av programmet for eldrekonferansen 2018.

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 06.09.2018

Gunda F Sparre (LOP) sette fram slikt forslag:

«Programpostar til eldrerådskonferansen:

- Inger Lingjerde og Inger Sjong registrerer deltakarane ved ankomst
- Odda og Os eldreråd vert spurt om å ha innlegg
- Øyvind Offerdal vert invitert til å ha kulturinnslag under middagen
- Spørsmål til paneldebatt sendast sekretariatet
- Torbjørn Brosvik vert invitert til å presentere kurset Bilførar 65 +»

Røysting

Sparre sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Programpostar til eldrerådskonferansen:

- Inger Lingjerde og Inger Sjong registrerer deltakarane ved ankomst
- Odda og Os eldreråd vert spurt om å ha innlegg
- Øyvind Offerdal vert invitert til å ha kulturinnslag under middagen
- Spørsmål til paneldebatt sendast sekretariatet
- Torbjørn Brosvik vert invitert til å presentere kurset Bilførar 65 +

PS 36/18 Oppnevning av representantar frå fylkeseldrerådet til brukarutvalet i Helse Fonna

Forslag til vedtak

Frå fylkeseldrerådet vert vald:

1. Varamedlem:
2. Varamedlem:

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 06.09.2018

Gunda F Sparre (LOP) sette fram slikt forslag:

«Saka vert utsatt til neste møte.»

Røysting (til utsetjing)

Sparre sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Saka vert utsett.

PS 37/18 Økonomi for fylkeseldrerådet for året 2019

Forslag til vedtak

Det vert søkt om kr. 75.000,- i midlar til å arrangere Vestlandskonferansen 2019.

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 06.09.2018

Innstillinga vart samrøystes vedteken.

Vedtak

Det vert søkt om kr. 75.000,- i midlar til å arrangere Vestlandskonferansen 2019.

PS 38/18 Møteplan for fylkeseldrerådet for året 2019.

Forslag til vedtak

Fylkeseldrerådet vedtek forslag til møteplan for året 2019 for fylkeseldrerådet sine møter og arbeidsutvalsmøter, slik den ligg føre.

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 06.09.2018

Gunda F Sparre (LOP) sette fram slikt forslag:

«Saka vert utsatt til neste møte.»

Røysting (til utsetjing)

Sparre sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Saka vert utsett.

PS 39/18 Spørsmål om auka økonomisk støtte til fylkeseldrerådet

Fylkeseldrerådet vedtok samrøystes å setje saka på sakslista som politisk sak utan saksførelegg: RS 32/18 vart omgjort til ny sak PS 39/18 Spørsmål om auka økonomisk støtte til fylkeseldrerådet.

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 06.09.2018

Gunda F Sparre (LOP) sette fram slikt forslag:

1. Fylkeseldrerådet gir svarbrev til fylkesrådmannen om at rådet forventar at økonomisk tilskudd for å kunne samarbeide med eldrerådet i Sogn og Fjordane i samband med regionsprosessen blir innarbeidd i budsjettet for 2019. Rådet vil kome tilbake til eksakt sum i ein seinare søknad.
2. Brev til prosjektleiarane Ole Inge Gjerald i Sogn og Fjordane og Thorbjørn Aarethun i Hordaland om at fylkeseldrerådet i Hordaland går inn for at eldreråd og råd for menneske med nedsett funksjonsevne held fram som to sjølvstendige råd. Jamfør sak nr 2015/1434-669 side 6 «Råd for menneske med nedsett funksjonsevne og råd for eldre» Kopi til fylkeseldrerådet i Sogn og Fjordane.

Røysting

Sparre sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Fylkeseldrerådet gir svarbrev til fylkesrådmannen om at rådet forventar at økonomisk tilskudd for å kunne samarbeide med eldrerådet i Sogn og Fjordane i samband med regionsprosessen blir innarbeidd i budsjettet for 2019. Rådet vil kome tilbake til eksakt sum i ein seinare søknad.
2. Brev til prosjektleiarane Ole Inge Gjerald i Sogn og Fjordane og Thorbjørn Aarethun i Hordaland om at fylkeseldrerådet i Hordaland går inn for at eldreråd og råd for menneske med nedsett funksjonsevne held fram som to sjølvstendige råd. Jamfør sak nr 2015/1434-669 side 6 «Råd for menneske med nedsett funksjonsevne og råd for eldre» Kopi til fylkeseldrerådet i Sogn og Fjordane.

PS 40/18 Nye ruter Skyss Nordhordland

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 06.09.2018

Saka vart lagt fram i møtet utan saksframlegg.

Monrad Reigstad (PF) sette fram slikt forslag:

«Fylkeseldrerådet vil be om at Skyss i god tid før framtidige ruteendringar trer i kraft, legg fram forslag om endringar for fylkeseldrerådet. Som eksempel kan nemnast endringar i Nordhordlandsregionen.»

Røysting

Reigstad sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Fylkeseldrerådet vil be om at Skyss i god tid før framtidige ruteendringar trer i kraft, legg fram forslag om endringar for fylkeseldrerådet. Som eksempel kan nemnast endringar i Nordhordlandsregionen.

PS 41/18 Endringar i programområde - investeringsprogram for fylkesvegnettet 2018

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 06.09.2018

Saka vart lagt fram i møtet utan saksframlegg.

Odd Himle (SN-H) sette fram slikt forslag:

«Viser til sak i utval for miljø og samferdsle 05.09.2018 Endringar i programområde - investeringsprogram for fylkesvegnettet 2018. Fylkeseldrerådet støttar vedtak som ivaretar tiltak mot alle trafikkantar for sikrare trafikk, og spesilet tiltak retta mot mjuke trafikkantar. Sendast utval for miljø og samferdsel.»

Røysting

Himle sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Viser til sak i utval for miljø og samferdsle 05.09.2018 Endringar i programområde - investeringsprogram for fylkesvegnettet 2018. Fylkeseldrerådet støttar vedtak som ivaretar tiltak mot alle trafikkantar for sikrare trafikk, og spesilet tiltak retta mot mjuke trafikkantar. Sendast utval for miljø og samferdsel.»

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off.
PS 42/18	Godkjenning av møteinnkalling		
PS 43/18	Godkjenning av møteprotokoll frå førre møte	2017/2682	
PS 44/18	Godkjenning av sakliste		
PS 45/18	Referatsak (meldingar)		
RS 34/18	Ad. søknad om ekstra midlar til å arrangere Vestlandskonferansen 2019	2017/2682	
RS 35/18	Politisk organisering i Vestland fylkeskommune, Fase II	2017/2682	
RS 36/18	Ad. PS sak 41/18 Endringar i programområde - investeringsprogram for fylkesvegnettet 2018	2017/2682	
RS 37/18	Ad. båttruter i Osterøy	2017/2682	
RS 38/18	Ad. PS sak 40/18 Nye ruter Skyss Nordhordland	2017/2682	
RS 39/18	Referat frå møte i Brukarutvalget ved Haraldsplass Diakonale sykehus	2017/2682	
PS 46/18	Ymse		
PS 47/18	Budsjett for fylkeseldrerådet 2019	2017/2682	
PS 48/18	Forslag til agenda for Eldrerådskonferansen 2018	2017/2682	
PS 49/18	Oppnevning av representantar frå fylkeseldrerådet til brukarutvalet i Helse Fonna	2017/2682	
PS 50/18	Møteplan for fylkeseldrerådet for året 2019.	2017/2682	

Utval: Fylkeseldrerådet i Hordaland
Møtestad: Fylkesutvalsalen, 3. etasje, Fylkeshuset
Dato: 27.09.2018
Tidspunkt: 09:30-14:10

Følgjande faste medlemmer møte:

Namn	Funksjon	Representerer
Gunda Falao Sparre	Nestleiar	LOP
Odd Himle	Medlem	AN-H
Inger M. Lingjerde	Medlem	PF
Inger Sjong	Medlem	FL H/FRP/V/MDG
Monrad Reigstad	Medlem	PF
Synnøve Solbakken	Medlem	FL A/SP/SV til kl. 12:30

Følgjande medlemmer hadde meldt forfall:

Namn	Funksjon	Representerer
Kåre Ystanes	Leiar	PF

Følgjande varamedlemmer møte:

Namn	Møtte for	Representerer
Gunvor Opedal	Kåre Ystanes	PF

Merknad:

Leiar i møtet den 27.09.2018:
Gunda Falao Sparre.

Frå administrasjonen møte:

Namn	Stilling
Merethe Helland Nordnæs	Møtesekretær/rådgjevar

Sakliste

Utvals-saknr	Innhald	Arkiv-saknr	U.Off.
PS 42/18	Godkjenning av møteinnkalling		
PS 43/18	Godkjenning av møteprotokoll frå førre møte	2017/2682	
PS 44/18	Godkjenning av sakliste		
PS 45/18	Referatsak (meldingar)		
RS 34/18	Ad. søknad om ekstra midlar til å arrangere Vestlandskonferansen 2019	2017/2682	
RS 35/18	Politisk organisering i Vestland fylkeskommune, Fase II	2017/2682	
RS 36/18	Ad. PS sak 41/18 Endringar i programområde - investeringsprogram for fylkesvegnettet 2018	2017/2682	
RS 37/18	Ad. båtruter i Osterøy	2017/2682	
RS 38/18	Ad. PS sak 40/18 Nye ruter Skys Nordhordland	2017/2682	
RS 39/18	Referat frå møte i Brukarutvalget ved Haraldsplass Diakonale sykehus	2017/2682	
PS 46/18	Ymse		
PS 47/18	Budsjett for fylkeseldrerådet 2019	2017/2682	
PS 48/18	Forslag til agenda for Eldrerådskonferansen 2018	2017/2682	
PS 49/18	Oppnevning av representantar frå fylkeseldrerådet til brukarutvalet i Helse Fonna	2017/2682	
PS 50/18	Møteplan for fylkeseldrerådet for året 2019.	2017/2682	
PS 51/18	Oppnemning av representantar frå fylkeseldrerådet til brukarutvalet i Helse Bergen	2017/2682	
PS 52/18	Spørsmål førehandsstilt til fylkestannlegen til orienteringa i møte i fylkeseldrerådet den 08.12.2018	2017/2682	
PS 53/18	Lokale båtruter i Osterfjorden og Geitanger-Knappskog (veglause grender)	2017/2682	

PS 42/18 Godkjenning av møteinnkalling

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Fylkeseldrerådet slutta seg til at ny sak vart satt på sakskartet utan saksframlegg: PS 51/18 Oppnemning av representantar frå fylkeseldrerådet til brukarutvalet i Helse Bergen.

Fylkeseldrerådet slutta seg til at ny sak vart satt på sakskartet utan saksframlegg: PS 52/18 Spørsmål førehandsstilt til fylkestannlegen til orienteringa i møte i fylkeseldrerådet den 08.12.2018.

Fylkeseldrerådet slutta seg til a ny sak vart satt på sakskartet utan saksframlegg (RS 37/18 vert gjort om til politisk sak): PS 53/18 Lokale båtruter i Osterfjorden og Geitanger-Knappskog (veglause grender).

Vedtak

Møteinnkallinga vart godkjent med merknadene ovanfor.

PS 43/18 Godkjenning av møteprotokoll frå førre møte

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Inger Sjong FL H/FrP/V/MDG sette frem merknad på at protokollen frå førre møte vart sendt ut uten at den var godkjent av medlemmane i fylkeseldrerådet.

Vedtak

Møteprotokollen frå møte den 06.09.2018 vart godkjent med merknaden ovanfor.

PS 44/18 Godkjenning av sakliste

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Gunda Falao Sparre (LOP): rekkefølgen på handsaminga av dei politiske vert endra. PS sak 49/18 og PS 50/18 vert flytt fram.

Vedtak

Sakslista vart godkjent med merknaden ovanfor.

PS 45/18 Referatsak (meldingar)

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Referatsakene 34/18 til 36/18 og 38/18 - 39/18 vart refererte.

PS 46/18 Ymse

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Orientering:

Budsjett for Hordaland fylkeskommune (HFK) 2019:

- Hvor langt er prosessen kome ?
- Budsjett for fylkeseldrerådet.

Ved direktør for økonomi og organisasjon Nils Egil Vetlesand.

Inger Sjong FL H/FrP/V/MDG refererte frå møte om Seniorplanen i Bergen kommune den 17.09.2018 og om møte den 18.09.2018 om høyring om sjukeheimssituasjonen i Bergen kommune.

Gunda Falao Sparre orienterte om kontakt med eldrerådet i Sogn og Fjordane med tanke på regionreforma og eldreråda. Det vert planlagt å ha to treff, kvart på to dager.

PS 47/18 Budsjett for fylkeseldrerådet 2019

Forslag til vedtak

Fylkeseldrerådet vil gje innspel til budsjettet for Hordaland fylkeskommune, herunder budsjett for eldrerådet i Hordaland.

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Gunda Falao Sparre (LOP) sette fram slikt forslag:

«Budsjettsøknader for 2019:

- 1) Det vert søkt om kr. 435.000,- som driftsbudsjett.
- 2) Det vert søkt om ekstramidlar på kr. 70.000,- for samrådsmøter med Sogn og Fjordane i forbindelse med regionreforma.»

Røysting

Sparre sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

«Budsjettsøknader for 2019:

- 3) Det vert søkt om kr. 435.000,- som driftsbudsjett.
- 4) Det vert søkt om ekstramidlar på kr. 70.000,- for samrådsmøter med Sogn og Fjordane i forbindelse med regionreforma.»

PS 48/18 Forslag til agenda for Eldrerådskonferansen 2018

Forslag til vedtak

Fylkeseldrerådet vedtek forslag til program for Eldrerådskonferansen 2018 som framlagt.

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Gunvor Riim Opedal (PF) sette fram slikt forslag:

«Til tema kl. 15:45 (Tema for gruppearbeid):

Erfaringsutveksling – eldre og ernæring: Korleis ønskjer vi det skal vere i vårt fylke?

Gunda Falao Sparre (LOP) sette fram følgjande forslag til spørsmål til politikarane i paneldebatten den 07.10.2018:

1. Har ditt parti en strategi for å sikre at personer over 60 år kommer på valglisten på en plass som kan gi muligheter for å bli representant?

Hvis nei: Hvorfor ikke?

Hvis ja: Hvorledes har strategien virket?

2. Mener dere representasjon/ manglende representasjon fra ulike grupper som kvinner/menn, ung/eldre etc har noe å si for den politikken som blir ført?

Hvis ja: På hvilken måte?

Hvis nei: Hvorfor ikke?

3. I dagens Fylkesting i Hordaland utgjør aldersgruppen over 60 år 29,8 % av det totale antall representanter (17 av 57). Aldersgruppen over 65 år utgjør 7% av totalt antall representanter (4 av 57).

Hva mener dere grunnen er til at det er så stort frafall etter 65 år?

3 b: Hvilket råd vil dere gi til elderrådene for å få til at det nomineres flere personer over 65 år på sikker plass eller sikker varaplass?

4. Hvilket råd vil dere gi til en vanlig velger som ønsker å få flere over 65 år inn i kommunestyret og fylkestinget?

5. Om 2 år er det Stortingsvalg. I dagens storting er det 10 av 165 representanter som er over 60 år. Gjennomsnittsalderen var i 2013 46,4 år, og har sunket i de siste periodene.

Hva vil ditt parti gjøre for å få flere over 60 år på Stortinget ved Stortingsvalget i 2021?

6. I dag går det frem av valglistene hvilken bydel/ region kandidaten tilhører. Alderen er ikke oppgitt. Bør også alderen på kandidatene stå på stemmeseddelen?

Begrunn svaret.

7. I arbeidsmiljøloven er øvre aldersgrense hevet fra 70 til 72 år. Bør det være en øvre aldersgrense også for politikere?

Odd Himle (SN-H) sette fram følgende forslag til spørsmål til politikarane i paneldebatten den 07.10.2018:

4) Stortinget 2017 - 2021 har 15 representantar over 60 år, men ingen over 70 år. En 70 åring har meir kunnskap og erfaring enn ein 40 – 50 åring og kan, truleg, gjera ein betre jobb enn mange yngre. Iflg.. media ser det ut som pensjonistane utgjør ca. 30 % av stemmene i landet, og ei så stor gruppe burde hatt "sine representantar" på stortinget. Dersom pensjonistane hadde slått seg saman, til eit samlande "Ressursparti", så kunne de i stortingsperioden 2013 - 2017 hatt 41 representantar på stortinget i den perioden.

4.1 Kvifor prioriterar ikkje dei politiske partia folk over 70 år som kandidatar ved val?

4.2 Denne gruppa er kunnskapsrike kandidatar som utgjør ca. 30 % av stemmene i landet. Har partia tenkt å gjera noko med saka til kommune- og fylkesvalet i

2019 og

neste stortingsvalet?

Røysting

Opedal sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Sparre sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Himle sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

«Til tema kl. 15:45 (Tema for gruppearbeid):

Erfaringsutveksling – eldre og ernæring: Korleis ønskjer vi det skal vere i vårt fylke?

Spørsmål til politikarane paneldebatten:

1. Har ditt parti en strategi for å sikre at personer over 60 år kommer på valglisten på en plass som kan gi muligheter for å bli representant?

Hvis nei: Hvorfor ikke?

Hvis ja: Hvorledes har strategien virket?

2. Mener dere representasjon/ manglende representasjon fra ulike grupper som kvinner/menn, ungedre etc har noe å si for den politikken som blir ført?

Hvis ja: På hvilken måte?

Hvis nei: Hvorfor ikke?

3. I dagens Fylkesting i Hordaland utgjør aldersgruppen over 60 år 29,8 % av det totale antall representanter (17 av 57). Aldersgruppen over 65 år utgjør 7% av totalt antall representanter (4 av 57).

Hva mener dere grunnen er til at det er så stort frafall etter 65 år?

3 b: Hvilket råd vil dere gi til eldrerådene for å få til at det nomineres flere personer over 65 år på sikker plass eller sikker varaplass?

4. Hvilket råd vil dere gi til en vanlig velger som ønsker å få flere over 65 år inn i kommunestyre og fylkestinget?

5. Om 2 år er det Stortingsvalg. I dagens storting er det 10 av 165 representanter som er over 60 år. Gjennomsnittsalderen var i 2013 46,4 år, og har sunket i de siste periodene.

Hva vil ditt parti gjøre for å få flere over 60 år på Stortinget ved Stortingsvalget i 2021?

6. I dag går det frem av valglisterne hvilken bydel/ region kandidaten tilhører. Alderen er ikke oppgitt. Bør også alderen på kandidatene stå på stemmeseddelen?

Begrunn svaret.

7. I arbeidsmiljøloven er øvre aldersgrense hevet fra 70 til 72 år. Bør det være en øvre aldersgrense også for politikere?

8. Stortinget 2017 - 2021 har 15 representantar over 60 år, men ingen over 70 år. Enåring har meir kunnskap og erfaring enn ein 40 – 50 åring og kan, truleg, gjera ein betre jobb enn mange yngre. Iflg.. media ser det ut som pensjonistane utgjør ca. 30 % av stemmene i landet, og ei så stor gruppe burde hatt "sine representantar" på stortinget. Dersom pensjonistane hadde slått seg saman, til eit samlande "Ressursparti", så kunne de i stortingsperioden 2013 - 2017 hatt 41 representantar på stortinget i den perioden.

8.1 Kvhfor prioriterar ikkje dei politiske partia folk over 70 år som kandidatar ved val?

8.2 Denne gruppa er kunnskapsrike kandidatar som utgjør ca. 30 % av stemmene i landet. Har partia tenkt å gjera noko med saka til kommune- og fylkesvalet i 2019 og neste stortingsvalet?

PS 49/18 Oppnevning av representantar frå fylkeseldrerådet til brukarutvalet i Helse Fonna

Forslag til vedtak

Frå fylkeseldrerådet vert vald:

1. Varamedlem:
2. Varamedlem:

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 06.09.2018

Gunda F Sparre (LOP) sette fram slikt forslag:

«Saka vert utsatt til neste møte.»

Røysting (til utsetjing)

Sparre sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Saka vert utsett.

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Gunda Falao Sparre (LOP) sette fram slikt forslag:

«Synnøve Solbakken blir gjenoppnemnt som kandidat frå Fylkeseldrerådet som brukarrepresentant i Helse Fonna. (Rogaland har vara).»

Røysting

Sparre sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Synnøve Solbakken blir gjenoppnemnt som kandidat frå Fylkeseldrerådet som brukarrepresentant i Helse Fonna. (Rogaland har vara).

PS 50/18 Møteplan for fylkeseldrerådet for året 2019.

Forslag til vedtak

Fylkeseldrerådet vedtek forslag til møteplan for året 2019 for fylkeseldrerådet sine møter og arbeidsutvalsmøter, slik den ligg føre.

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 06.09.2018

Gunda F Sparre (LOP) sette fram slikt forslag:

«Saka vert utsatt til neste møte.»

Røysting (til utsetjing)

Sparre sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Saka vert utsett.

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Gunda Falao Sparre (LOP) sette fram slikt forslag:

«Møtedato for fylkeseldrerådet for møte i juni månad 2019 vert endra frå den 23.06.2019 til onsdag den 19.06.2019.»

Røysting

Sparre sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Fylkeseldrerådet vedtek forslag til møteplan for året 2019 for fylkeseldrerådet sine møter og arbeidsutvalsmøter, med endring av møtedato for juni måned til den 19.06.2019.

PS 51/18 Oppnemning av representantar frå fylkeseldrerådet til brukarutvalet i Helse Bergen

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Gunda Falao Sparre (LOP) sette fram slikt forslag:

Medlem: Inger M. Lingjerde
Varamedlem: Monrad Reigstad

Røysting

Sparre sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Nye kandidatar til brukarutval for Helse Bergen:

Medlem: Inger M. Lingjerde
Varamedlem: Monrad Reigstad

PS 52/18 Spørsmål førehandsstilt til fylkestannlegen til orienteringa i møte i fylkeseldrerådet den 08.12.2018

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Gunda Falao Sparre (LOP) sette fram slikt forslag:

Dei føreslåtte 4 spørsmåla vert vedteke oversendt til fylkestannlegen.

Spørsmål førehandsstilt til fylkestannlegen til orienteringa i fylkeseldrerådet den 08.12.2018.

«1. Prosjektene på Stord og i Årstad bydel om å ha med tannlege/tannpleier på hjemmebesøkene fra hjemmetjenesten. Orientering og vurdering fra ham.

2. Har fylkestannlegen oversikt over hvor mange med rett til fri tannhelsetjeneste som benytter seg av retten i det lange løp?

3. Fylkestannlegen og fylkeshelsetjenesten i ny region. Synspunkter fra ham.»

Monrad Reigstad (PF) sette fram slikt forslag til spørsmål til fylkestannlegen:

«Vedrørende av gjennomføringen av den nye Tannhelseplanen: Hvordan fungerer den i distriktene som mistet tannklinikken? For eksempel: Nordhordland/Hardanger.»

Røysting

Sparre sitt forslag vart samrøystes vedteke.
Himle sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Dei føreslåtte 4 spørsmåla vert vedteke oversendt til fylkestannlegen.

1. Prosjektene på Stord og i Årstad bydel om å ha med tannlege/tannpleier på hjemmebesøkene fra hjemmetjenesten. Orientering og vurdering fra ham.
2. Har fylkestannlegen oversikt over hvor mange med rett til fri tannhelsetjeneste som benytter seg av retten i det lange løp?
3. Fylkestannlegen og fylkeshelsetjenesten i ny region. Synspunkter fra ham.
4. Vedrørende av gjennomføringen av den nye Tannhelseplanen: Hvordan fungerer den i distriktene som mistet tannklinikken? For eksempel: Nordhordland/Hardanger.

PS 53/18 Lokale båtruter i Osterfjorden og Geitanger-Knappskog (veglause grender)

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Odd Himle (SN-H) sette fram følgjande forslag:

«Fylkeseldrerådet er kjend med at Fylkesutvalet 21.06.18 handsama saka med følgjande vedtak: "Fylkesutvalet tek saka om lokale båtruter i Osterfjorden og Geitanger-Knappskog til orientering. Fylkesmannen vil koma attende med ny sak med anbefalte løysingar.

Gjennom media er Fylkeseldrerådet blitt gjort merksam på at saka skal handsamast på ny i oktober 2018. Fylkeseldrerådet har, tidlegare, fått opplyst at fleire eldre, kanskje så mange som 9 personar, må flytta frå heimane sine dersom båtruta blir lagt ned. Fylkeseldrerådet ber om at fylkeskommunen finn ei tilfredsstillande løysing slik at båtruta held fram, og at folk som er busett i desse grendene, også i framtida, kan bu i heimane sine.»

Gunda Falao Sparre (LOP) sette fram slikt tilleggsforslag:

«Fylkeseldrerådet ber om å bli orientert om utviklinga i saka, og få tilsendt ny sak om løysingar når saka ligg føre».

Røysting

Himle sitt forslag med Falao sitt tilleggsforslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Fylkeseldrerådet er kjend med at Fylkesutvalet 21.06.18 handsama saka med følgjande vedtak: "Fylkesutvalet tek saka om lokale båtruter i Osterfjorden og Geitanger-Knappskog til orientering. Fylkesmannen vil koma attende med ny sak med anbefalte løysingar.

Gjennom media er Fylkeseldrerådet blitt gjort merksam på at saka skal handsamast på ny i oktober 2018. Fylkeseldrerådet har, tidlegare, fått opplyst at fleire eldre, kanskje så mange som 9 personar, må flytta frå heimane sine dersom båtruta blir lagt ned. Fylkeseldrerådet ber om at fylkeskommunen finn ei tilfredsstillande løysing slik at båtruta held fram, og at folk som er busett i desse grendene, også i framtida, kan bu i heimane sine.»

Fylkeseldrerådet ber om å bli orientert om utviklinga i saka, og få tilsendt ny sak om løysingar når saka ligg føre.

Sakliste

Utvalls- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off.
PS 54/18	Godkjenning av møteinnkalling		
PS 55/18	Godkjenning av møteprotokoll forrige møte	2017/2682	
PS 56/18	Godkjenning av sakliste		
PS 57/18	Referatsak (meldingar)		
RS 40/18	Lokale båtruter Osterfjorden og Geitanger-Knappskog	2017/17742	
RS 41/18	Servicelinjene i Bergen	2018/14297	
RS 42/18	Konkurransetutting av Rutepakke Bergen sentrum og Bergen nord	2018/14417	
RS 43/18	Ad. oppnemning av representantar til brukarutvalet i Helse Fonna - til info	2017/2682	
RS 44/18	Referat frå møte i brukarutvalet ved Haraldsplass Diakonale Sykehus den 10.09.2018.	2017/2682	
PS 58/18	Ymse		
PS 59/18	Status for plan om likeverd og likestilling i Hordaland fylkeskommune	2017/2682	
PS 60/18	Eldrerådskonferansen 2018 - evaluering	2017/2682	
PS 61/18	Vestlandskonferansen 2019 - idear til program	2017/2682	
PS 62/18	Eldrerådskonferansen 2019 - konferansen for dei kommunale eldreråda - byrje planlegging av konferansen	2017/2682	
PS 63/18	Høring - etablering av nasjonalt Eldre-, pasient- og brukarombud	2017/2682	